

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Birleşim
24 Ekim 1986, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
1. Başkanlık Divanının, Meclisin daimi komitelerinin çalışma programı ile ilgili düzenlemesi.	526
2. Yasama Dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin özel komite başkanlığının, Komite Başkanı ile Başkan Vekilinin seçim sonuçlarını bildiren yazısı.	527
3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Komite Başkan Vekili seçim sonucunu bildiren yazısı.	527
4. KKTC Güvenlik Kuvvetleri İç Hizmet Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi.	528
5. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın Vehbi Z. Serter'in izin istemine ilişkin Tezkeresi.	529
6. Yeni Doğuş Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Kenan Akın'ın izin istemine ilişkin tezkeresi.	529
7. Başkanlık Divanının Avrupa Konseyi Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne davet edilmesine ilişkin karar önerisi ile ilgili Meclis Başkanlığı Tezkeresi.	530
8. Başkanlık Divanının Avrupa Konseyi Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine davet edilmesine ilişkin karar önergesi (Karar No: 6/1980)	530

	Sayfa
9. Yeni Doğuş Partisi Genel Başkanı Sayın Aytan Beşer'in izin istemine ilişkin Tezkeresi.	531
10. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Hüseyin Curcioğlu'nun izin istemine ilişkin Tezkeresi.	531
11. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyler'in "Üretici Sorunları" konusunda gündem dışı konuşması.	532-538
12. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytan Beşer'in Sayın Ferdi Sabit Soyler'in konuşmasına ilişkin yanıtı.	539-542
13. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Eğitim Sorunları" konusunda gündem dışı konuşması.	543-550
14. Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın Sayın Kemal Emirzade'nin konuşmasına ilişkin yanıtı.	551-559
15. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Yerel Üreticinin Korunması" ile ilgili gündem dışı konuşması.	561-566
16. Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Erdal Onurhan'a İçişleri, Köy İşleri ve Doğal Kaynaklar Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	568
17. Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	569
III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER	
1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubuyla Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubunun ortaklaşa sundukları "Palm-Beach ve Dome Gazino'da sürüp giden grevlerle ilgili olarak, Hükümet politikası ve uygulamaları" hakkında genel görüşme açılmasına ilişkin önerenin öngörüşmesi.	571
	.../521.

- Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu ile Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubu adına Lefkoşa milletvekili Sayın Hasan Sarıca'nın konuya ilişkin konuşması. 572-581
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın sözkonusu genel görüşme önergesine ilişkin lehte konuşması. 583-596
- Gençlik, Spor ve Çalışma Bakanı Sayın Günay Caymaz'ın sözkonusu genel görüşme önergesine ilişkin aleyhte konuşması. 596-603
- 2.Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin vermiş olduğu "Cypfruvex'te toplu iş sözleşmesine aykırı olarak partizanca yapılan istihdamlarla ilgili olarak Hükümet politikası ve uygulamaları hakkında genel görüşme önergesinin öngörüşmesi 609
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin konuya ilişkin konuşması. 610-619
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Ferdi Sabit Boyer'in sözkonusu genel görüşme önergesine ilişkin lehte konuşması. 620-622
- Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşer'in sözkonusu genel görüşme önergesine ilişkin aleyhte konuşması. 622-631

III. SORULAR VE YANITLAR

- 1.Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne milletvekili Sayın Rasim Keskiner'in "Götürü usulde tahsil edilen gelir vergisi" ile ilgili sözlü sorusu "S.S.No:31/2/86) 638

2. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa milletvekili sayın Hasan Sarıca'nın "Görmezlere ve diğer özürliülere gümrüksüz araç ithali izni verilmesi. Görmezler için okul açılması ve görmezlerle özürli yurttaşların istihdamı ile ilgili sözlü sorusu (S.S.No:33/2/86) 640
3. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa milletvekili sayın Hüseyin Angolemlı'nın "Öğretmensiz veya eksik öğretmenli okullar; özel ders verme izni başvuruları ve izinsiz özel ders verenlerin izlenmesi ile ilgili sözlü sorusu ve yanıtı (S.S.No:34"3/86) 641

TASARILAR:

1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetleri İç Hizmet Yasa Tasarısı (Y.T.No: 117/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 633/23.10.86) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine: 23.10.1986) (Halkın Bilgisine sunulacaktır.)

ONERILER:

2. Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Atay Cafer ile Yeni Doğuş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ömer Demir'in ortaklaşa sundukları "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi İçtüzük Değişiklik Önerisi (Y.O.No:19/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 24.10.1986) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine: 24.10.1986) (Başbakanlığa: 24.10.86)
3. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığının 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Önerisi (Y.O.No: 20/2/86 (Başkanlığa geliş Tarihi: 24.10.86) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine: 24.10.1986) (Başbakanlığa: 24.10.86)

RAPORLAR:

4. Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Devamlılık ve Haber Stüdyosu ihalesi hakkında Sayıştay Başkanlığı Raporu (S.R.No: 8/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 24.10.86) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine: 24.10.1986) (Başbakanlığa 24.10.86)

TEZKERELER:

5. KKTC Güvenlik Kuvvetleri İç Hizmet Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi (Başkanlığa geliş Tarihi: 634/23.10.1986)
6. Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının, Avrupa Konseyi TC Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Davetine ilişkin Karar Önergisi ile ilgili Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 638/24.10.1986)

7. Yurt Dışına giden Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş Tarihi: 641/24.10.1986)
8. Yurt dışına giden Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Erdal Onurhan'a, İçişleri, Köyleri ve Doğal Kaynaklar Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa geliş tarihi: 642/24.10.1986).

SORULAR VE YANITLAR

9. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ergin Abdullah'ın, "Türkiye'den ithal edilen hamsi balığının ithali, kullanım süresi, piyasa değeri, muhafazası, denetimi ve Gıda Tüzüğü'nün yürürlüğü" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:49/2/86) (Başkanlığa geliş tarihi: 629/21.10.1986) (Başbakanlığa: 21.10.1986)
10. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, Köylünün Kuraklık Alacakları ve Patates Üreticilerinin Tazmini ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No: 45/2/86), Tarım ve Orman Bakanlığının Yanıtı (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.86) (Soru sahibine: 24.10.1986)

- 525 -

- BİRİNCİ OTURUM -

BAŞKAN - Hakkı ATUN

KATİP - Erbay KANATLI

KATİP - Feridun ONSAV

Açılış saati: 10.55

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 7'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapılır.)

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri; gündem uyarınca görüşmelere geçiyoruz.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
Birinci kısım Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır.

Birinci sunuş Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının Meclisin daimi komitelerinin çalışma programıyla ilgili düzenlemesidir. Okuyunuz lütfen.

.../526

KATIP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Tarih: 1968

Cumhuriyet Meclisi,
Genel Kuruluna,

Komitelerin toplantı günlerinin belirlenmesi ve çalışmalarının koordine edilmesi için, Komite Başkanlarının görüşleri çerçevesinde, Meclis Başkanlık Divanınca bir çalışma programı hazırlanacağını öngören Meclis İktüzüğünün 26'ncı maddesi gereğince Komite Başkanlarından görüşleri alınarak komitelerin çalışmaları, Başkanlık Divanımızca aşağıda öngörüldüğü biçimde programa bağlanmıştır.

Septanan günler dışındaki çalışmalar komite başkanlıklarınca programlanacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Snit Güven
Cumhuriyet Meclisi Başkan
Vekili

Baini Komitelerin Çalışma Programı:

<u>Çalışma Günü</u>	<u>Çalışacak Komitenin Adı</u>	<u>Çalışma Saati</u>
Her Pazartesi	Kuruluş Yasa Tasarılarına İnceleme Komitesi	8.e.10.00
Her Salı	İdari ve Sosyal İşler Komitesi	8.e.10.00
	Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi	8.e.10.00
Her Çarşamba	Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi	8.e.10.00

BAŞKAN - 2'nci sunuş: Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması İstemini İnceleyecek Özel Komite Başkanlığının Komite Başkanı ile Başkan Vekili seçim sonuçlarına bildiren yazısını bilginiz için okutuyorum.

KATİP -

23 Ekim 1986

Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, İktüzüğün 25. maddesi uyarınca Komite Başkanı olarak Ulusal Birlik Partisi Mağusa Milletvekili Sayın Eşber Serakıncı'yı oybirliği ile Komite Başkanlığına, Yeni Doğu Partisi Mağusa Milletvekili Omer Demir'i ise Başkan Vekilliğine oyçokluğuyla seçmiştir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Eşber Serakıncı

4 Milletvekilinin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına İlişkin Özel Komite Başkanı.

BAŞKAN - 3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Komite Başkan Vekili seçim sonucunu bildiren yazısını bilginiz için okutuyorum.

KATİP -

24 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, İktüzüğün 25. maddesi uyarınca Komite Başkan Vekili Sayın Erbay Kanatlı'dan boşalan başkan vekilliği için 24 Ekim 1986 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ahmet Akar'ı oyçokluğu ile başkan vekili olarak seçmiştir.

Saygı ile bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Ageoğlu
Hukuk ve Siyasal İşler Komitesi
Başkanı.

BAŞKAN - 4. K.K.T.C. Güvenlik Kuvvetleri İç Hizmet
Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık
Tezkeresi. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

Sayı: BB/2/85-109

23.10.1986

Konu: KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı
İç Hizmet Yasa Tasarısı için ivedilik
kararı verilmesi hk.

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 23/10/1986 tarih ve BB/2/85-109 sayılı yazımız.

Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığının konu ile ilgili
yasal düzenlemelerin 15 Kasım 1986 tarihine kadar yapılması
gerektiği hususundaki talebi nedeniyle, ilgi yazı ile ilet-
len, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı İç Hizmet Yasa Tasarısı
için ivedilik kararı alınması Hükümetimizce gerekli görülme-
tedir.

Sözkonusu Yasa Tasarısı için Cumhuriyet Meclisi
İçtüzüğü'nün 86(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı veril-
mesi hususunda tavassutlarını saygılarımla istirham ederim.

Dr. Derviş EROĞLU
Başbakan

BAŞKAN - Bu konuda söz almak isteyen var mı sayın
milletvekilleri?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

Güvenlik Kuvvetleri İç Hizmet Yasa Tasarısının ivedilikle ele alınmasını. Etmeyenler?... Çekimsenler?... Etki.

KATİP - 22 kabul, 16 ret.

BAŞKAN - 22'ye 16 kabul edilmiştir.

5. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Zeki Serter'in 27-31 Ekim 1986 tarihleri arasında yurt dışı izin istemi. Okuyunuz lütfen.

KATİP - 25

23. 10. 1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Meclisi Başkanlığına.

27-31 Ekim 1986 tarihleri arasında yurt dışında bulunma çağından bahsi geçen tarihler arasında izinli bulunmam hususunda tavassutlarınızı saygılarımla arz ederim.

Dr. Vehbi Zeki Serter

UBP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

6. Yeni Doğuş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın yurt dışı izin istemi.

KATİP - 23

23 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

Özel işlerim dolayısıyla yarın yurt dışına gidecek ve bir hafta kadar yurt dışında kalacağımı bildirir, gerekli işlemin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

KATİP - 23

Kenan AKIN

YDP Milletvekili.

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

7. Başkanlık Konseyi Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine davet edilmesine ilişkin karar önerisi ile ilgili Meclis Başkanlığı Tezkeresi. Okuyunuz lütfen.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi Başkanlığına
Türkiye Cumhuriyeti Başkanlık Konseyi Türkiye Cumhuriyeti Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine davet edilmesine ilişkin karar önerisi ile ilgili Meclis Başkanlığı Tezkeresi. Okuyunuz lütfen. /530

KATİP -

23 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulu,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, Avrupa Konseyi
Türkiye Cumhuriyeti Parlamento heyetinin Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyetine davetine ilişkin ekteki kararı almıştır.
İlgili kararı Genel Kurula sunar, kabulünü rica ederim.

Hakkı Atun

Cumhuriyet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu konuda söz almak
isteyen var mı?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - Esas kararı okumadık efendim.

BAŞKAN - Pardon.

KATİP -

23 Ekim 1986

KARAR NO: 6/1986

BAŞKANLIK DİVANININ AVRUPA KONSEYİ TÜRKİYE
CUMHURİYETİ PARLAMENTO HEYETİNİN KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ'NE DAVET EDİLMESİNE İLİŞKİN
KARAR ÖNERGESİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
Başkanlık Divanı Avrupa Konseyi Türkiye Cumhuriyeti
Parlamento Heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine
davet edilmesine ve bu konuda yapılacak harcamaların

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oyle mi onaylanıyor.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimsizlik... Oysirliğıyle
kabul edilmiştir.

Yeni Doğuş Partisi Genel Başkanı Sayın Değişler'in
yurt dışı izin istemi, okuyun lütfen.

KATİP -

24 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

25 Ekim 1986 günden itibaren bir hafta özel
iőim sebebi ile yurt dışına çıkmak istiyorum.

Gerekli iőlemlerin yapılmasını saygılarımla
arzederim.

Aytaç Deęişler
YDP Gazi Mağusa
Milletvekili

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili
Hüseyin Curcioğlu'nun yurt dışı izin istemiştir.

KATİP -

24 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

25 - 29 Ekim tarihleri arasında Ankara'da
bulunacağımdan izinli sayılması rica ederim.

Saygılarımla,

Hüseyin Curcioğlu
UBP G. Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşmalara gelmiş bulunuyoruz. Üç gündem dışı konuşma istemi vardır. Birincisi Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in "Üretici Sorunları" konusunda gündem dışı konuşma istemi vardır. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

17.10.1986

K.K.T.C. Meclis Başkanlığına,

K.K.T.C. Meclisinin ilk birleşiminde "Üretici Sorunları" konusunda gündem dışı bir konuşma yapmak istediğimi bildirir, gereğinin yapılmasını rica ederim.

CTP Mağusa Milletvekili
Ferdı Sabit Soyer

BAŞKAN - Buyurun Sayın Soyer.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Dünya Gıda Günü kutlandı. Bu Dünya Gıda Günü kutlamalarıyla ilgili olarak yetkililer, Sayın Tarım Bakanımız bol bol söylevler verdiler. Sayın Tarım Bakanımız verdiği bu söylevlerde özellikle şunu vurguladı; "Dünya Gıda Günü kutladığımız bugünlerde üretimi artırmak zorundayız" dedi. Aynı şekilde Sayın Başbakanımızın köy gezilerini izliyoruz radyolardan, televizyonlardan, takip ediyoruz. Sayın Başbakanımız köylerde yaptığı ziyaretlerde köylülere üretimi artırmak zorundayız diye tekrarlıyor. Peki, bir bakalım, Hükümetin politikası üretime destek mi olmaktadır, yoksa köstek mi olmaktadır tarımsal üretim alanında?

Şimdi bu içine girdiğimiz dönem yeni bir ekim dönemi. Bu dönemde üreticiler bir gökyüzüne bakıyor, bulutun rüzgârda nişan çıkarıp, senenin nasıl geleceğini tahmin etmeye çalışıyor.

Bir suni gübre fiyatlarına bekliyor ve bir de bugün olmuş olmasına karşın, hâlâ daha kuraklık paralarının ödenmemesine bekliyor.

Şimdi bu politika üretimi artırmaya mı hizmet eder, yoksa üretime köstek mi olur?

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kuraklık tesbitleri yapılmış ve geç kalınmış olmasına karşın, hâlâ daha kuraklık paraları çiftçimize ödenmemiş durumdadır. Ve çiftçi de kuraklık paraları ödenmemiş olmasına rağmen

çiftçi bu beklenti içerisindeyken borcu işliyor faizle birlikte. Köylü kuraklık paralarını bekliyor, ama buna karşın borcu da işliyor. Bu büyük ölçüde tarımsal üretim alanında köylümeze, üretime vurulmuş bir darbedir.

Hükümetin, liberal politikayı benimsemiş Hükümetin tarımdan subvansiyonları kaldırması nedeniyle ortaya çıkan bu durum, gerçekten üretimin öncüllü darbeler

vurmaktadır. Sadece kuru ziraat alanında mı bu darbe?

Hayır, geçtiğimiz yıl batılandadır, zeytin üretimi oldukça bol

olmuştu ve üreticinin elinde önemli miktarda zeytinyağı kalmıştı ve üretici yollara dökmüş, hatta Meclise kadar gelmişti ve epey mücadeleden sonra bizim de takdir ettiğimiz bir kararla, o dönemin Hükümeti zeytinyağını üreticiden almıştı ve üreticiden bu zeytinyağları almış olmasına karşın, bugün oldu, yaptığımız tesbitlere göre Zeyko bu zeytinyağlarını hâlâ daha elinden çıkaramadı. Satamadı. Üreticinin elinden zeytinyağları alındı olumlu bir karar uyarınca, ama Zeyko bunları pazarlayamıyor. Pazarlayamıyor ama bu ülkeye bol bol yurt dışından yağ geliyor. Bu politika mı, üretimi artıracak ve destekleyecek olan politika? Bu önemli ölçüde bu sene zeytin hasatının iyi gittiği bu dönemde Hükümetin şimdiden tedbir alması gerekiyor. Üretim maharet ister ve üretim maharet istediği gibi, üretim destek ister. Destek istediği gibi, aynı zamanda üretkenlerin pazarlama ister. Önemli olan maharet üretimi artırmak ve üretileni pazarlamaktır. En kolay iş ithalattır. Ve bu ithalat politikası devam ettiği sürece, bu, bizim tarımsal üretim alanlarımıza önemli darbeler vurmaya devam edecektir. Ve Hükümetin takip ettiği bu politika yüzünden, her üretim alanında tarım sektöründe ciddi gerilemeler yaşanmaktadır. İşte somut bir örnek; Limon hasatında geçen yıla göre daha az ürün elde edildi bu yıl. Niye? Çünkü üretici bahçesine daha az bakıyor. Neden daha az bakıyor? Çünkü üretim maliyetleri geçen yıla göre daha da arttı da ondan. Bu büyük ölçüde yetkililerin de beyanatıyla ortaya çıktı ki limon hasadı geçen yıla göre daha da düşük. Ve bir diğer örnek; Patateste. Geçtiğimiz dönem 1700 ton tohumluk patates ekilmişti. Bu yıl ilk taleplere göre 900 ton civarında patates talebi oldu. Ancak, Hükümetin patates tohumluğunun fiyatını 10,000 Türk Lirasından 20,000 Türk Lirasına çıkarması ve bunun yanısıra suni gübre fiyatlarına getirdiği artış ve hâlâ daha geçen sezonun ürününün primini üreticiye ödemiş olması yüzünden bu 900 tonluk ilk talebin de düştüğünü tesbit

Bir suni gübre fiyatlarına bakıyor ve bir de bugün olmuş olmasına karşın, hâlâ daha kuraklık paralarının ödenmemesine bakıyor.

Şimdi bu politika üretimi artırmaya mı hizmet eder, yoksa üretime destek mi olur?

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kuraklık tesbitleri yapılmış ve geç kalınmış olmasına karşın, hâlâ

daha kuraklık paraları çiftçimize ödenmemiş durumdadır.

Ve çiftçi de kuraklık paraları ödenmemiş olmasına rağmen

çiftçi bu beklenti içerisindeyken borcu işliyor faizle

birlikte. Köylü kuraklık paralarını bekliyor, ama buna

karşın borcu da işliyor. Bu büyük ölçüde tarımsal üretim

alanında köylüde, üretime vurulmuş bir darbedir.

Hükümetin, liberal politikayı benimsemiş Hükümetin

tarımdan subvansiyonları kaldırması nedeniyle ortaya

çıkan bu durum, gerçekten üretime önemli darbeler

vurmaktadır. Yalnız kuru ziraat alanında mı bu darbe?

Hayır, geçtiğimiz yıl hatırladığımız zeytin üretimi oldukça bol

olmuştu ve üreticinin elinde önemli miktarda zeytinyağı kalmıştı ve üretici yollara dökmüş, hatta Neclise kadar gelmişti ve epey mücadeleden sonra bizim de takdir ettiğimiz bir kararla, o dönemin Hükümeti zeytinyağını üreticiden almıştı ve üreticiden bu zeytinyağları almış olmasına karşın, bugün oldu, yaptığımız tesbitlere göre Zeyko bu zeytinyağlarını hâlâ daha elinden çıkaramadı. Satamadı. Üreticinin elinden zeytinyağları alındı olumlu bir karar uyarınca, ama Zeyko bunları pazarlayamıyor. Pazarlayamıyor ama bu ülkeye bol bol yurt dışından yağ geliyor. Bu politika mı, üretimi artıracak ve destekleyecek olan politika? Bu önemli ölçüde bu sene zeytin hasatının iyi gittiği bu dönemde Hükümetin şimdiden tedbir alması gerekiyor. Üretim maharet ister ve üretim maharet istediği gibi, üretim destek ister. Destek istediği gibi, aynı zamanda üretkenlerin pazarlama ister. Önemli olan maharet üretimi artırmak ve üretileni pazarlamaktır. En kolay iş ithalattır. Ve bu ithalat politikası devam ettiği sürece, bu, bizim tarımsal üretim alanlarımıza önemli darbeler vurmaya devam edecektir. Ve Hükümetin takip ettiği bu politika yüzünden, her üretim alanında tarım sektöründe ciddi gerilemeler yaşanmaktadır. İşte somut bir örnek; Limon hasatında geçen yıla göre daha az ürün elde edildi bu yıl. Niye? Çünkü üretici bahçesine daha az bakıyor. Neden daha az bakıyor? Çünkü üretim maliyetleri geçen yıla göre daha da arttı da ondan. Bu büyük ölçüde yetkililerin de beyanatıyla ortaya çıktı ki limon hasadı geçen yıla göre daha da düşük. Ve bir diğer örnek; Patateste. Geçtiğimiz dönem 1700 ton tohumluk patates ekilmişti. Bu yıl ilk taleplere göre 900 ton civarında patates talebi oldu. Ancak, Hükümetin patates tohumluğunun fiyatını 10,000 Türk Lirasından 20,000 Türk Lirasına çıkar-ması ve bunun yanısıra suni gübre fiyatlarına getirdiği artış ve hâlâ daha geçen sezonun ürününün primini üreticiye ödemiş olması yüzünden bu 900 tonluk ilk talebin de düştüğünü tesbit

retmiş durumdayız. Ve Örneğin bir Yunan köyünde üretimin büyük bir çoğunluğu bu dönem patates ekmesi kararı aldı. Ve bizim en önemli gelir kaynağımız olan patatesin, büyük ölçüde bir üretim kaybına gireceği açıktır. Takipçisi olduğu Ulusal Birlik Partisinin, örneğin açıkladığı, takipçisi olduğu Türkiye'deki Üzal Hükümetinin tarım sektöründe takip ettiği politika yüzünden, geçtiğimiz dönemde basında da yer alan bir takım haberler yayınlanmıştı ve Türkiye basınında oldukça sansasyon yaratmıştı bu haberler. Bu politika yüzünden Türkiye Yunanistan'dan patates ithal etmek zorunda kalmıştı. Ve bu büyük ölçüde Türkiye'de tartışma konusu yaratmıştı. Şimdi geçen yıla göre bu üretim düşüklüğünü dikkate aldığımızda, ki olacak, ilk taleplerden bu bellidir. Bunun nedeni de Hükümetin uyguladığı ekonomik politikadır. Biz de mi dışarıdan patates ithal edeceğiz? Bu Hükümetin bu ithalatçılığı öne çıkaran ve üretim sektörlerine vardığı darbenin ortaya çıkardığı ciddi bir sonuçtur. Hükümet bu konuyu şimdiden ele almalı, bunun üstünde ciddi çalışmalara başlamalıdır. Hükümetin takip ettiği politikanın ve özellikle tarım sektörünün, ticaret sektörünün arkasına konmasının ve tarımdan desteğin ve subvansiyonların kesilmesinin yarattığı etki, hayvancılık alanında da kendisini göstermektedir. Süt ve süt ürünleri üretiminde ciddi sıkıntılar başgöstermiştir. Hâlâ daha yaptığımız köy ziyaretlerinde sunu tesbit ediyoruz: Sütünün teslim eden üretici süt parasını zamanında alamıyor.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bir üretici dışından, tırnağandan keser, hayvanına yedirir. Dışından tırnağandan kesip hayvanına yediren bir üreticinin teslim ettiği sütünün parasını zamanında almaması karşısında o üretici ne yer ne içer?

Bu üretici üretimden kaçır, üretimden vazgeçer. Bu ciddi bir sorundur ve geçtiğimiz dönem bunu dile getirdiğimizde ve bu tıkanıklığın nedeninin ithalat politikası olduğunu ve ithal süt ürünlerinin bu memleketi getirilmesi ile bizim süt ürünleri üretimimizin ciddi darbe yediğini ve bu yüzden bu süt ürünleri alanında ciddi tıkanıklıkların başgösterdiğini belirttiğimiz zaman, bize dönemin Tarım Bakanı şu yanıtı vermişti. Demişti ki; "Biz, Hükümet olarak bu ithal peynir olayına deneyeceğiz, bakacağız, bizim yerli üretimimize bir zarar verir mi, vermez mi? Ondan sonra gerekirse bunu kaldırırız. Süt paralarının zamanında ödenmemesinin stokların birikmesi ile ilgisi yok" demişti. Ve arkasından duyduk ki Hükümet bu kararını değiştirmiş, ithal süt ürünleri ithaline bir yasak koymuş. Yani politikanın yanlışlığı, yani politikanın iflâsıdır bu. Bu, Hükümetin kendi eli ile, bu zihniyetin kendi eli ile yarattığı bu politikanın iflâsının somut örneğidir. Peki, bundan dönüldü ama geride ne kaldı? Geride şu kaldı: Stoklarda yığılı duran hellimler, peynirler ve zamanında ödenmeyen süt paraları.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kokardı delikli peynirler.

FERDİ SABİT SOYER (Davamlı) - Ve halbî daha bu sorun devam ediyor ve devam etmekte sürüyor. Geçtiğimiz günlerde Dünya Gıda Gününde yetkililerin bol bol nutuklar attığı günde, gazetelerimizde haberler yayınlandı. Neydi bu haberler? Piyasada, Süt Endüstrisi Kurumunun piyasaya sürdüğü peynirlerin bozukluğu yazılıyordu ve bu peynirlerden alan tüketiciler ve bunları yiyen çocuklarımız kusmalı, ishelli gıda zehirlenmelerine uğradı ve bu doğrultuda takip ettik olayı ve sonuçta şu çıktı orta yere.

Süt Endüstrisi Kurumunun piyasaya sürdüğü bu peynirler için Devletin Veteriner Dairesi rapor verdi ve dedi ki; "Peynir tadı taşımayan bir üründür bu" dedi. Devletin Veteriner Dairesi böyle rapor verdi ve bunun arkasından Süt Endüstrisi Kurumu Müdürü açıklama yaptı; "Lefkoşa Türk Belediyesinin ve Sağlık Dairesinin isteğine uyularak piyasaya sürdüğümüz bu peynirleri imha edeceğiz" dedi. İşte Hükümetin takip ettiği yanlış siyasetin sonucu bir millî servet heba olup gitti. Stoklarda bekletilen

ithal peynirle haksız rekabete sokulan bizim yerli üretimimiz, -ki stoklarda bekletildi- çürüdü, bozuldu ve köşüldü. Bu geçmişte de aynı gerçevede yapılmıştır. Bu politikanın, bu ithalatçılık politikasının; ulusal ekonomiye, yerli üretime, yerli tarımsal sektöremize vurduğu darbenin sayısız örneklerinden bir diğeri budur ve bu alanda üreticiler şunu beklemektedir. Süt paralarının zamanında düzenli bir şekilde kendilerine ödenmesini Hükümetten beklemektedir ve biz buradan Hükümete şunu soruyoruz: Siz ne zaman sütünü teslim eden üreticinin parasını zamanında, belirli bir periyotta takadık ona ödeyeceksiniz? Bir üretici büyük ölçüde süt parası ile kendi günlük yaşamını ve hayvanının bakımını sağlar. Bu imkan o adama kesildiği anda borcun harcın içerisine girer ve üretimden kaçar o insan ve bu kaçış devam eder ve bunu biz aynı şekilde Hükümetin de Programında görüyoruz. Hükümet Programı diyor ki; Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğu Partisinin Hükümet Programı bu sübvansiyonları kesen ve ticaret sektörünün gerisine, tarım sektörünü iten Hükümetin Programında şöyle yazıyor:

"Narenciye, patates, üzüm ve canlı hayvan ihracatında değer artışı yaratacak erkenciliğin temini için kültürel tedbirler geliştirilecektir" deniyor. Ama bağına söken köylü, davarını satan çoban ve patates ekmeyen üretici, kültürel tedbirlerden değil, maddi nedenlerden ötürü bu üretimden kaçıyor ve bu maddi nedenler de Hükümet desteğini ister, sübvansiyonların artırılmasını ister. İşte somut bir örnek; bu politikanın sonucunda 1986 yılında ilk altı ayında, 1986'nın tam 164,000,000.- Türk Liralık peynir ithal edildi bu ülkeye ve bu politikanın sonucunda biz neyi görüyoruz? Şunu görüyoruz. 1985 Kıbrıs Türk Süt Endüstrisi Kurumunun Mali Raporuna göre, bütçesine göre 1985 senesinde 8,800,000.- Türk Liralık tesbit edilen stok tahmini, 1985 yılı içerisinde 110,000,000.- Türk Lirası olarak gerçekleşti.

1986'nın ilk altı ayında 164.000.000 liralık ithalata da dikkate aldığımızda, Süt Endüstri Kurumu Müdürlüğünde kaşar peynitlerini imha edeceğini açıklamasında dikkate aldığımızda bizim hayvancılığımız nereye doğru götürülüyor? Bu ithalatacılık politikası ülkemizin tarım sektörünü ciddi bir bunalıma sokmuş durumdadır. Ve tarımsal üretimdeki tikanlılık, insanımızın önemli bir kesiminin yirmi beş bin ailenin istihdam edildiği bu alanın darbelenmesi ülkemizdeki sosyal bunalımların daha da derinleşmesini getirecektir. Hükümet, bir an evvel kuraklık paralarını üreticiye ödemelidir. Hükümet bir an evvel süt paralarını zamanında teslim ettiği anda hangi zamanda alabileceğini, üreticinin bilebileceği bir siyaset değiştirmelidir. Hükümet suni gübre fiyatlarının tarımsal sektörde yarattığı darbeyi dikkate alarak bu suni gübre fiyatlarını yeniden gözden geçirmelidir. Ve özellikle patates üretimi alanında üreticinin patates ekmekten kaçmasını dikkate alarak Hükümet bu konuda acil tedbirler almalıdır. Üreticiyi patates üretimine cezbedici tedbirleri Hükümet vaktiken almalıdır. Bunları almamız ki biz bu ülkede üretimi geliştireblelim. Tarımsal sektörde, tarımsal alanda üretim artışı ancak ve ancak maddi destekler üzerine kültürel değerleri yükselttiğiniz zaman gerçekleşebilir. Yoksa geri kalan BRT'nin ekranlarına üretimi artırmak için el ele veya Dünya Gıda Gününde Tarım Bakanının "Üretimi artırmak zorunludur" söylevleri veya Başbakan'ın köylerde yaptığı ziyaretlerde "Üretimi artırmak zorundayız" demeçleri ile artıramaz. Ne dualarla; ne temennilerle, ne sloganlarla üretim artmaz. Üretim destek ister, sübvansiyon ister ve liberal politikayı benimsemiş bir zihniyette bu olmadığı sürece bu ülkede en büyük darbeyi tarımsal alanımız yiyecektir. Dinlediğimiz için teşekkür ederken, bu kuraklık paralarının en erken bir zamanda ödenmesi için Hükümeti tekrar göreve çağırma bir görev biliyorum. Teşekkür ederim.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Soyer.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) -
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bayurun Sayın Beşeler, bayramınız kutlu olsun.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan,
sayın milletvekilleri; Ferdi Arkadaşımın niçin için alınması
makinelî tüfek gibi böyle seri konuşması gerçekten beni çok
etkiledi sağolsun.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gramı hayadır
sağolsun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sağolsun, evet sağolsun.
Esinlendiği kişiler de var tabii.

NACİ T. USAR (Devamla) - Estafurullah.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim, ben madde başlıkları
ile arkadaşına çok kısa cevap vermek istiyorum. Uygulamalarla
inşallah bir defa daha bu konuda buraya çıkma fırsatını
bulamayacağını ifade ederim.

Kuraklık paraları ödenmemiştir. Doğrudur, bugüne
kadar kuraklık paraları ödenmemiştir. Ama kuraklık paralarının
ödenmesi için Tarım Sigortası süratle çalışmalarını
tamamlamıştır. Bugün köylere kadar askılara göndermiş
muhtarlar eli ile itirazlara açmış ve ayrıca bunun
yanında Sigorta, ödeyeceği kuraklık nisbet çalışmaları da
bitmiş, örneklemiş mevcut tüzüğe göre savcılıktan yorum
almak üzere müracaatını da bugün yapmış ve benim izamla
göndermiştir. Bu ayın sonuna ve Kasım ayının ilk haftasına
ümit ediyoruz ki kuraklık paralarını ödemiş olacağız.
Sübvansiyonlar kaldırıldı dendi. Aslında sübvansiyonları
bugün hükümet politikası olarak kaldırmak belki Programımızda
da var. Ancak uygulamada ne olursa olsun, "Yıkım Paketi"
dediğimiz bizim "Önemler Paketi" olarak adlandırdığımız
bu Paketin içerisinde turizm sektörü, ticaret sektörü,
ulaştırma ve hizmet sektörünün arkasından sıralama olarak
gözüke bile ben inanıyorum ki sorumlu Bakanı olarak
tarım sektörü halâ daha bu ülkenin ön sektörü olmaya devam
edecektir.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne zaman?

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Başbakan başka söyler, sen başka söylersin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır başka söylemiyorum efendim. Esas fonksiyonunu alıncaya kadar tarım sektörüne gereken önem, hükümetimizce verilmektedir, verilecektir.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Siz konuştunuz cevap vermedik, bir türlü dinlemiyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Peynir ithali için...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sen, bizim terbiyeci başımız kesildin a Emin?...

BAŞKAN - Naci Bey...

EMİN UZUN (Devamla) - Oyle be kardeşim.

NACİ T. USAR (Devamla) - Hadi bakalım, herkes haddini bilsin.

BAŞKAN - Naci Bey?

EMİN UZUN (Devamla) - E, bundan sonra çıkın da konuşun bakalım.

NACİ T. USAR (Devamla) - Konuşturmazsan konuşturma be kardeşim.

BAŞKAN - Naci Bey; Başkanı olsun dinleyin.

NACİ T. USAR (Devamla) - O terbiyeci başımız mı kesildi?

BAŞKAN - Başkanı olsun dinleyin.

NACİ T. USAR (Devamla) - Nedir bu Sayın Başkan?

EMİN UZUN (Devamla) - Bırakın konuşsun.

BASKAN - Sayın Emin...

EMİN UZUN (Devamla) - ...

BASKAN - Sayın Emin; Başkan var burda toplantıyı yöneten.

EMİN UZUN (Devamla) - Özür dilerim Sayın Başkan.

PADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Oyle alisti bunlar.

BASKAN - Devam edin efendim. Lütfen dinleyin efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - İthalat politikası en kolay

politikadır derken, sayın arkadaşım bilmesi gerekir ki biliyor-

bildiği halde ifade etmi, doğru ifade etmedi yani. Bugün ne

süt ürünlerine, ne de diğer hayvansal ürünlere bu ülkeye girme

müsaadesi verilmemektedir ve verilmeyecektir de. Ülkenin veri-

minin artırılması, bu ülkeye yeter hale gelip sonuç alıncaya

kadar. Bugün sadece şunu ifade edeyim Kolorduya verilen

peynir müsaadesi vardır. Onun dışında yani Kolordunun ihale-

sine girip de kazanan tüccarın dışında hiç kimseye süt ve süt

ürünleri ile ilgili müsaade benden önce de verilmemiştir,

bugün zamanında da verilmemektedir. Bu arada şunu da ifade ede-

yim, sevinçle ifade edeyim, dün ve bugün yapılan ithalata

bu ülkenin ürünleri için pazar alınması ve pazarlanmasından

başka ve bu ülkede faaliyet gösteren üreticilerin katkısını

da gözlemlemek istiyorum. Artık bunların da kapılacaktır. Bu ülkede

üretilen mal var. Bu ülkede pazarlanacaktır. Ancak şu anda

Patates ekimi az olmuştur. Şenbahar patatesi tohumları

gerçekten az yazılmıştır, az ekilmiştir. Bunu buradan da ifade

edeyim. Şenbahar patatesine dönük, teşvik için Bakanlığın bir

çalışma içindedir ve yine bunu bu ay sonuna kadar tamamlayıp

sanıyorum ilân etmek mümkün olacaktır.

Süt parası zamanında ödenmemektedir. Değerli arkadaşlarım;

süt parası dört liste halinde idi. Yani on beş günlük devreler

halinde dört liste halindeydi. Üreticilere dört liste sonunda

...

parası ödenmekteydi. Ancak, bugün Kooperatif Merkez Bankamızı Sayın Başbakanımızın da delâletleri ile devreye soktuğumuzdan bu yana, şu anda iki liste ödenmemiş durumdadır. Zaten aslında bir liste her zaman içerde iken, bir liste farkımız vardır. Bunu da Aralık ayı sonunda biraz önce ifade ettiğimiz satış şartlarını ayarladığımız zaman kapatacağımızı sanıyorum.

Gübre fiyatları konusunda ilan ettiğimiz iki ayrı fiyat var peşin ve kredili diye. Şu anda Türkiye'de bulunan Maliye ve Ekonomi Bakanımızın çantasında gübre tedariki ve fiyatları ile ilgili bir çalışma da vardır. Sanıyorum bu konuda bir sonuç almak mümkün olacaktır. Anavatanla yapacağımız görüşmelerde bundan da sonuç alır isek, bunun da fiyatlarında belki de muhtemelen -belki de diyorum yalnız, iddialı değilim- eğer sonuç alabilirsek, bir düşüş bile sözkonusu olabilecektir. Aradaki fiyat farkı faizler ve peşin farkından doğmaktadır.

Sonuç olarak şunu ifade etmek istiyorum. Hükümetimiz, her ne kadar Ekonomik Önlemler Paketini bildiği ve gözönünde tuttuğu halde ülkemizin gerçekleri doğrultusunda durum seyrine gereken önem ve ehemmiyeti verecektir. Bu konuda sizi rahatlatmak istiyorum ve bize güvenmenizi istiyorum. Teşekkür ederim.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) -Zeytin konusunda birşey söylemediniz Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) -Efendim?

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Zeytin konusunda birşey söylemedi mi?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Eğitim Sorunları" konusunda gündem dışı konuşma istemi vardır. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

17 Ekim, 1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin ilk birleşiminde "Eğitim Sorunları" üzerinde gündem dışı bir konuşma yapmak istediğimi katınıza bildirir, başvurumun işleme konmasına saygılarımla rica ederim.

Kemal Emirzade
CTP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Bayurdu Sayın Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; okulların açılması yeni ders yılına başlaması ile birlikte eğitim konuları, eğitim sorunları da toplumumuzun gündemine gelmiştir, tartışmalar da arasında olmuştur. Bilineceği üzere ilk okullarımız 8 Eylül'de orta eğitim okullarımız da 22 Eylül'de açılmış ve yeni ders yılına girmişlerdir. Ben bugünkü gündem dışı konuşmada eğitim sistemlerini tartışmayacağım, yani sistemleri burda tartışmayacağım. Yalnız uygulanan sistemin, kıyasından köşesinden bazı örneklemeler ortaya çıkararak, gözler önüne sermeye çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu salonda oturan pek sayın milletvekillerinin tümü değilse bile ama büyük bir çoğunluğu inanıyorum ki babadır. Yani okullarda çocuk okutmaktadır. Ya anaokulunda okuyan, anaokuluna giden çocuğu vardır, ya ilk okulda okuyan çocuğu vardır ya orta eğitim ya da yüksek öğrenimdeki çocukları vardır.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne babası? Baba dedin mi dokunulmazlığına dokunulur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet baba olmayanlar da olabilir tabii.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Çocuk babası.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Evet çocukların babası, onu kastediyoruz.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Mafia babası.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu nedenle değerli milletvekillerinin konu ile ilgilenmesi, hem de yakından ilgilenmesi gayet doğaldır. Peki bu salonda oturan sayın milletvekilleri konu ile ilgilenir, baba oldukları için ilgilenir de halk ilgilenmiyor mm? Halk bu sorunla,

bu konu ile yeni eğitim konuları ile ne kadar ilgilendiğini geçtiğimiz günlerde, okulların açıldığı ilk günlerde yaptıkları çalışmalar ile ortaya koymaya başladıkları üzere okulların bu yıl açılması ile beraber okulların 5 yıla indirilmesi gündeme gelmiştir. Eğitim Bakanlığı bir kararla, bu yıl ilkokulların 5 yıla indirilmesini kararlaştırmıştır. Bunun üzerine verilen okul aile birlikleri kanalı ile bu konuyu ele almışlar, tartışmaya başlamışlar ve basında da çok yer aldığı gibi bu konuda ne kadar duyarlı olduklarını ortaya koymuşlardır. Her ne kadar da Eğitim Bakanımız; "Siz bu işlere karışmayın" dese bile veliler bu konu ile yakından ilgilenmişlerdir. Biz de bunu gözlemlemiş olduk, basında olsun, yapılan birtakım çalışmalarda olsun. Bu arada velilerin bu denli konu ile ilgilendiğini saptayan, gören Eğitim Bakanlığı velilerle, okul müdürleri ile birtakım toplantılar gerçekleştirmiş oldu. Bu tavır ile doğrusu söylemek gerekiyorsa, Eğitim Bakanlığının çok olumlu bir iş yaptığını da söylemeden edemeyeceğiz. Bu tavır ile de kendisini kutlamak istiyoruz. Yalnız ilkokulların beş yıla indirilmesi sorunu çözümlenmiş değildir. Gördüğümüz kadarı ile sorun gene gündemdedir. Hatta son, velilerin bu çıkışları ile ortaya çıkan durum, daha da vahim bir duruma dönmüştür. Eğitim Bakanlık okul müdürlüklerine gönderdiği Genelge ile isteyen bu yıl, isteyen altı yıl, isteyen ise beş yıl ilkokullarda okuyabileceğini duyurmuştur. Tabii Genelgenin içeriği böyle değildir ama anlam budur. Bu bize göre son derece olumsuz bir yaklaşımdır. Veli ile öğretmeni, öğretmenle öğretmeni bir birine düşürecek, bunun yanında daha bir çok şimdi, şu anda düşünemeyeceğimiz birçok sorunu gündeme getirecek bir yaklaşımdır. Dileriz ki bu yaklaşımdan bir an önce vazgeçilsin. Velilerin istemleri doğrultusunda Eğitim Bakanlığı karar alsın, hazırlıklarını tamamlayıncaya kadar en azından, bu konuyu bir kez daha ciddi ciddi düşünsün. Dileğimiz budur. Çünkü gördüğümüz kadarı ile halâ daha bu konuda okullarda ve öğretmenler arasında, veliler arasında birçok huzursuzluk söz konusudur. Beş yılda orta eğitim kurumlarına ya ortaokula, ya Maarif Kolejine girebilecek öğrenciler olabileceği gibi, altı yıl okuyarak bu okullara gidecek

Öğrenciler olacaktır, bu uygulamaya göre. Bu da öğrenciler arasında yeni anlamsız bir yarış, öğretmenler arasında bir yarış, anlamsız bir yarış ve veliler ile öğretmenler arasında bir çelişkiyi, ne demek benim çocuğum başaramayacak da filânın çocuğu başaracak. Benim çocuğum falanın çocuğundan daha mi skilsizdir gibi birtakım düşüncelere sevkedici bir yaklaşım biçimidir. Dileriz ki bu yaklaşımdan da en kısa sürede vazgeçilsin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda belki denecek; bu Meclisten Milli Eğitim Yasası geçirdik. Bu Milli Eğitim Yasasının öngördüğü ilkokulların beş yıl olmasıdır. Doğrudur. Milli Eğitim Yasası diye bir yasa geçti bu Meclisten ve ilkokulların beş yıl olacağı öngörülmektedir. Ama bu Yasa ilkokulun beş yıla indirilmesini öngörürken, aynı zamanda okullarda ana sınıflarının da oluşacağını öngörmektedir. Hatta dört yaşını tamamlayan çocukların ana sınıflarına alınması gerektiğini öngörmektedir. Peki sormak istiyoruz. İlkokullar süratle böyle büyük bir acelecilik ile beş yıla indirilirken, acaba bu yılı bıraktık 1982 doğumluları, 1981 doğumlu olan öğrencilerin, çocuklarımızın yüzde kaç anaokullarına, kaç anasınıflarına alınmışlardır? Kaç tane köy okulunda anasınıf oluşturulmuştur? Bu önemli bir konudur. Eğer gerekli hazırlıklar ve Yasanın öngördüğü birtakım şeyler yapılmadan böylesine bir uygulamaya gidilirse, böylesine ciddi sorunlar da ortaya çıkar, veliler huzursuz olur, halk huzursuz olur. Yasaları uygulamak, Yasaların gereklerini yerine getirmek güzel, iyi birşey. Güzel de yasaların işimize gelen yanlarını uygulamaya kalkar, işimize gelmeyenleri de buzdolabına koyarsak, o zaman ilkokullarda gözlemlediğimiz bir kaos, bir kargaşa ortaya çıkar. Bu tavırları nedeni ile insanlarımızın, yani ilkokulun beş yıla indirilmesi kararı üzerine halkımızın gösterdiği tepkiler, haklı tepkilerdir. Yerden göğe kadar haklı tepkilerdir.

Oğretmenler Yasasında, daha doğru bir değişle Oğretmenler (Değişiklik) Yasası 1985 yılında geçti. Bu Yasa, ilkokul Oğretmenlerinin haftalık çalışma saatlerini 36'dan 30'a indirmiş oluyordu. Oğretmenlerin çalışma saatlerini bu Yasa 30'a indirgenmiş olmasına karşın, acaba bugün okullarımızda özellikle ilkokullarımızda Oğretmenlerin çalışma saatlerini 30 ders saatine indirgenmiş midir? İndirgenmemiştir. Bugün hala daha ilkokullarımızda en az 36 ders saati Oğretmenler çalışmaktadır. Bu Yasa, yani Oğretmenler Yasası ilkokullarda beden eğitimi, resim, müzik, İngilizce, ev idaresi gibi dersler için özel ders Oğretmenleri öngörmektedir. Yani İngilizceyi okulda verecek bir Oğretmen, bu işin uzmanı bir Oğretmen ev idaresini başka bir Oğretmen, İngilizceyi başka bir Oğretmen. Böylesine bir uygulama öngörüyor Oğretmenler Yasası. Peki Yasa bunu öngördüğü halde bugün oldu acaba kaç tane okulda bu özel ders hocaları vardır? Beden eğitimi, resim, müzik, İngilizce gibi dersler özel ders hocaları tarafından verilmektedir. Bıraktık köylerdeki küçük ilkokulları hala daha büyük yerleşim yerlerinde bile, hala daha altı Oğretmenli okullarda bile böylesine özel ders hocaları verilmiş değildir. Bunları gezdik, gördük, tesbit ettik. Bu Yasa, yani Oğretmenler Yasası 30 öğrenciye bir Oğretmen öngörüyor. Ya da sınıfların 30 öğrencili olmasını öngörmektedir. Acaba Yasa bunu öngördüğü için bu hayata geçiriliyor mu, uygulanıyor mu? Hayır uygulanmıyor. Bu Yasa, ilkokullarda müdür muavinliğini öngörmektedir. bir yılı aşkın bir zaman oldu, okullarda, yani ilkokullarda müdür muavinliği görevleri başlatıldı mı? Tesbit ettiğimiz kadarı ile bugün hala daha hiçbir ilkokulda müdür muavinliği görevini yapacak hiçbir Oğretmen görev almış değildir.

Bunları geçtik, yasa masa bir yana. Bugün ortaçağın damgasını taşıyan, angarya iş yaptırılmaktadır ilkokul Oğretmenlerine. Bakın nasıl? Anlatayım.

Oğretmen eline bir tayin kâğıdı verilir, bu stama kâğıdında veya tayin kâğıdında denir ki; "Göreve başlama tarihiniz 1 Ekim 1986'dır". Yani bu öğretmen bu okula 1 Ekim 1986'da gidecektir, göreve başlayacaktır. Fakat elinde böylesine bir stama kâğıdı tutan öğretmen, yani göreve başlayan bir öğretmen, Eylül'ün 12'sinde okulda görevdedir. Yani bu adam, bu öğretmen, yeni göreve başlayan öğretmen 1 Ekim'den sonra başlama yapacak ama 1 Ekim'in gerisinde ta 12 Eylül'de görev başlatıyor. Ve ödenmeden iş yapmaktadır, sınıfa girip çıkmaktadır, ders vermektedir. Bu angarya değil midir? Peki dedik nasıl olur bu, niye 1 Ekim'de gelmediniz, başlamadınız göreve de şimdiden başladınız? İzah şu; "Ne yapalım diyor, böylesine bir yere, yani istediğimize yakın bir yere tayin edildik, hiç olmazsa bu stamatajımızı elimizden almasınlar. Yani bize dediler falanca okula git, başla. Eğer gidip başlamazsak erkenden yani hareket edip de gitmezsek göreve başlayalım bir de bakarsınız bu yere bir başkasını gönderirler."

Böylesine bir endişe içerisinde olan öğretmen 1 Ekim itibarı ile değil, 1 Ekim'in gerisinde daha önceki bir tarihte gidip ödeneksiz olarak görev yapmaktadır. Anayasada angarya yasaktır. Buna karşın angarya iş, toplumumuzda, hem de öğretmenler katmanında içerisinde, yaşamın gerçeğinde vardır. Geçici öğretmenler, geçici olarak görev yapanlar, halbuki daha geçici olarak çalıştırılan birtakım insanlarımızın, halbuki daha birkaç gün önceki kadar, konuştuğumuz bazı arkadaşlarımızın anlattıklarına göre, Eylül ayı sonunda

almayı beklemektedirler. Ekim ayı çıkıyor ve hâlâ daha Eylül ayı maaşlarını bu arkadaşlarımız ödemişlerdir. Okullar açılalı bir ayı geçti, buna karşın hâlâ daha öğretmen bekleyen köylerimiz vardır. Öğretmensiz sınıflar vardır, boş geçen dersler vardır. Kadroların ne zaman tamamlanacağı ve bu sorunların ne zaman açılacağı da belli değildir. Okullar açılalı bir ayı geçmiştir ama kitap ve kırtasiyesiz okullarımız vardır. Okullar açılalı bir ayı geçmiştir, fakat birçok okulda, öğrenciler, öğretmenler ve çalışanlar susuzluk çekmektedirler. Geçenlerde Kurtuluş Lisesine bir uğrayalım dedik. Güzelyurt Kurtuluş Lisesine. Orda hemen bir sorun ortaya çıktı ve gerçekten yakıcı bir sorun olduğunu ortaya koydular. Okulda hiç sular akmaz. Günün hiçbir saatinde sular akmaz. Öğrenciler nereden su içecekler, öğretmenler nereden su içecekler ve okulun temizliği nasıl sağlanacak? Bu konu ile ilgilenen yok. Bu sorunun nasıl açılacağı, kimin tarafından çözümleneceği ve ne zaman çözümleneceği de belli değildir. Belki hafife alınacaktır, belki gülünecektir ama okullarımızın çok ciddi bir sorunu daha buraya getirmek istiyorum. Bu sorun okullardaki tuvaletler sorunudur. Okullardaki tuvalet sorunudur. Tuvalet kâğıdı kullanımını bugün toplumumuzun yaşamına girmiştir. En küçük yerleşim biriminde dahi, en küçüğünden en büyüğüne kadar insanlar tuvalet kâğıdı kullanabilmektedir, kullanıyorlar. Evde kullanıyorlar bunu, yani günlük yaşamına girmiştir insanımızın. Gelin görün ki, bu öğrenci ister ilkokulda olsun, ister ortaokulda, lisede olsun, ister anaokulunda olsun bu tuvalet kâğıdı kullanma olanaklarını çocuklar, öğrenciler bulamamaktadırlar. Her yıl okul yaşamının gündemine bir ciddi hastalık girer. Sarılık hastalığı diye bir hastalık başlar okullarda ve süratle

yayılır. Bu sarılık hastalığı boğuna yayılır. Bu sarılık hastalığı işte okullarımızdaki bu tuvaletleri kullanmak hikayesinden kaynaklanmaktadır. Yani eğer öğrenci tuvalete girer, temizlenecek bir tuvalet, temiz birşey bulamazsa, su bulamazsa, zaten o tuvaletlerde su akıyor dedik ya, bulamazsa hali ile bu pislik içerisinde bu kirlilik içerisinde sarılık hastalığı da ortaya çıkar ve öğrenciler arasında yayılır, bu ana babaya da geçer. Acaba bu sorun ne zaman, kimin tarafından, nasıl çözümlenecektir? O da belli değildir.

Bit sorunu, biliyoruz bu ülkede on yılı aşkın bir zamandan beridir okul yaşamımızda öğrenciyi, öğretmeni, veliyi çok acı bir biçimde rahatsız eden bir sorundur bit sorunu. Bu bit sorunu on yılı aşkın zamandır hâlâ daha okul yaşamında gündemdedir ve gerçekten ciddi bir sorun olmaya devam etmektedir. Bu bit sorununu nasıl, kim, ne zaman çözümlenecektir belli değildir. On yıl daha mı devam edecektir, yirmi yıl daha mı devam edecektir belli değildir. İlkokullardan, liselere kadar merkezi okullara yağmalar ve bu okulların kapasitelerinin çok üzerinde öğrenci barındırma olgusu gözle görülür ivme kazandırmaktadır. Yani okullarımızda sessiz sedasız bir iç göç vardır. Köyden kente, eğer kent içerisinde ise varoş okuldan merkez okula, yahutta gözde okula doğru, daha zayıf veyahutta gözde olmayan bir okuldan gözde olan bir okula doğru sessiz sedasız bir göç vardır ve bu göç bu tür okullarda hiç beklenmeyen bir birikimi

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Santlar çalışıyor mu Sayın Başkan?

BAŞKAN - Bir saniye Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMIRZADE (Devamla) - Bu okullara göç, birtakım okulların kapasitesinin de çok üzerinde öğrenci barındırma mecburiyetinde bırakmaktadır, Bu önemli bir sorundur. Yani diyebilirsiniz ki, sınıfta ha otuz öğrenci olmuş, ha otuzbeş öğrenci olmuş, ha kırk öğrenci olmuş ama sizi temin ederiz ki bu mesleği sevenlerdir

icra eden, bu mesleği senelerdir yapan bir kişi olarak, sizi temin ederim ki bir öğrenci faslılığı bile hergizden okullardaki eğitimi, sınıflardaki eğitimi olumsuz yönden etkilemektedir. Bunu gördük, yaşadık, kendi deneyiminden size aktarıyoruz.

Mesleki ve teknik okulların önem kazanmaktan öteki olduğu gibi gösteren, tatmin edici olmaktan öte küçük bir belirti yoktur. Yani hep söylüyoruz ya, mesleki ve teknik eğitim artırılmalı, geliştirilmeli falan. Sorarız, Tarım Meslek Lisesi ne alanda? Öğretmen sayısı kadar öğrenci. Yapı Meslek Liseleri ne alanda? Yok. Mağusa'daki teknik okullara sorarsınız nedir durumlar, diğer liselere ve orta eğitim okullarına kıyasla nedir durum? Vallahi durum çok kötü, istemiyor insanlar, gelmiyor öğrenciler. Dolayısıyla öğrenci sayısı çok az. Yani küçük bir ümit de yok meslek okulları, teknik okulların memleketimizde gelişeceği yönünde.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm bu olumsuzlukların da üzerinde, bizce, çok önemli olan bir husus daha vardır. O da şudur. Ülkemizde eğitim öğretim etkinlikleri giderek ve hızla devletin dışına kaymaktadır. Daha açık söyleyecek olursak; bilgi edinme olgusu artık devlet okullarında değil, özel dersanelerde, evlerde, özel ders verilen evlerde gerçekleştirilmektedir. Yani günümüzde hızla parasız eğitimin yerini paralı eğitim almaktadır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (YerinÇen) - Liberalizmin gereğidir efendim.

KEMAL EMİRZADE (Devanla) - Parayı bastıran. Evet liberalizmin gereği. Parayı bastıran bilgiyi satın alır. Peki parayı bastıran bilgiyi satın alacak, parası olmayan, binlerce emekçi çocukları ne yapacak? Parası olan, parayı bastıran demektir ki gidecek kadar en yüksek kademeye gidecek, öğretim kurumlarından yararlanabilecek, parası olmayanlar da ancak okur-yazar olma mutluluğuna erişebileceklerdir. Görünen odur, gidilen yol budur ve demiyor ki görünen köy kılavuz istememektedir. Pek bütün bu olumsuzluklara çare yok mudur? Bütün bu olumsuzluklara çare vardır, bütün bu olumsuzluklara çare vardır ama bize göre çare Ulusal Birlik Partisinin monetarist felsefesi, yani paracı felsefesi, serbest piyasacı ekonomik politikası çare olamaz. Çare, üniversite kuracağım diye diye, diyerek, kura kura ancak bir eğitim endüstrisi kurabilen o da yarım yamalak bir eğitim endüstrisi kurabilen Ulusal Birlik Partisi zihniyeti olamaz. Çare, Ulusal Birlik Partisi zihniyetinin dışında aranmalıdır. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

MILLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; muhterem arkadaşların konuları Yüce Meclise arz ederken, kendi de herhalde aklında içindedir ki, bazı hususların hafife alınabileceği endişesini izhar etmişlerdir. Eğer birtakım savlar zihinlere bağlanmazsa, somut örnekler verilmezse, ciddiye alınmasına olanak yoktur. Muhterem arkadaşım, bu kürsüye geliyor ve diyor ki, okullarda öğretmen yoktur. Okullarda öğretmen vardır. Bu Devlet, yirmi bir bin ilkokulda, on iki bin de sair çeşitli okullarda olmak üzere otuz üç bin öğrencisini bugün eksiksiz okutabilmektedir. Eksik nasıl ortaya çıkıyor? Okullar açıktır her tarafa öğretmen verirsiniz. Bir süre sonra, öğretmenin birisi emekliliğini isteyebilir. Bunu bir engel yoktur. Birisi daha cazip bir iş bulabilir, ayrılmak isteyebilir, ayrılır. Bir hafta, iki gün, üç gün boşalabilir ama doldurulur. Sürekli eksik kalma diye bir olay kesinlikle yoktur. Bir öğretmeni yılbaşında nakledersiniz, tayinini doğuya veya batıya çıkarırsınız, işine gelmeyebilir size gitmediğini bildirir, gitmeyeceğini bildirir, yerine yenisini almak için bir usul var, bir prosedür var. Bu bir gün, iki gün, bazen beş gün alır, ama yerine öğretmen mutlaka gider. Bu Devlet, bu Hükümet bu ülkede otuz üç bin çocuğunu eksiksiz bugün okutmaktadır. Bu gibi münferit olayları ve izah ettiğim tarzda ortaya çıkan olayları araştırmadan, incelemeden bu kürsüye gelinip de okullarda öğretmen yoktur dersek, bunu, bizim ciddiye almamız mümkün değildir. Yine bu ülkede...

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Ciddiye alan var Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yine bu ülkede iki yüze yakın müessese vardır. Eğitim müessesesi vardır. Bu iki yüze yakın eğitim müessesesinde cam da kırılır, su tesisatı da bozulur. Ana boru da bozulur. Su bir gün, iki gün gitmeyebilir, tuvaletin niyagarası da bozulur.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Günün değil
Sayın Bakan, bahsettiğim okulda sorun günlük değil.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ama biz bu ülkede, belli bir okulun, belli bir süre, şu kadar süre süren bir okula da hiç iğitmedik, ve böyle bir olay da yoktur. Olamaz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yoktur dersiniz sorun çözülmez, sorun orda duruyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yoktur efendim. Yoktur böyle bir olay. Böyle bir olay yoktur. Bugün bir tarafın tesisatı bozulabilir, yarın tamir edilir ama o tamirat derecesine göre, bir gün olabilir, iki gün olabilir, üç gün olabilir.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Üç ay da olabilir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olmaz efendim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Enformasyonumuz zayıftır Sayın Bakan.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Bunu gördük ve yaşadık.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olmaz efendim. Hiç de enformasyonumuz zayıf değil.

MEHMET CİVA (Devamla) - Doğru bilgi verilmiyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sizin konuları abartma ötesinde bir marifetiniz yok. Ondan kaynaklanıyor.

MEHMET CİVA (Devamla) - Güzelyurt'ta plastik matara satanlar milyoner oldu.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Evet, çocukların omuzunda okula giderler.

MEHMET CİVA (Devamla) - Her çocuğun omuzunda plastik matara okula gidiyor.

OZKER OZGUR (Lefkoşa)(Yerinden) - O da liberalizmin gereğidir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Liberalizmle bir ilgisi yok. Yine muhterem arkadaşım bu kürsüden, meslek okullara diyor, öğrenci gitmiyor. İlginçtir. Ticaret Liselerinde öğrenci grafiğine bakarsanız, en çok öğrenci bu yıldadır. Alın grafiği inceleyin, öğrenci artışlarını inceleyin, bugün 650 civarında öğrenci vardır bu Lefkoşa Ticaret Lisesinde.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yarı Meslek liselerinde?

SALİH COŞAR (Devamla) - Etrafı söylemiyorum, tam kapasite ile çalışmaktadır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - İnandırdı mı beni.

SALİH COŞAR (Devamla) - Lefkoşa'da bir tek teknik Öğretmen Okulumuz vardır. Kapasitesinin üstünde müracaat vardır, kapasitesinin üstünde çalışmaktadır. Son iki yıldan beri çünkü gözünüdedir, her geçen görebilir, süratle atelyelerini tamamlamak gayreti içindedir. Büyük bir inşaat faaliyeti vardır ve çok kısa sürede de atelyeler bir bir tamamlanmaktadır. Bu okullara gidilmeden, sorulmadan, öğrenen sayısı alınmadan, tabir kullanmak istemiyorum, bu kürsüden gelip de teknik öğretime rağbet yoktur gibi bir yargıya varırsak, bunu bizim ciddiye almamız mümkün değildir.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Alacağız ve kıyaslarını yapacağız ve bu kürsüye getireceğiz. Sizin savınızı çürütüp, bizim savımızın doğru olduğunu göstereceğiz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde öğretim konusu belli usullerle ortaya konur ve demokratik bir sistem içerisinde yıllar süren şuralar yapılmıştır, sınırlar yapılmıştır, tartışılmıştır ve bütün bu tartışmalar sonunda dünyadaki uygulamalara da bakılarak, ilk öğretim süresinin uzunluğu, gereksiz görülmüştür, gereksiz olduğu vurgulanmıştır ve bunun kısıtlanması istenmiştir ve bunun uygulayıcıları olarak biz de müteaddit defalar açıkladığımız gibi, ilkokul yaşındaki çocukların o seviyede, o kadar uzun

süre tutulumlarının bir yararı olmadığı açıklanmış bulunuyoruz ve buna da kuvvetle inanmaktayız ve buna yalnız eğitimciler değil, çocuğunun 6 yıl süre içerisinde yaptıklarını takip eden her veli, bu 6 yıllık süre içerisinde birtakım lüzumsuz tekrarların varlığını, çocukların bu tekrarın tembelliğe götürdüğünü ve çocuklarımızın bu ülkede istememize rağmen ve o hastalıktan kurtulmamız gerekmesine rağmen yavaş bir tempo içerisinde hareket ettiğimizi izlenebilmektedir. Dörtün veliler, çocuğu ile ilgilenen her veli bunu görebilmektedir. Muhterem arkadaşlar; bu ülkenin hastalığı, temposunun yavaşlığıdır. Siz, bugün dünyaya ayak uydurmak istiyorsak, süratli bir tempo alışkanlığının içine girmek mecburiyetindeyiz. Süratli tempo alışkanlığına insan küçük yaşta girer.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Çok süratlendin Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Disiplini küçük yaşta girer. Bu disiplini vermek öğretmenin, eğitimcinin görevidir, veli de buna yardımcı olmak mecburiyetindedir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Size bir lakap takacağım Sayın Bakan, Maraton Salih.

SALİH COŞAR (Devamla) - Eğer biz bu ülkede yılda 240 değil, 120 de değil, 100 gün çalışmaya devam edersek, temposunu artırmazsak bu kürsüden istediğiniz kadar güzel konuşun bazında istediğiniz kadar fikir beyan edin ilerlememize imkân yoktur. Biz bu ülkede ilerlemek istiyorsak, sürat içerisinde olan dünyaya ayak uydurmak istiyorsak, öncelikle temposunu değiştirmek mecburiyetindeyiz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Niyatin, erken tuşa ettireceksin bizi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tempomuzu değiştirme küçük yaşta başlar. Bugün ilkokullarda beş yıl uygulaması başlamıştır ve bu başlamanın getirdiği en büyük güzellik ve bizim kıvanç aldığımız husus getirilen tempodur, getirilen sürattir, işe başlamadır. Bugün okullarda bir canlılık vardır, bugün okullarda bir dinamizmin vardır ama bu dinamizmin içine girmeyen tembeller bunu mutlaka kötülemeye çalışacaklardır.

HUSEYİN ANCOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Para var, para.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Bu çocuklar fakir...

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - İlkokullara üç sene yapalım Sayın Bakan.

KEMAL EMİRZADE (Devanla)- Bu uygulamayla kanga başında, gürda burda...

SALİH COŞAR (Devanla) - Hepsi mahsattıdır. Bu uygulama başladığı günden beri ben en az yüz tane, yüz aşkın hatta, okul aile birliği ile toplantı yaptım. Birçok okulları ziyaret ettim. Velilerle, çocuklarla, öğretmenlerle konuştum. Hiç kimsede endişe yoktur. Endişe, Lefkoşa'da daha çok bir koleje girmek yarışının getirdiği endişe idi. Orda da kentenjanlar izah edildikten sonra bu endişeden çıkabilecekleri ortaya çıkmıştır. Gerisi tamamen mahsattıdır. Çocuklarımızı dünyanın bu sürat aşırında lüksüz yere, çok basit bilgiler içerisinde ve birtakım alışkanlıkları kazandırdıktan sonra gereksiz yere tekrarlatmanın hiçbir anlamı yoktur. Bugün dünyada sorun yukarıdadır, yüksek eğitindedir. Daha yüksek seviyedeki eğitindedir. Sorun aşağıda değildir. Çocuklar bugünkü iletişim programı içerisinde, algılama kabiliyetleri daha çok gelişmektedir. Bu ülkede iletişim vardır. Bu ülkede belli bir kültür dünyası vardır. Bu ülkede her evde televizyon vardır, her türlü basın vardır, video vardır. Çocuklarımız daha dört yaşında, beş yaşında herşeyi algılayabilmektedir.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - UBP'yi iyi tanıttı Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devanla) - Herşeyi algılayabilen çocukların, lüksüz yere birtakım EİB bilgiler içerisinde tekrarlama yapmalarında ısrar etmenin hiçbir anlamı yoktur.

HACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Beş yıla kanga çıkmadık biz, tedbirler alınsın dedik.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ders komitesine gelince; kamu bildiğiniz gibi geçen sene yasalaşmıştır. Kamu yasalaştıktan sonra yaz içerisinde süratle tüzükler hazırlanmıştır. Bir yasanın uygulanabilmesi için, evvelâ tüzüklerinin hazırlanması gerekir. Bunun, Yüce Meclis yetkiyi verirken bilmektedir. Bu tüzükler süratle çıkmaktadır. Yasa Haziran'da geçmiştir, Mayıs sonunda geçmiştir biliyorsunuz. Bunun tüzükleri, Hükümet krizine rağmen, Hükümet değişimine rağmen süratle çıkarılmıştır. Bugün kentler, semtlere ayrılmıştır. Biz, bu yıl ilkokulda değil, orta öğretim müesseselerinde dahi aday kaydı yaptırdık. Bölgesinde olmayan çocuğu almadık. Evvelâ bölgesinde olan çocuğa öncelik verdik. Kimse dışta kalmamıştır. Dersaneler izne bağlanmıştır. Hiçbir kamu görevlisi bugün dersanelerde ders vermemektedir. Bu dersaneler devamlı teftiş edilmektedir. Bize verilen ihbarlar değerlendirilmektedir. İsteyenleri süratle Savcılığa aktaracağımızı kendilerine ihtar edilmiştir. Dersanede çalışmaya yeğleyen öğretmenler, emeklilik dilekçelerini vermişlerdir. Bugün herhangi bir dersanede çalışan kamu görevlisi varsa, bunların bize ihbar edilmelerini beklemekteyiz. Çalışan her kamu görevlisi derhal gerekli disiplin tedbirleri alınarak, hakkında gerekli işlem yapılacaktır. Bu tedbirler, Yasa daha üç ay, dört ay evvel çıkmasına rağmen süratle tüzükleri yapılarak tedbirler başlatılmıştır. Bütün bu çalışmaların incelenmesi, en azından Bakanlıktan bilgi alınması çalışmaların hangi aşamada olduğunun saptanması ve ondan sonra yargıya varılması gerektiği kanısındayım. Bütün bunlar araştırılmadan, biz, olayları yargılamaya kalkarsak; objektif olduğumuz herhalde söylenemez.

Muhterem arkadaşlar; bir konuyu daha fırsat düşüştükten açıklamak durumundayım. Devletin okulu ne kadar iyi olursa olsun, devletin verdiği imkânlar ne kadar iyi olursa olsun, bu demokratik düzende ve bütün batı dünyasında vatanımız serbesttir ve çocuğunun yeteneklerini, çocuğunun bilgisini okul dışında geliştirmek isterse, geliştirme yönüne gidebilir, bunu kimse önleyemez. Kimse önleyemez, hiçbir kanun önleyemez. Bu yine bazı vatandaşlar gidiyor demek, okullarda eğitim yapılmamaktadır, okullarda eğitim standardı şyledir veya böyledir diye bir yargıya varmak bu okulda fedakarca çalışanlar için en azından bir haksızlıktır. Teşekkür eder saygılar sunarım.

NACI T. USAR (Gazi Magusa) (Yerinden) - Sayın Bakanım yerinden bir soru sorabilir miyim, yerine oturmadan önce?

BAŞKAN - Buyurun.

NACI T. USAR (Devamla) - Bu yıl USS Giriş Sınavlarında Kıbrıs'ın genel başarısında bir gerileme görülmüştür, bunun nedenlerini bana izah edebilir misiniz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır. Reddederim yoktur efendim, gerileme yoktur. Bazı bölgelerinde olabilir, oransal olarak gerileme yoktur. Yalnız şunu da bir mukayese yapmanız için söylemekte yarar görüyorum. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti geçmiş yıllarda daima başarılı idi, şimdi de başarılıdır. Ama unutmayalım, Anavatanında 1980 öncesi durumu da düşünelim.

NACI T. USAR (Devamla) - Dersaneleri açınca tecrübeli öğretmenleri göktünüz oraya.

SALİH COŞAR (Devamla) - E lütfen, lütfen. 1977 demiyeyim ama 1978, 1979, 1980, 1981, 1982'ye kadar demiyeyim ama en azından 1978-1981 döneminde Anavatan okullarında tedrisat yapılmamıştı. Tedrisat yapılmayan okul öğrencileri ile yarışamaz. bunları unutmayalım. Hiç tedrisat yapılmayan dönemde ...

NACİ T. USAR (Devamla) - Ya mazeretinizi de kadar çabuk buluruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Mazeret değil, objektif olarak ben size bu kürsüden gerçekleri söylemek mecburiyetindeyim. İstersen konuyu saptırabilirim ama bir soru sordunuz, ben de sana gerçekleri söylüyorum. 1979-1980-1981'de Anavatan okullarında tedrisat yapılmamıştır. Anarşi kol gezmektedir, öğretmen sınıfa girmemektedir, bunları benden daha iyi bilmeniz lâzım.

NACİ T. USAR (Devamla) - Nerde yahu, liselerde, orta okullarda?

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet liselerde.

NACİ T. USAR (Devamla) - Vazgeçin.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet liselerde, liselerde.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Fıkra-1 beşer nisa ile malüldür.

SALİH COŞAR (Devamla) - Maalesef nisa ile malüldür.

NACİ T. USAR (Devamla) - Vazgeçin yahu.

SALİH COŞAR (Devamla) - 1969'dan itibaren. Ben şahsen böyle anılar yaşadım, bu okulları ziyaret ettim.

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Genelleme yapıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır, hiç genellemiyorum. Bıhassa büyük şehirlerde 1969'dan 1981'e kadar. 1970 de Gazi Terbiye Enstitüsünde 10 Kasım töreni izledim. Kürsüde Atatürk kelimesi dile alınmamıştır. Dağlara çıkılmaktan bahsedilmiştir.

NACI T. USAR (Devamla) - Tecrübeli öğretmenler dersanelere ve maarife çekilmektedir efendim.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yok efendim, yok efendim ben size mukayese yapmanız için bir gerçeği bu kürsüden dile getirdim.

NACI T. USAR (Devamla) - O sizin her zamanki demagojinizdir. Sağın her zamanki demagojisidir, her zamanki demagojiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Siz iddia mı ediyorsunuz, iddia edebilir misiniz 12 Eylül 1980'den önce, 1980 yılı içerisinde, 1981'de tam tedrisat yapıldığını? İddia ediyorsanız benim söyleyecek bir şey yok. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Salih Coşar.

NACI T. USAR (Devamla) - Bizdeki tedrisatın düğrül-
düğüünü düşünürüz.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakana ayrılmadan bir şey de ben sorabilir miyim Sayın Başkan?

NACI T. USAR (Devamla) - Ayrıldı zaten.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ayrılmadık efendim. Müsaade ederse Sayın Başkan, bizim görevimiz açıklamaktır.

BAŞKAN - Buyurun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Doğrudan soruya geçmeden evet izin verirsem Sayın Başkan, bir suçlama deniyeyim ama biraz saldırı niteliğinde birşey. Sayın Bakan;

"Araştırma ve inceleme yapmadan geliyorsunuz" dedi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Biz resmen, resmi olarak ilgili Bakanlıktan ilkokullardaki, ortaokullardaki ve liselerdeki öğretmen açığını soru önergemizde istemiştik.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Fakat Sayın Bakan bir sonraki, iki birleşim öncesinde istemiştik. Henüz bu bilgi-mize iletilmedi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Cevabımız gönderilmiştir. Herhalde burdan okunacaktır. Ona bir şeyimiz yoktur.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Bu geldikten sonra, bu cevap geldikten sonra göreceğiz ki okullardaki öğretmen eksikliği gerçekten ciddi durumdadır. Bunu geçtikten sonra Sayın Bakana bir iddiasıyla ilgili bir soru sormak istiyorum, izninizle. Bahsettiniz ki artık hızlı bir çağdayız ve bu hızı ayak uydurmayan çıkıyor, çok yavaş ilerliyoruz falan...

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ve bu hızlı gidişe ayak uydurmayan bir takım tembeller vardır dediniz. Oyle bir iddia-da bulundunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Ben size sormak istiyorum, acaba iddia ettiğiniz söz konusu olan tembeller, bu hızlı gidişe ayak uydurmayan kimlerdir? Öğrenciler midir, öğretmenler midir, yoksa veliler midir efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu konuyu maksatlı torpilleyenlerdir. Başka birisi yok.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Salih Coşar.

KEMAL EMİRZADE (Devamla) - Yani torpili, sandıkçı ve KTOS'ü ve veli toplantılarındaki şeyleri torpilleyen kişiler olarak. Teşekkür ederim.

MILLİ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Maksatlı diyoruz, kimse kendini maksatlı torpilleyen odur. Kim alırsa üzerine odur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Yerel Üretim korunması" konusunda gündem dışı konuşma istemi vardır. İstem yazısını lütfen okur musunuz?

KATİP -

20 Ekim 1986

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

"Yerel Üretim korunması" ile ilgili gündem dışı konuşma isteminin işleme konmasına saygılarımla rica ederim.

Mehmet Altınay,

TKP Mağosa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi ve Yeni Doğu Partisi Hükümeti serbest rekabet ilkeleri içerisinde avantajlı olduğu sektörlere öncelik ve ağırlık veren bir ekonomik programa, Hükümet Programlarında da ortaya koydukları gibi uygulamaya karar vermişlerdir. Bunun için Hükümet Programında faiz oranlarının gerçekçi bir düzeye çıkarılacağı ve yine ticaret sektörünün canlandırılması için gerekli yasal ve idare önlemlere kısa süre içerisinde başvurulacağı belirtilmektedir. Yeni Hükümetin ticaret sektörünü üretimi, sanayi, tarımsal, hayvansal üretimin önüne politikalarını koymuştur.

Sayın Tarım Bakanının, biz üretici sektörleri de destekleyeceğiz diye sözleri resmi politika açıklama yasası olarak burda dururken, bunu geçiştirmek toplum içerisinde yirmi altı bin, yirmi beş bin çiftçi, hayvancı ailesinin tepkilerini yumuşatmaya yönelik, yine Başbakanın köy gezilerinde, işte biz hayvancı, çiftçiyi de koruyacağız gibi görüşleri ve sözleri bu tepkileri yumuşatmaya yönelik bir takım sözlerden öteye geçemez. Çünkü resmi politika açıkça Hükümet Programında yazılmıştır. Ama buna rağmen üretici sektörleri korumaya yönelik atılacak her adımda destekleyeceğiz uygulamaları ama bu resmi politika ortada durduğu sürece bunların gerçekleşmesinin de olanaksız olduğunu söylemek istiyorum.

Sayın Eğitim Bakanı tempodan bahsetmiştir. Dünyadan örnekler vermeye çalışacağım. Zannedirim üretim alanında bugünkü Hükümetin ortaya koyduğu politika da dünyaya göre çok hızlı bir tempo olarak ortaya çıkacaktır. Bunu az sonra göreceğiz değerli kardeşlerim.

Sayın Tarım Bakanının üretimi destekleyeceğiz diye bir söz söylemesine de olanak yoktur, en azından ifadeler olarak. Çünkü Anayasa zaten böyle bir şeye müsaade etmemektedir. Anayasamızın 37. maddesi toprağın korunmasından, 60. maddesi Kooperatifçiliğin geliştirilmesinden, 64. maddesi ise tarım ve çiftçinin korunmasından söz etmektedir. Onun için böyle sözleri resmi politika olarak zaten ortaya koymanın da olanacağı yoktur. Ama Hükümet Programında bu açıkça görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz ay dünya ticaretinde oyunun kurallarını yeniden yazmak amacıyla diyor, doksan iki üye ülke temsilcisinin katıldığı GATT Toplantısı, G Ümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Konferansı Uruguay'da gerçekleşmişti. Bu konu çok önemlidir. Ülkemizde üretici sektörlerine karşı ortaya konan resmi politika dikkate alındığında bu toplantıdaki görüşler, gelişmeler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bakımından dikkatli izlenmesi, değerlendirilmesi gereken konulardır. Bu toplantıda Amerika

Birleşik Devletlerinin tarım ürünleri ihracatında devlet desteğinin tümüyle kaldırılmasını isteyen ve hatta Fransa olmak üzere diğer Batı Avrupa ülkelerinin şüphelerini çeken Enerisi vardır. Amerika Birleşik Devletleri tarım alanında bütün devlet desteğinin kaldırılmasını ama aynı blok içinde olan AET ülkeleri ise böyle bir uygulamanın, politikanın şiddetle karşısına çıkmaktadırlar. Yine az gelişmiş ülkelerin başını çeken Hindistan ve buna benzer ülkeler de Amerika'nın o toplantıya getirdiği tarım ürünlerine desteğin kaldırılmasına ilişkin görüşüne şiddetle karşı çıkmaktadırlar ve bu ülkeler kendi üreticisini korumak için ne gibi önlemler almaktadırlar, niçin bu önlemleri almaktadırlar? Dünyada tartışma bu. AET ülkeleri her türlü desteği kendi üreticisine verirken, bizde ise Hükümetin resmi politikası ticaret sektörünü önüne geçirmek, desteklemek. Oysa değerli arkadaşlar; üretici sektörleri desteklemek istiyorsanız, mutlaka ticaret sektörü vergilendirilmelidir, üretici sektörlerine kaynak aktarılmalıdır. Ticaret sektörünün resmi politika olarak destekleneceği ortaya konması halinde, diğer sektörleri desteklemenin olanağı yoktur. Mümkün değildir. Günü geçiştirmekten başka hiçbir sonuç da getirmez değerli kardeşlerim.

Dünyada hangi sistemde olursa olsun, kapitalist ülkeler, sosyalist ülkeler olsun, bunun dışında bağlantısız ülkeler olsun, kendi yerel milli üretimlerini korumayan, desteklemeyen hiçbir ülke yoktur. Bu anlamda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti liberal ekonomi anlayışı açısından dünyanın da önüne geçmiş, bu temposu gayet hızlı bir süratle gelişmektedir. Amerika Birleşik Devletleri bile, buğdayda ton başına on dört dolar üreticisine subvansiyon ödemektedir. Yine Japonya'da değerli arkadaşlar; Japonya pirinç üretiminde on bir milyon ton üretim yapmaktadır.

Sanayi ülkesidir, kapitalist bir ülkedir, ama pirinç üretiminde kendi üreticisini, milyonlarca üreticinin ekmeği söz konusu olduğu için pirinç fiyatlarını saptarken, dünya pirinç fiyatlarının sekiz - on katı fiyatla üreticisinin ürünü kooperatifler kanalıyla elinden almaktadır. Neden? Tek bir gerekçeleri vardır. Ülkeyi temel gıda maddeleri konusunda kendi kendine bağımsız bırakmak ve o ülke üreticisini, Japonya kendi üreticisini korumak için sekiz kat, dünya fiyatlarının üzerinde bir fiyat üreticisine vermektedir. Bizdeki anlayış ise yapan yapar, yapmayan yeni iş bulur. Yirmi altı bin hayvancı henüz daha yüksek faiz politikası uygulanmamıştır. Yirmi altı bin çiftçi ve hayvancı ailesi, bunun dışında binlerce, onbinlerce çalışanlar bu politikadan etkilenecektir. Biz ise dünyadaki ne çalışmalarını, ne de gerçekleri takip edememekteyiz. Ben bu gelişmeleri, araştırmaları yaparken devletin her kademelerinden bu bilgileri toplamaya çalıştım. AET'de üretime yapılan destek ve teşvikleri öğrenmeye çalıştım. Hiç bir yerde bulma olanağı olmadı. Bunları takip etmezsek, dünyadaki gerçeklerden kendimizi soyutlarsak ve meseleye sadece tüketici bazında, eti üç kuruş ucuz, pahalı, domatesi beş kuruş ucuz, pahalı yer diye esnaf ve sokakta bunları takip etmeye çalışırsak, büyük yanlışlara düşeriz. Bizim kendi üreticimiz hangi şartlarda üretim yapıyor? Eğer bizim kendi üreticimiz, hayvancımız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde rekabet edemiyorsa, peynir daha ucuza burda satılıyorsa, o ithal ettiğimiz ülkedeki şartları da araştırmak zorundayız değerli arkadaşlar ve öylece politikalar üretmek zorundayız.

Türkiye'de liberal ekonomi uygulanmaktadır, ama yıllar sonra 1980'den 1986'ya, altı yıl geçtikten sonra Cumhuriyet Gazetesinde geçen haftalar okuyorum, Sayın Ozal danışmanlarına talimat vermiş ve Counter - Way Anti - Damping Yasası hazırlanması için Komisyonlar kurulmuş. Bizde bu Yasa mevcut. Onlar şimdi böyle bir yasa çalışmasına gidiyor. Bizde ise yıllar önce kendi üreticisini korumak için, haksız rekabete karşı üreticisini korumak için bu ülkenin yasası var ama, hiç, Sayın Alpay Purduran özellikle, çok kez bu konuyu getirdi.

hiç kimsenin aklına gelmiyor. Türkiye'de bu Yasa çalışması yeni başlamış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı somut örnekler de vermek istiyorum. AET ülkeleri politik ve sosyal açıdan sütün özellikle az gelişmiş yörelerdeki ve dağlık kesimlerdeki on binlerce küçük çiftçi için bir gelir güvencesi oluşturduğunu görmezlikten gelemeyiz.

AET ülkeleri, bu Avrupa dergisinden okuyorum sizlere, ordaki hayvancı, üretici sektörü böyle değerlendiriyor. Diyor ki; "eğer ben bu üretici sektörden desteğimi çekersem, binlerce işsiz insan ortaya çıkar, sosyal sorunlar olur, sosyal patlamalar gelir. Onun için AET ülkeleri, ben süt üretimi, üreticisini korumak, desteklemek zorundayım." Ve buna bağlı olarak destekleme yardımıyla yararlanan bir başka önemli sektör de hayvancılıktır. AET ülkelerinde bu. Besicilikte kullanılan süt tozuna yardım olarak 83 yılında 1.1 milyar Avrupa para birimi ödenek ayrılmıştır. Daha da

Önemlisi AET dışına yapılan ihracata sağlanan yardımlar 1982 arasında 1 milyon tondan 800,000 tona düşen bir ihracat hacmi için 2 milyar Avrupa para birimidir, ve geçen yıl bu miktarlar iki kat artırılmıştır. Milyarları bulan destek alacak Avrupada üretici ve siz burada kuraklıktan köylü etkilenecek, süt paralarını alamayacak, ürün karşılıklarını zamanında alamayacak ve ondan sonra işte ucuz peynir, bunların üretimi pahalı ve böyle bir rekabete kendi insanını iteceksin. Bütün üretim alanlarımızda gerçek budur değerli kardeşlerim. Ben eminim aynı şartlarda bizim yirmi altı bin üreticimiz de üretim yapsın, bu üretilen ürünleri çok daha güzel, çok daha uygun fiyatlarda üretebilir. Ama milyarlık yardım alanlarla sen kendi insanını rekabete koyacaksın ve bunun adı liberal ekonomi olacak. Liberal ekonomiyi uygulayan ülkeler bile kendi üretici insanına, böyle bir muameleye tabi tutmamıştır, böyle bir politikayı resmi bir politika olarak Hükümet Programlarına geçirmemişlerdir. Çünkü onlar bile ayakta duramaz, durmasına da olanak yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan arkadaşım üretici sektörlerin sıkıntılarına değinmiştir. Bu konularla daha fazla vaktinizi almak istemiyorum. Gerçekten üretici her alanda sıkıntı içindedir. Üretimden sürekli bir kopma vardır. Yüksek faiz politikası uygulanmadan, üretici tereddüde girmiştir, üretim yapıp yapmamayı düşünmektedir. Bu büyük bunalımlara bizi götürmektedir. Üretici belki ödenir, kuraklık paralarını da alır ama artık geç kalıyoruz, yirmi altı bin kişinin geleceği, çocuklarımızın geleceği, ülkemizin geleceği sözkonusudur. Onun için söylüyorum, bu alanda getirilecek her desteği, her teşvihi de desteklemeye kararlıyız ama geleceği iyi görmediğimizi de endişe ile vurgulamak istiyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay. Buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLİ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ferdi Sabit Arkadaşa verdiğim cevapların içerisinde Sayın Altınay'a da cevaplarım vardır. Ben iki kelime söylemek için çıktım. Kuraklığa izah ettim, teşvikleri izah ettim. Bugün için tarım sektöründe gerçekten destekleme vardır. Bir defa daha dikkatinize getirmek istiyorum. Bugün süt ve süt ürünlerinden imal edilen, süttten imal edilen peynirin ihracat primi vardır ve bin liraya kadar ulaşmaktadır bu. Okka başına. Bu sübvansiyondur, bu vardır işte, gerçek teşviktir.

Yine bu ülkenin hayvansal ürettiği maddelerin hiçbirisi tarımsal da dahil olmak üzere son domates hariç, hiçbirisi bu ülkeye ithalat yapılmamaktadır. Bu da bir destektir. Ve yine bir destek, kuraklık primleri ödenemediği için faiz hadleri hâlâ daha %12'de sürdürülmektedir. Bakanlar Kurulunun Kararına rağmen, bu da bir destektir. Bunu ifade etmek için buraya çıktım ve özellikle Sayın Altınay'ın tarımla, tarım sektörüyle ilgili gelecek her desteği teşvik edeceğiz, destekleyeceğiz, beraber olacağız sözleri özellikle bana güç vermiştir. Kendisine buradan ayrıca teşekkür ederim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Beştaşlar.

Sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığından gelen iki vakalet yazıları vardır, okutacağım. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

Sayı: 191/84

Lezboğa
22 Ekim, 1986

K.K.T.C. Başbakanlığı
Lezboğa.

İlgili 22.10.1986 tarih ve BB/141/76/1
sayılı yasıları.

22 Ekim, 1986 tarihinde yurt dışına gidecek
olan Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Erdal
Onurhan'a, İçişleri, KİŞİİleri ve Doğal Kaynaklar
Bakanı, Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesi uygun-
dur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DEMKTAŞ
Cumhurbaşkanı

Bakıtını
K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi
Başkanlığı

Sayı: 191/84

22 Ekim, 1986

K.K.T.C. Başbakanlığı,

Lafosna.

İlgili 22.10.1986 tarih ve BB/141/76/1
sayılı yazıları.

22 Ekim, 1986 tarihinde yurt dışına gidecek
olan Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a,
Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Masif
Borman'ın vekâlet etmesi uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Mustafâ R. DEMKTAŞ
Cumhurbaşkanı

Dokümanı
K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi
Başkanlığı.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Onsav.

Sayın milletvekilleri; gündemimizin birinci kısmı tamamlanmıştır. İkinci ve Üçüncü kısımlarda görüşülecek konu bulunmadığından ve sorular kısmı da altıncı kısımdan sonra ele alınacağından, şimdi beşinci kısma, genel görüşme ve Meclis araştırması yapılmasına geçiyoruz.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sayın Başkan, ad okunarak yoklama yapılmasını öneririm. Nisap yoktur.

NACİ T. USAR (Gazi Magusa) (Yerinden) - Oylama yapılmıyor ki şimdi yoklama yapılsın. On görüşmesi var.

II. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN - Bu kısımda önceyle genel görüşme açılması önerilerinin öngörüşmesi yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri; birinci sırada Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubuyla Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubunun ortaklaşa sundukları Palm Beach ve Dome Gazinoda sürtüp gidin grevlerle ilgili olarak...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Sayın Başkan, önerimiz ne oldu?

BAŞKAN - Hükümet politikası ve uygulamaları hakkında Meclis araştırması açılması önergesinin öngörüşmesi yer almaktadır. Önergeyi lütfen okur musunuz?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bizim önerimiz ne oldu Sayın Başkan?

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel görüşmedir efendim.

BAŞKAN - Sayın Taşkent Atasayan, oylama yapılmayacaktır. Şu anda gerekmez. Yapılırsa yapacağım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Geri çektim efendim.

KATIP -

14 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı
Lefkoşa.

Palm Beach ve Dome Casino'da sürüp giden grevlerle ilgili olarak Hükümet politikası ve uygulamaları hakkında genel görüşme açılmasını önerir, saygılar sunarız.

GEREKÇE

Palm Beach çalışanlarının grevi üçüncü ayına dayanmış bulunuyor. Bu grevde işverenin Sendika tanımadığı, işçi haklarına, Anayasaya, yasalara, hatta hükümete ve devlete saygı göstermediği basın haberleri yanısıra milletvekillerimizin kendi gözlemleriyle de saptanmış bulunuyor.

Uyuşmazlığın ve grevin sürüp gitmesinde, işverenin cesuretlenmesinde hükümetin izlediği tutumun büyük rolü olduğuna inanıyoruz.

Benzer özellikler Dome Casino grevinde de gözlemlenmektedir.

Anayasa ve çalışanların hakları açısından çok önemli gelişmelerin yaşandığı bu grevler hükümetin politikası ve uygulamaları hakkında bir genel görüşme açılmasını gerekli kılıyor.

Naci Talat Usar
CTM Meclis Grubu adına

Erdal Sürerç
TKP Meclis Grubu adına

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; İktidârımızımızın 126. maddesinin (3). fıkrası uyarınca Önce Önergede imza sahibi olanlardan birine, sonra da bir lehte bir aleyhte olmak üzere iki milletvekiline söz vereceğim. Evet, imza sahibi olanlardan birisine söz vereceğim. Buyurun Sayın ...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Grubumuz adına Hasan Bey.

BAŞKAN - Grubunuz adına...

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Her iki grup Hasan Bey'e bu konuda yetki vermiştir efendim.

BAŞKAN - Peki efendim, kabul edilmiştir. Buyurun Sayın Hasan Sarıca.

OZKER OZGUR (Devamla) - Bu takdim edecek konuyu efendim.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Lehte konuşma var mı yahu?

NACI T. USAR (Devamla) - İmza sahipleri adına.

HASAN SARICA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bu lehtedir işte.

HASAN SARICA (Devamla) - Sanıyorum...

TARIM VE ORMAN BAKANİ AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Yani saat dolsun da gidelim yahu.

HASAN SARICA (Devamla) - Evet, saat dolsun gidelim mantığıyla hareket edersek, biz bu Mecliste hiçbir sorunu çözemeyiz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Saat 15.00 oldu.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Meclis konuşma yeridir Sayın Binbaşım.

BAŞKAN - Evet, dinleyelim arkadaşlar.

HASAN SARICA (Devamla) - Evet...

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen. Buyurun Sayın Hasan Sarıca.

HASAN SARICA (Devamla) - Arkadaşlar dinlemeye karar verdiyse başlayım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Dinleyecekler efendim, buyurun.

HASAN SARICA (Devamla) - Peki.

Değerli arkadaşlar; bugün gündemimizde olan Palm Beach ve Dome Gazino olayları ve meselesini bilmeyen yoktur. Bize göre meseleyi bu Meclisin detaylı olarak ele alması, tartışması ve belirli bir takım neticelere ulaşması gerekmektedir. Daha önceki pek çok olayda olduğu gibi, olayı önce hep birlikte ele alalım ve görelim bakalım niye böyle bir öneride bulunmuştur Toplumcu Kurtuluş Partisi ile Cumhuriyetçi Türk Partisi.

Herşeyden önce üzerinde hemfikir olunan, gerek muhalefetin, gerek iktidarın, gerek işçi, gerek işverenin bir yan vardır. O da bu işyerinde bir anlaşmazlığın, bir uyumsuzluğun olduğu noktasıdır. Dolayısıyla eğer bu işyerinde bir uyumsuzluk veya bir anlaşmazlık varsa, buna da seksen küsur günden beri bir çözüm getirilemiyorsa Hükümet tarafından, Meclis devreye girmek ve bu meseleyi araştırarak üzerinde methiyeler düzünülen Turizm sektörünün canlanması, gelişmesi ve Sayın Başbakanımızın sürekli olarak tekrarladığı çalışanlara Anayasa ve Yasalarca tanınan haklara dokunulmayacağı

yönündeki tutumlarını birlikte araştırarak ortaya çıkarmamız gerekmektedir.

Şimdi denmektedir ki; bu konuda acaba yasal durum nedir ki çare bulunmamaktadır? Önce Anayasaya bakılır. Anayasa sendikalaşma veya toplu iş sözleşmesi meselelerine bakıyor mu? Anayasanın bu olaylara bakış açısı nedir? Bilahare yasalara bakılır. Eğer yasada yok ise yine hukukun temel kurallarından birisidir, örf, adet ve gelenekler yerleşmiş kurallar nedir, bu konularda ona bakılır. Biz bu olaya baktığımız zaman Anayasamızın 53 ve 54. maddeleri açık ve net olarak bize şunları söylemektedir; "Çalışanlar önceden izin almaksızın sendika kurabilirler, sendikalara üye olabilirler, ve sendikaları vasıtasıyla toplu iş sözleşmesi imzalama hakkına sahiptirler. " Aynı şekilde grev hakkı konusunda da grev hakkının kullanılmasının sadece ulusal güvenlik, anayasal düzen ve kamu güvenliği veya bu Anayasanın herhangi bir kişiye sağladığı hak ve özgürlükleri korumak amacıyla yasa ile düzenlenebileceğini öngörmektedir. İşverenlerin ise haklarının yasa ile düzenlenir, aynen ifade, "işverenlerin hakları yasa ile düzenlenir" demektir.

İşverenlerin hakları yasa veya başka bir kural ile geçmişte veya günümüzde düzenlenmediğine göre, işverenin bugün sahip olduğunu iddia ettiği haklar kural dışıdır, yasa dışıdır ve yasa dışı birtakım uygulamaların neticeleridir karşısında duran. Eğer Anayasa bu hakkı işverene vermiyorsa ve herhangi bir Yasa da yoksa bunun başka türlü anlaşılması mümkün değildir. Aynı şekilde, sendikalar kuralı diye de bu ülkede bir kuralımız vardır. Anayasa böyle diyor. Yasalar ne diyor acaba buradaki olay için? Sendikalar kuralının ilgili maddeleri, ki esasen Hükümetimiz bu grevde duran işçilerin üzerine polisle de baskı yapmaktadır, onların hakkını kullanmalarını da engellemektedir ve hatta bazı sendikacı veya gözlemcileri, grev gözcülerini karakola kadar götürülebilmektedir. Sendikalar kuralının 20. maddesi aynen şöyledir; "Bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürme amacıyla bir şahıs tarafından yapılan bir hareket, sadece başka bir kişiyi iş anlaşmasını ihlâl etmesi veya başka bir kişinin istihdamına, işini veya mesleğini veya sermayesini veya emeğini arzu ettiği gibi kullanma hakkına müdahale etmesi sebebiyle dava konusu olamaz." Dolayısıyla bir iş uyuşmazlığı olan bu işyerinde, herhangi bir işçi ile veya işçinin veya işverenin emeğini veya sermayesini dilediği gibi kullanmasına engel olduğu için bu işçi hakkında veya sendika hakkında herhangi bir işlem yapılamaz. Yani, bu hak çalışanlara, fiilen sendikalar kuralının 40. maddesi tarafından tanınmaktadır. Daha da ileri gidersek, Yasaya, yine aynen okuyorum. 42. maddesi vardır ve şöyle demektedir; "Bir sendika tarafından veya onun namına işlendiği iddia olunan haksız fiil ile ilgili olarak, ne sendikanın aleyhine, ne üyelerinin ve ne de memurlarının aleyhine kendilerine ve bütün diğer üyeleri namına açılan herhangi bir davaya, herhangi bir mahkemenin bakma yetkisi yoktur. Yani, çalışanlar, sendikalar ve sendikanın memurları denen yöneticiler, haksız fiilde de bulunabilir ve hiçbir mahkemenin, haksız fiilde bulundu diye o sendika üye veya üreticileri hakkında bir davaya bakmaya da yetkisi yoktur. Demek ki işçiler orda yapılan bu eylemlerinde haklıdırlar. Yine, yasaları incelemeye devam edecek olursak, çünkü ordaki işçiler için

ben bizzat şahit olmuşumdur. İşte teyp çalıyorlar, çadır kuruyorlar, girişi çıkışı engelliyorlar, girer çıkan işçilere girmeyin, çıkmayın falan dedikleri için bu insanlar karakola sevk edilmişlerdir. Ben ve diğer birkaç arkadaşım Emniyet Müdürlüğüne gidip uyarma zorunluluğunda kalmışızdır. Ama ilgili Yasa böyle diyor da, acaba Anayasa Mahkemesinin görüşü nedir? Eğer Yasa olmadığı için bunlar oluyorsa ve biliyorsanız ki eğer sarıh, açık bir Yasa yoksa Anayasa Mahkemelerinde kararları veya görüşleri de yasa hükmündedir. 4 Mayıs 1979 tarihli 15/78 sayılı Davada Anayasa Mahkemesi aynen şöyle demiştir. Aynen okuyorum:

"Picketing kelimesi teknik bir terimdir ve bunun anlamı, grev yapmış olan bir sendikanın, grevi dahil o işyerlerine yakın bir yere veya işyerlerine yakın yollarda adam koymak suretiyle çalışmaya giden işçileri veya çalışmaktan çıkan işçileri greve iştirak etmelerini teşvik etmek amacıyla telkinde veya teşvikte bulunmak demektir. Türkçe'de, grev gözcülüğü tabiri de, aşağı yukarı aynı anlamda kullanılmaktadır. Nitekim Türkiye Cumhuriyetinde yürürlükte olan Toplu İş Sözleşmesi Grev, Lokavt Kanununun 31. maddesi de aynı şey söylemektedir"denmektedir. Yani Anayasa Mahkemesi de ordaki işçilere bu hakkı tanımaktadır. Yine, Anayasa Mahkemesi Kararı da eğer bu Hükümetçe önemli değilse, yine Sendikalar Yasasına bir göz atacak olursak acaba başka ne görebiliriz? Sendikalar Yasasınının 49. maddesi diye bir madde vardır. Yan başlığı "İşçilerin Sendika Kurma Serbestisi"dir. Aynen okuyorum 1'inci maddesini.

M.4

"Aşağıdaki hususlar kanunsuzdur" diyor. Neymiş bu kanunsuz olanlar?

"(a) Bir işçinin istihdam edilmesini, bir sendikaya üye ol-
maması veya sendika üyeliğinden istifa etmesi
şartına bağlamak."

Bu kanunsuzdur diyor. Kim diyor bunu? Sendikalar Kuralı. 13/71 sayılı Sendikalar Kuralınının 49.(1)'inin (a)'sı. Ve ne acıdır ki...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yasası.

Madde 1 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

Madde 2 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

Madde 3 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

Madde 4 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

Madde 5 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

Madde 6 (USAR) (Gazi Mustafa Kemal) (Yerleşim) - "Kural" hep "Yasa" diye değiştirildi.

"Bir işçinin sendika üyeliği veya iş saatleri hakkında veya işveren rızası ile iş saatleri zarfında sendika faaliyetlerine iştirak etmesi dolayısıyla işten kovulmasına veya başka şekilde rencide edilmesine sebep olmak kanunsuzdur" diye 49'uncu maddesi. Bu maddenin (4) üncü fıkrası ise şöyle diyor:

"Bu maddenin (1) inci fıkrası hükümlerini ihlal eden kimsenin hükmi şahıs olması halinde, bu ihlalin yapılması için bilerek selahiyet veren veya müsaade eden her müdür, işverci, sekreter veya sair memur aynı suçu işlemiş olur ve hükmi şahıs gibi aynı cezaya ceptirilir" demektedir. Dolayısıyla Yasa olarak eğer herhangi bir işçinin istihdamına, istihdamı, bir sendikaya üye olup olmama şartına bağlamak suç ise, bunu teşvik eden müsaade eden de suçludur ve o da cezaya ceptirilir demektedir. Cezası da Yasanın aynı madde içerisinde mahkûmiyeti halinde 100.- Kıbrıs Lirasına mahkûm olacağını belirtmektedir. Merak eden için söyleyeyim.

İşte bu işverende acaba bu grev devam ederken, işveren inkâr mı etmiştir burdaki işçilerin sendikalaştıkları için greve çıkmalarını? Hayır etmemiştir. Bunun aksine Sayın Çalışma Bakanımızın huzurunda ölse bile asla ve katla sendikali işçi istihdam etmeyeceğini ve Koleysen ile, sendika ile sözleşme imzalamayacağını açık bir şekilde söylemiştir. Bunun da gizlisi ve saklısı kalmamıştır.

• evet..

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hükümet?

HASAN SARICA (Devamla) - Hükümet ne yapmıştır? Acaba Hükümete hiç mi görev düşmezdi? Yasa açıkça çiğnenmiş olmasına karşın, ona da bu Yasa yol göstermektedir ve demektedir ki 51'inci maddesi; "Başsavcının kendisi tarafından veya onun tavsiyesi üzerine veya onun yazılı izni alınmış olmaksızın bu Kural gereğince hiçbir kovuşturma yapılamaz". Dolayısıyla işveren aleyhinde bu 49'uncu maddeyi ihlâl ettiği için -ki bu konu da yazıda yazılmıştır- Çalışma Bakanlığına sendika ile anlaşma yapılamayacağına dair Cumhurbaşkanı, Başbakan veya ilgili bakanın Başsavcıyı bu Kuralın hükümlerinin ihlâl edildiğini tesbit etmesi, bildirmesi ve Başsavcının da bu Kural gereği suç işleyen işvereni mahkemeye sevk ederek, sevkini isteyerek dava açılmasına izin vererek, bu işverenin seksen gündür yasaları çiğneyerek, işçileri kapı dışarı koymasının önüne geçilebilirdir.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Savcılar başka işlerle meşguldür Sayın Sarıca.

HASAN SARICA (Devamla) - E, her ne halse aynı otelin kirasını fazla bulan Cumhurbaşkanımız, direktifler yazabiliyor zavallı işverenin kirasını düşürün diye ama Yasada açık hüküm olmasına rağmen, bir türlü Başsavcıya diyememektedir, "Ey Başsavcı, bu kadar işçi sokaktadır günlerdir..."

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Harekete geçirsin.

HASAN SARICA (Devamla) - "E Yasanın açık hükmü vardır. Lütfen bu hükmü işletin ve bu işvereni Yasalarımıza uydurtmaya çalışın" dememektedir.

... (mirrored text) ...

... (mirrored text) ...

... (mirrored text) ...

NACI T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İşçinin hakkı

... (mirrored text) ...

... (mirrored text) ...

NACI T. USAR (Devamla)- Hakim heyeti.

İBRAHİM KORELİ (Devanla)- Ara bozucu.

HASAN SARICA (Devanla)- Neyse ismi, haberin, Cumhurbaşkanı Denktaş'a da sunduğu raporunu yayınladı mı, gördüğü mü? Eğer yayınlamışsa bu Yasanın kendine yüklediği yükümlülükleri yerine getirdi mi? Bizim bu konulardan haberimiz yoktur. Biz getirmediğimiz iddiasındayız. Eğer Hükümet bu konuyla ilgilense, bize göre bu Meclis Araştırmasının yapılmasına olanak vermesi ve ...

NACİ T. USAR (Devanla)- Genel Görüşme.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden)- Genel Görüşme.

HASAN SARICA (Devanla)- Genel görüşmenin yapılmasına olanak vermesi ve meselenin ortaya çıkmasına yardımcı olması gerekmektedir. Çalışma Bakanlığının mevcut hakları veya prosedür bununla bitmekte midir? Yine Çalışma Bakanlığının 321/224 sayı ve 17 Mayıs 1975'te yeniden sirküle edilen anlaşma müzakereleri genel kaideleriyle iş uyumsuzlukları ve şikâyetlerin halli üzerine temel anlaşma denen, örf, adet ve gelenek veya kaideleri uyguladığı söylenebilir mi? Maalesef, bunu da söylemek mümkün olmamaktadır. Bu teahhüdün yürürlükte olduğu da Devlet işçileri için imzalanan sözleşmelerin tümüne bakarsanız, ek'inde görürsünüz. Yani, bu 1962'deydi. Çünkü, 1962 19 Kasım Pazartesi günü işçi-işveren-sendika ve Hükümetin imzaladığı bir anlaşmaydı. 1962'den beri yürürlükten kalktı demilirse ve zahmet edip örneğin Devlet işçilerinin sözleşmelerine bakılırsa, orda bu prosedürün ek olarak yürürlükte olduğu da görülecektir. Demek ki, işverenlerin hakları konusunda herhangi bir hüküm olmamakla birlikte, elimizdeki yasal prosedür, bu işyerinde çalışanların sendikalaşması ve sendikaları vasıtasıyla toplu iş sözleşmesi imzalamaları hakkını kendilerine vermektedir. Bunu engelleyen ve çalışanların sendikalaştıkları için işten atılmalarına veya başka türlü rencide edilmelerine Sendikalar Yasası, 13/71 sayılı Sendikalar Yasası engeldir. Bu konuda Hükümet halâ daha kalını

kıpırdanmamaktadır. Görüşme yapıyoruz, görüşeceğiz demektir. Yasal prosedürü çalıştırmak için Başsavcuya gerekli talimatlar verilmektedir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)-Shaffer'in arkası büyük. Arkası geniştir Şaffer'in.

HASAN SARICA (Devanla)- Delaysıyla bu meselemin evine beyane bu Mecliste ele alınıp görüşülmesi gerekir kamentandeyiz. ÜEP'nin veya YDP'nin, her ikisinin de meseleyi kabul edebilecekleri ve bu konunun Mecliste bütün detayıyla araştırılarak, tartışılarak Genel Görüşme neticesinde elde edilecek bulguların, Hükümet, Başbakan veya diğer ilgili makamları harekete geçirmesine yeteceğini de onun ardından umut ederek bizi dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hasan Sarica.

Sayın milletvekilleri; kalındığı yerdan devam ettirmek üzere saat 14.30'a kadar birleşime ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 13.00

İKİNCİ OTURUM

BAŞKAN - Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven

Açılış Saati: 14.45

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 7'nci birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum. Lütfen ad okumak suretiyle yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapılır)

KİTAP - Nisap vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubuyla Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubunun ortaklaşa sundukları Palm Beach ve Dome Casino'da sürüp giden grevlerle ilgili olarak Hükümet politikası ve uygulamaları hakkında Meclis Araştırması açılması önergesinin öngörüşmesini yapmaktaydık. Şimdi Önergenin lehine söz vereceğim.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan o genel görüşmedir, Meclis Araştırması değil.

BAŞKAN - Öngörüşme.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel görüşmedir.

KATİP - Genel görüşmenin efendim.

BAŞKAN - Meclis Araştırması...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Araştırma değil efendim, görüşmedir.

NACİ T. USAR (Devamla) - Genel görüşmedir efendim Önerge.

BAŞKAN - Özür dilerim, burda yanlış yazılmıştır.

KATİP - Genel görüşmenin öngörüşmesi yapılmaktadır.

BAŞKAN - Evet, düzeltmek istiyorum. Genel görüşme aşamasını öngören öngörüşmeyi yapmaktaydık. Şimdi lehte söz vereceğiz. Söz almak isteyen var mıdır?.... Sayın Mehmet Altınay buyurun.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Bir lehte, bir aleyhte mi Sayın Başkan?...

BAŞKAN - Evet bir lehte, bir aleyhtedir. Şimdi lehte söz veriyorum. Sayın Mehmet Altınay buyurun.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Palm-Beach iş uyuşmazlığı sekseninci gününü tamamlamıştır. Dome ve Celebrity'deki sorunun ise çözüldüğü de söylenemez. Bazı mesafeler alındığına ilişkin açıklamalar olmasına karşın, oradaki sorun da henüz çözümlenmemiştir, askıdadır. Seksen gündür bir iş uyuşmazlığı sürmektedir. Elli üç kişi aileleri ile birlikte ne yer, ne içer en azından o noktada olsun düşünmek gerekmektedir. Elli üç aile grevdedir, herhangi bir gelir kaynakları yoktur, büyük sıkıntı içerisinde oldukları. Bunların sealerine, bunların sorunlarına Meclisin kulak tikamasına olanak yoktur. Meclisin bu soruna mutlaka az sonra değineceğiz nedenlerden dolayı da eğilmesi kaçınılmazdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Palm-Beach olayı işveren ve çalışanlar arasında bir iş uyuşmazlığı ötesinde ciddi boyutları olan bir olaydır. Orada konu toplu sözleşme kurulları maddeleri üzerinde çalışanların sendikası ve işverenle arasında bir iş uyuşmazlığı değildir. Bu konu, Hükümetin prestijini, bu konu Devletin prestijini, bu konu Devletin Anayasasını, ülkenin onurunu ve kişiliğini de ilgilendiren bir konudur. Onun için Meclis bu konuya eğilmek durumundadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; az önce arzettiğim gibi sorun bir iş uyuşmazlığı değil. İşveren açıkça Anayasanın tartışma kabul etmez çalışanlara tanıdığı hakları işveren tarafından kabul edilmemesinden kaynaklanmaktadır. Anayasamız çalışanlara 53. madde ile sendika kurma hakkı vermektedir. Çalışanlar sendika kurmaya karar verdiği anda işverenlerin Anayasa karşısında bunu kabul etmekten başka seçenekleri yoktur, olmaması gerekir. Yine Anayasanın 54. maddesi toplu sözleşme hakkını çalışanlara tanımaktadır. Toplu sözleşme taslağını bir kez sendika tarafı işverene sundu mu, işverenin Anayasaya bir kenara iterek toplu sözleşme yapmam demesine olanak yoktur. Eğer biz bu ülkede Anayasada yazılı kuralları hakları tartışmaya açarsak, bunun sonu nereye varacak kimse bilmez. Çalışma barışının korunmasına olanak yoktur. İşverenler bir kere yasalarda Anayasada çalışanlara öngörülen haklarını çalışma barışının korunması için asgari koşullar olarak görmek ve bunları peşinen kabul etmeleri gerekir. Aksi halde bu ülkede çalışma barışını korumanın da olanağı yoktur. Bugün ülkemizde tartışmalar vardır. Çalışma yaşamında yasal açıdan mevzuat açısından boşluk vardır. Mesele niyet işte değerli arkadaşlar. Niyet varsa eğer işverenler asgari koşulları kabul eder Anayasanın öngördüğü, yasanın öngördüğü hakları teslim ederse diyalog taraflar arasında var ise bu sorunlar yeni bir mevzuat gerektirmeden de çözümlenebilir. 13 aylık Hükümet döneminde birçok iş uyuşmazlıklarının bu şekilde çözümlendiğini gördük ve kanıtladık. Ancak, burda mesele

açıkça sorun işverenin Anayasayı kabul etmemesidir, Anayasayı içine sindirememesi, Anayasayı inkar etmemesinden kaynaklanmaktadır. Bu açıdan mesele değerli arkadaşlar; bu konu Çalışma Bakanlığının da ötesinde, Hükümetin de eğer bu sorunun üstesinden gelemiyorsa, Meclisin sorunu haline gelir ve Meclis mutaka Anayasaya sahip çıkmak zorundadır. Cumhurbaşkanı Anayasaya sahip çıkmak zorundadır, Hükümet Anayasaya sahip çıkmak zorundadır. Bu sorunun başka türlü çözümü de olası görülmektedir.

Sayın Başkan değerli milletvekilleri;
Bakanlığın döneminde, Hükümet krizinin başladığı dönemde bu iş uyumsuzluğu başladı. O dönemde de işveren tarafı Çalışma Bakanlığını niyeti iyi olmadığından, Çalışma Bakanlığını devrede bırakmak için birtakım yöntemlere başvurdu. Ve çözümü Bakanlığın dışında yollarla aramaya çalıştı ve kendi aralarında ama yine o dönemde de sendikayı taraf kabul etmeden birtakım görüşmeleri yürütmeye çalıştık, bunda başarılı olmadık ve Bakanlığımız devreye girdiği zaman ilgili Bakanlık Müdürü, Çalışma Dairesi Müdürü gidip yerinde olayları saptamaya çalıştığı zaman, bu görevini memurların yapması için engel olundu, engel olunmaya çalışıldı. Gitti, birtakım teftişler yapacaktı. Sorunun çözümü için yardımcı olacağını söyledi ve nerde ise iş yerine memurların girmesi bile engellenmeye çalışıldı.

Bunun üzerine o dönemde Bakanlığımız, işveren bir yazı gönderdi ve tarafları bir araya getirmeye çalıştı ve Bakanlık olarak taraflara yardımcı olma hususunda 12.8.1986 tarihinde Sayın Mentek Aziz'e, işveren temsilcisi olarak bir yazı gönderilmiştir. İşverenin yanıtı şu idi değerli arkadaşlar; bu bir makama karşı, Devletin bir makamına karşı, işverenin yazdığı yazıdan bazı pasajları size okumak istiyorum, dikkatinizi çekerin. Bu bizim kadar, bu Mecliste oturan, bu görevleri üstlenen her arkadaşın onurunu rencide eden, buna karşı tavır koymasını gerektiren ağır bir dil ve ifade kullanılmıştır.

Sayın Mentek Aziz, Bakanlığa gönderdiği bir yazıda şunları söylüyor değerli arkadaşlar; "Yanıtımın elinize varacağı anlarda, belki de işgal etmekte olduğumuz mevkiyi terketmiş olacağınıza bakılmaksızın, yazınızın içeriği bir anayasal müşavere niteliği olduğundan, cevabımı gerektirdiğinden, özellikle şahsıma vermiş olduğunuz Anayasa dersine teşekkür ederim."

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Alay da eder.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Siz nasıl olsa, Bakanlıktan ayrılıyorsunuz, boğuna gayret etmeyin. Ama bu benim şahsıma değil bir devletin resmi bir makamına hakaret, bu bir hakaret. O makamdaki siz gideceksiniz, siktirip defolacaksınız, onun için biz, devletin makamını ciddiye almıyoruz. Ne idi söylediklerimiz? Anayasanın 52'nci, 53'ncü, 54'ncü maddelerini hatırlattık ve görüşme yapmalarını önerdik. Buna karşılık yerli işbirlikçi dediğimiz o sınıftan insanların nasıl uluslararası şirketlerle, yabancı sermaye ile ilişki içinde olduklarını ortaya koyan acı bir gerçektir. Bu benim şahsımın sorunu değildir. Bu Devletin onuru ile ilgili idi. Bu Meclisin de, konu da Meclise geldiğine göre Meclisin de sorunu haline gelmiştir. Biz, sorun çözülsün diyoruz, diyalogun başlamasını söylüyoruz. İşverenin yanıtı; hakaret, Devletin makamlarına. Bugün biz, ayrıldık, yeni bir görevdeyiz ama Devlet ordadır. Bu hakaretse Devletin zabıtlarında, kayıtlarında vardır. Bunları hamedecek miyiz, bunları yutacak mıyız ve daha ne kadar bunlar sürecektir değerli kardeşlerim?

Yine aynı mektubunda işveren diyor ki;
"Bakanlığınız veya Bakan olarak şahsınız gelipgüzel herhangi bir mahkeme emri olmaksızın ve herhangi bir görüşme isteminde bulunup, gerekli mülakatı temin etmesizin, keyfi olarak otele girmek ne yasal, ne de anayasal açıdan haklı bir gerekçe olamaz." Gitti müfettişler orada asgari ücret altında çalışanları saptadı, kaçak olarak çalışanları saptadı. Bunları saptadı, mahkemeye de sevk etti. Bunlar konusunda dava açıldı ama memurlar görevlerini yapmasınlar.

Değerli arkadaşlar; seksen gündür bu grev devam etmektedir. Çalışanlar ve sendikalarını bu noktadan gerçekten takdir etmek gerekir, büyük sabır göstermektedirler. Seksen gündür aç, susuz orda anayasal haklarını, onlar sadece kendi haklarını değil, Devletin onurunu, Devletin şahsiyeti için de bir mücadele içindedirler. Çünkü konu, sendikal haklardır, konu toplu sözleşme hakkıdır, konu anayasal haklardır, Anayasadır. Oradaki uyumsuzluk, birtakım işçilerin toplu sözleşme içerisinde, birtakım haklarının tartışılması konusu değil. Anayasa sorunudur bu konu. Onun içindir seksen gündür bu mücadele sürmektedir, onun içindir böyle bir mücadele sürdürülmektedir.

Şimdi hal böyle olunca, bu çalışanları, Devletin onurunu da korudukları için, bu çalışanları Devletin prestiji için de mücadele ettikleri için kutlamaktan başka çaremiz yoktur. Onların sorunlarını Meclis olarak çözüme götürmekten başka Meclisin başka hiçbir seçeneği kalmamıştır. Çalışma Bakanlığı işvereni ve sendikayı toplantıya çağırmıştır; buyurun görüşün, nedir söylenen, önerilen. Görüşme, diyalog iş uyumsuzluklarının çözümünde esas olan diyalogtur. Konuşacaksınız ki sorunu

çözesiniz. Ayrıntıyı da geçtik, diyalog kurun diye Bakanlığın çağrısı yapılıyor ama işveren bu diyaloga gelmiyor. Sendika, görüşmek için olumlu yanıt verirken, işveren tarafı maalesef Bakanlığa bildirdiği bir yazı ile görüşmelere katılmayacağını duyurmuş olmaktadır. Çalışma Bakanlığı hali ile işvereni uzlaşmaz taraf olarak ilan etmiş ve bu konu Anayasa sorunu olarak da bunu gördüğümüz için Başbakana günü güne, Cumhurbaşkanına bütün gelişmeler 21 Ağustos tarihinde ekleri ile bütün yazışmaları ile duyurulmuştur, Sayın Başbakana da Cumhurbaşkanına da. Neden? Çünkü sorunun boyutları bir Bakanlığın, bir iş uyumsuzluğunun ötesinde büyümüştür. Sorun, Devletin onuru prestiji haline gelmiştir. Devlet olarak Hükümet olarak, Cumhurbaşkanı olarak ve şimdi de Meclis olarak bu sorunu çözmek zorundayız. Anayasaya daha dün oy verdik. Toplu sözleşme hakları, görev hakları için. Bugün kendi elimizle bunların çiğnenmesine bir kez Meclis göz yumarsa, anayasal hakların, çalışanların haklarının nasıl çiğneneceğini gelecek günlerde kestirmenin olanağı yoktur. Bu sorunda eğer bu çiğnenen haklar geriye ve teslim edilmezse, yine işverenlere bu daha büyük olanaklar verecek işçiyi ezsin, işçiyi sokağa atsin, işçiyi baskı altına alsın. Bunlara Meclis müsaade etmemelidir. Onun için bu genel görüşme Mecliste istenmiştir, onun için bu sorun Meclisin sorunudur ve birlikte bu soruna çözüm bulmak kaçınılmazdır.

Çalışanların sundukları haklar, istekler ne idi ta başında değerli arkadaşlar? Asagari Ücret Yasası vardır. Günlük bir haftalık çalışma süresi ve haftalık izinler, fazla mesai ödeneği, resmi tatiller ve ödenekleri, yıllık izinler, Point Tüzüğü'nün uygulanması, çekirdek kadronun tesbiti, Ücret artışı ve hayat pahalılığının ihtiyat sandığı

sosyal sigorta katkıları, on üçüncü maaş. Gayet açık ve net olarak. Bunları eğer aşırı istekler olarak görürse bir işveren ve bunlara karşı, yasal haklarını çalışanların koruyacak bir makam bulunmazsa, nerede duracak bu işler. Ve eğer işveren sendikayı muhatap olarak görmez, görüşmeye bile masaya gelmezse ve onları tahrik etmek için, olayları tırmandırmak için her türlü yola başvurur, onlar aç susuz orda otururken yanlarında ziyafetler, şampanyalar patlatırsa nerede duracak bunlar?

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Konsültasyon ve muhabbet tellaları ile doludur.

MEHMET ALPINAY (Devamla) - Nasıl bu sorunlara göz yumabiliriz, nasıl bu sorunlar karşısında susabiliriz. Bu konu bu sorun karşısında hiçbir arkadaşımın susacağına inanmak istemiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; orda yelan bir gerçek var. Çalışanlar haklarını talep etmektedirler, anayasal haklarını talep etmektedirler. Bu konuya yanlış gözle, yanlış değerlendirmelerle bakmak da son derece ciddi ve hatalıdır değerli kardeşlerim. Biz, bu konuyu ortaya çıkardığımız zaman böyle olayların da, böyle yaklaşımların da maalesef acıdır, işverenin kendi ağzından dinledik, bu sorun başladığında bu insanlar aç mıdır, susuz mudur? Bunların çözülmesi gerekir diye bir yaklaşım göstereceğine işveren bizimle birkaç kez görüşme nezaketinde, lutfunda bulunduğu zaman nelerin, ne vehimlerle ortada olduklarını da öğrendik. Bunlar acıdır. Önceleri diyor biz bu grevi Sayın Bozkurt'un başlattığını zannettik. Turizm işletmeleri işlesin otel kapansın, müşteriler Turizm işletmelerine gitsin. Ama araştırdık baktık ki işveren söylüyor bunları netle- rinde vardır kardeşlerim; Bunları işveren naklediyor.

"Önceleri biz böyle sanmıştık. Ama baktık, gördük ki, Sayın Bozkurt'un böyle bir işle ilgisi yok, böyle bir durum yok orta yerde, o zaman karar verdik ki Bozkurt olmadığına göre muhakkak Altınay bu grevi başlatmıştır, Birlik Gazetesi'nde bunu ima eden yazılar bile yayınlanmıştır. ve o zaman araştırıyoruz ki, Altınay bu işleri kışkırtmış olabilir, çünkü oteli devredekmiş."

ENVER EMİN (Lefkoşa)(Yerinden) - Birlik'ten niye bahsedersin?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - İşveren böyle vehimlerle... Yok, o da yazdı da onun için.

ENVER EMİN (Devamla) - Yok efendim, Birlik'i karıştırmaz.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Yazdı. Birlik Gazetesi'nde böyle imalar yapıldı. Ben de yeri gelmişken, bunun gerçek dışı olduğunu söylemeye çalışıyorum.

ENVER EMİN (Devamla) - Anlaşılmayan sözler.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Kullanıldı. Evet. Birlik'te böyle birşey için kullanılmıştır. Yanlıştır. Burda ne Bozkurt, ne Altınay, ne herhangi bir parti aranması son derece yanlıştır. Çünkü oradaki gerçek, seksen gündür hiçbir kuruş ödenek almadan çoluk çocuğu ile sürünen, aç kalan insanlardır. Başka gerçek yoktur. Bu gerçeği kim ne söylerse söylesin, saklamasına, gözardı etmesine de olanak yoktur. Bizim ne Hitler'le alakamız vardır, ne de başka bir... Bu işle alakalı olanlar açıkca ortadadır.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Anlaşılmayan sözler.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Şimdi çalışanlar, herkes diyor ki, görüntüde çalışanlar haklıdır. Anayasal hakları, sendikal hakları. Haksız olan Alman Shaffer. Shaffer bir yabancı. Hazır bir otel verdik, birşey de yatırım yapmadı. Al kardeşim, otel hazır, herşey hazır, buyur bizi kalkındır dedik. Dedik. Bu Shaffer bu gücü nereden buluyor? Orda seksen gün direnen çalışanlar, Devlet gücü, Anayasa, Cumhurbaşkanı, Hükümet. Ama Shaffer kimseyi takmam diye biliyor. Demek ki, bunun arkasında asıl birşeyler aramak lazım.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Babalar dereek Cumhurbaşkanı kızacak yine.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Mecliste bile olmaz Naci.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Shaffer nerde bu gücü buluyor, ve bu çalışanların haklarını Anayasaya rağmen ezip, basıp geçebiliyor?

NACİ T.USAR (Devamla) - Hayır, babalar dereek bakarsın yine kızar.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - İşçilerin, çalışanların haklarının arkasında birilerini aramak yerine, Shaffer'in arkasındakilerini aramak zannederim daha makul ve gerçekçi bir yaklaşımdır.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Denktaş arkasındadır. Kirayı düşürmek için mektuplar, metinler. Ben istem söyleyim sana Sayın Altınay?

BAŞKAN - Sayın Altınay devam edecek misiniz?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Az birsey Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu söylediklerimiz, gerek işveren vekili olarak Sayın Mentş Aziz'in gerekse Shaffer'in Anayasa ve yasa tanımaması bu olanlardan, seksen gün içinde gördüklerimizden çıkarılmıyor. Açıkca bunlar yazılmıştır ve bunları da bilginize getirmek durumundayım. Yaşanan gerçek, seksen gündür soruyoruz, sendikaya, Çalışma Bakanlığına, ne oluyor bu sorun, rahat değiliz. Evde oturan bir yurttaşın bu olay geldiği zaman rahat olmasına olanak yoktur. Soruyoruz görüşmeler başlıyor mu? Shaffer yurt dışındadır. Ne olacak? Bugünlerde gelecek. Birkaç gün sonra soruyoruz, görüşmeler başladı mı? Shaffer geldi Mentş Aziz gitti. Peki ne olacak? Yetkili Mentş Azizdir onun için görüşmeler başlayamaz. Mentş Aziz gelin, Shaffer gider. Shaffer gelir, Mentş Aziz gider. Bir türlü buluşamadık bu sorunu çözemedik.

FADIL ÇAGDA (Girne)(Yerinden) - Temelli gönderelim.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Demek ki 80 günde buluşamadığına göre bu insanlar veyahutta çözmeye niyet etmemiştir ki bir tanesini yetkili kılmadı. Sorunu çözmek istemiyor, Shaffer sorunu çözmek istemiyor ve kendisini şu anda Anayasanın, Devletin gücünün üstünde görüyor.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Eroğlu da çözmek istemez sorunu.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Hiçbir demokratik ülkede memleketin Anayasasını tanımayan bir yabancı bu ülkede bu kadar süre kalmaz. Demokratik ülkelerde bu tip davranışlarla bunlar, işveren bir saat içinde uçağa biner ve gider.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bindirirler.

SESLER - Bindirirler.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Biz bu ülkede, ülkenin Anayasasını yasalarını tanımayan işverenlere hoşgörülü davranamayız. Bu ülkeye gelenler ve gelecek olanlar varsa, asgari anayasal ve yasal hakları bu ülkenin insanının ve çalışanlarını kabul etmek, kabul etmek değil hazmetmek zorundadır. Bunu hazmedemiyorsa burada işi yoktur, bu memlekete vereceği birşey de yoktur. Ne para yatırdı, ne pul yatırdı.

MEHMET CIVA (Levkoşa) (Yerinden) - Avanta buldu.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - herşeyi hazır avanta buldu. Şimdi memleketin emekçisinin sırtında oynayacak. İşte bu konu onun için Meclise geldi. Meclis buna müsaade etmemelidir.

MEHMET CIVA (Devamla) - Etmeyecek artık.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 Eylül'de geldi, gitti konularına da kapattı. Herhalde daha da güç buldu bir yerlerden ve artık oyununu açıkca oynamaya başladı. 4 Eylül tarihinde çalışanlara bile ve resmi makamlara dağıttığı mektupta işveren adına Sayın Mentaş Aziz şunları yazıyordu. Sayın Bakana görevi devrettiğimiz gün bunları arzemiştik. Basına da yazılı açıklamamızda söyledik. Bu konu artık Shaffer'in bu ülkede defterinin düzelmesi ile çözülebileceğini bütün bakanlara duyurduk; Bakanlar Kuruluna ve artık o da çözemediğine göre bugüne kadar, Meclise bu görev düşmektedir.

Kumarhane izni son bulmaya gitmektedir.
Çalışma, işletme izni kira mukavelesi vardır ve eğer
Bu Devlet, yasa yok gerekçesi ile, mevzuat yok gerekçesi
ile kendi Anayasasını bile korumaktan aciz kalırsa
kimleri çağırıp, biz bu Ülkeyi teminat altında tutacağız,
Ülkenin Anayasasını, Ülkenin çalışanlarının haklarını
Kimleri çağıracağız, kim gelecek ve bu Devletin
Anayasasına sahip çıkıp, bu haklarımızı koruyacak?
İşte Shaffer geldi, ne kadar koruduğu da açıkca ortadadır.
Ve bunun avukatı Menteş Aziz ilgili sendika ile
konuşmama hususundaki kararlılığını ve tekrar işveren
ve tekrar size iletmemi istedi. Daha önce kararlıydım
konuşmayacağım ama yeni Bakan olarak siz geldiniz,
yeni Hükümet kuruldu size de söyleyim, size de bir
ayrıcalık yapacak değilim. Sizinle de konuşmayacağım
birkaç kez göstermelik olarak da gelmişse durumu
kurtarmak içindi. Yoksa toplu sözleşme ve sendika
haklarını kabul ettiğinden değildi. Nitekim sendika
başkanı ile görüşmem, aracılar gelsin dolaylı yollardan.
Medenî Resmî taraf olarak mazallah sendikayı kabul
etmiş duruma düşmesin. Çünkü ona yerli iş birlikçileri
böyle davranması için talimat vermiştir, ona böyle
cesaret vermiştir ve bu işveren temsilcisi yine bize
bir konuşmada söyledi. Bizde kabahat oldu. Çünkü
işverene Almanya dedik ki korkma Altınay kim, Bakanlık
kim, Hükümet kim, Anayasa kim. Yasa yok. Hiçbirşey sana
yapamazlar. Onun için şimdi uğraşıyoruz. Almanı ikna
edelim ama ikna olmuyor. Çünkü adamı yanlış istikamete
yönlendirdik. Onun için adam bize de güvenmiyor
onun için bu sorun çözülmez.

Ve devam ediyor işveren hangi şartlar altında olursa olsun, herhangi bir anlaşma yoluna veya sendikayı mehatap kabul etmediğini ve tekrar tarafınıza duyururum. Sendikayı kabul etmiyorum, toplu sözleşme yapmıyorum, Anayasa tanımıyorum, Devletinizi tanımıyorum. Eğer biz, bir işverene bu Devleti tanıtmayı beceremezsek, tanıma yolunda demek ki çok daha mesafeler almamız, çok daha ekme, su içmemiz gerekmektedir. Bu da maalesef acı gerçeğimiz olarak sirtmaktadır. Bu Ülkenin acı gerçeği budur. İşçimizin onuru ile; ezdiler işçimizi, onuru ile oynadılar seksen gün, kalımız kıpırdamadı. Devletin onuru ile oynadılar, sesimiz cılız çıkıyor. Cumhurbaşkanı çağırdı, çözülmesi lâzım dedi, yine dinleyen olmadı. Şimdi konu, bu halkın seçtiği Meclisin gündemindedir. Mevzuat yoktur, gerekçe olmasın. Eğer son tahlilde bu Meclis yaptığı tartışmalardan ona karar verirse, bu Meclis oturur çok kısa sürede, onun da çaresini bulur. Ama bir tek şey gerekir. Niyet. Bu Ülkenin Anayasasını, Devletini ve varlığını, onurunu koruyacak mıyız? Mesele bu kadar açık ve basittir. Buna karar verelim, herşey kenara itilebilir. Ama bu sorun çözülebilir. Artık bu konu, elli üç çalışanın üstünde. Onlar değil uykuları seksen gün kaçı, bizim uykularımız artık kaçıp bu soruna, yirmi dört saatte değil, yirmi dört dakikada artık çözüm bulmak gerekmektedir. Çünkü bunun nereye tırmanacağını, bu olayları nereye götüreceğinizi, o yanda çalışanlar, hem de grevde olmasına rağmen orada işveren istihma ediyor.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ne oldu Taşkent, uzun geldi konuşma? Uzun geldi ise niye gidip çözmezsiniz.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Onlar 30ünden geçecek, işveren tahrik edecek, bu insanlar da seksen günün sonunda sabırla, hâlâ daha otur diyeceğiz. Söylüyoruz. Onları da söylüyoruz. "Sabredin arkadaşlar, Anayasa var, Devlet var, adalet var, hukuk var." Ama bir yerde onlar bu adaletin

yaşama geçtiğini görmek isterler. Görmediklerinde ciddi bunalımlar bu ülkeyi beklemektedir. Bu da böyle olmasın. Geliniz Meclis olarak yardımcı olalım bu konuda Hükümete, Çalışma Bakanına yardımcı olalım, Başbakanı yardımcı olalım. Ama önce bu sorunu çözmek için niyet edelim ve karar verelim. Saygılar sunarım.

Bu nedenlerle biz, Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak leyhte oy vereceğiz. Hükümete bu sorunu çözmek kararlılığında ise, yardımcı olmak ve bir an önce bu sorunu çözmek için. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay. Sayın milletvekilleri; şimdi de Önergenin aleyhinde konuşmak isteyen bir milletvekiline söz vereceğim.

GENÇLİK, SPOR VE ÇALIŞMA BAKANI GUNAY CAYMAZ
(Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

GENÇLİK, SPOR VE ÇALIŞMA BAKANI GUNAY CAYMAZ - Sayın Başkan, muhterem milletvekili arkadaşlarım; gerçekten günlerdir toplumumuzu yakından ilgilendiren Palm Beach, Dome ve Celebrity gazinolarındaki grevler, bugün Meclisimiz gündemine genel görüşme açılması istemi hususunda gelmiştir. Konu ile ilgili olarak, bir arkadaşımız genel görüşme açılması isteminin lehinde konuşmuşlardır. Dilerdim ki bu arkadaşım, Bakan olarak görevde bulunduğu süre içerisinde bu grevi halleder, biz de bugün huzur içinde bu konuyu, taa otuzuncu, otuz ikinci günde biter, ve sekseninci günde burda buluşmazdık. Olmadı.

Neden olmadı? Muhakkak ki bugün fevkalade iriniyetle bu grevin kaldırılması hususunda yapmış olduğu görüşmeleri orda yapar, bu sorunların nasıl çözülemediği halinde yasada boşluklar vardı çözülemedi. Sayın Altınay Çalışma Bakanı olduğu sürede aynı konular vardı, aynı sorunlar vardı, işçinin anayasal grev hakkı vardı, onu kullandı. İşverenle iş uyuşmazlığı hususunda bir görüş ayrılığı vardı, grev başlatıldı, olmadı 80'inci güne geldi. Fakat bu konuda hiçbir şekilde Hükümet suçludur, Hükümet, işçinin karşısındadır geyini ten kabul etmem. Hükümet işverenle ve işçinin shek içinde iş barışının sağlanması hususunda gayret göstermektedir. Amacımız işverenle, işçinin müştereken çalışması ve ülke ekonomisine yarar sağlamasıdır. Bu amaç doğrultusunda, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çalışanlar ve çalıştıranların ekonomik, sosyal ve mesleki durumlarını geliştirmek ve korumak için sendikalar örgütleri kurmaları Anayasamız ile teminat altına alınmıştır. Hatta bu hakların, çoğu ülkelerden daha demokratik olmaları, çağdaş bir düşünce in eseridir. Çalışanlar ve işverenler önceden izin almaksızın sendika kurabilmektedir. Palm-Beach Otel, Dome Casino ve Celebrity Lambusa gazino çalışanları da bu yıl içinde sendikalaşmışlar ve işveren ile toplu sözleşme yapmak istemişlerdir. Bakanlığımızın, yoğun çalışmaları sonucu Dome ve Celebrity Casino çalışanlarının başlatmış oldukları grev, uyuşmazlığın başlamasından takriben iki ay sonra dahi olsa olumlu bir şekilde sonuçlandırılmış ve çalışanlarla işveren arasındaki ihtilaf sona erdirilmiştir. Önümüzde devam eden bir Palm-Beach uyuşmazlığı vardır. Bu uyuşmazlığın başlangıcından günümüze gelişimine değinmekte yarar görmekteyim.

Palm-Beach Otel çalışanları Mayıs 1986 başlarında Koleysen Sendikası bünyesinde sendikalaşmış ve 26.5.1986 tarihinde de işverenle toplu iş sözleşmesi yapmak istemi ile birlikte bir sözleşme taslağını da işverene sunmuştur. Uzlaşma sağlanamaması üzerine o zamanki Bakan arkadaşım tarafından bir özel arabulucu görevlendirilmiş ancak arabulucunun önerileri sendika tarafından yetersiz bulunarak görüşmeler 4 Ağustos'ta kesilerek bir gün sonra 5 Ağustos'ta süresiz grev uygulamasına girmiştir. Bu tarihten sonra Bakanlığın tarafları biraraya getirme çabası uzunca bir süre sonuç vermemiş ve taraflar birbirini suçlayıcı bir tutum içine girerek uzlaşma olanacağını zorlaştırmışlardır. Durum bu aşamada iken, Bakan olarak atandığım 3 Eylül, 1986 tarihinden itibaren uyuşmazlığın giderilmesi için büyük bir çaba sarfedilerek taraflarla şahsen görüşerek olumlu bir yaklaşım sağlamaya çalıştım. En son olarak her iki taraftan Bakanlık olarak edinilen izlenim sonucu bir anlaşmaya varılabileceği kanaatine vararak, tarafları 29 Eylül 1986 tarihinde Bakanlığa davet ettim. Ancak yapılan bu son görüşmede de anlaşma sağlanamaması üzerine görüşmeler kesilmiş oldu.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Ülkemizde, iş uyuşmazlıklarının halledilmesine ilişkin herhangi bir yasanın bulunmaması, bu konuları sürüncemede bırakmaktadır. Bu gün bu gibi konular yani uyuşmazlık anında Bakanlığın arabuluculuğuna başvurma, tamamen tarafların iyiniyetli rızası ile, teamül gereği olmaktadır. Yani herhangi bir zorlayıcı yan bulunmamaktadır. Ayrıca yürürlükte olan İş Uyuşmazlıkları Uzlaştırma, Tahkim ve Soruşturma Yasası da uyuşmazlıkların halli için Bakanlar Kurulu tarafından oluşturulacak Hakem Heyeti'nin tarafların rızası ile kurulabileceğini esas olarak kabul etmiştir. Hakem heyeti oluşturulmasını kabul etmeyen veya alacağı kararlara uymayan taraf için ceza öngörülmüştür.

Bu nedenlerle herhangi bir iş uyuşmazlığında tarafların görüşmeye gelmesi veya karşı tarafı muhatap almaması gibi hareketlerinden dolayı herhangi bir yasal müeyyide söz konusu olmamaktadır.

Anayasa'nın 53 ve 54. maddelerinde bahsedilen sendikalaşma, toplu sözleşme yapma, grev yapma hakları ile işverenlerin haklarının düzenlenmesi yasalara bağlanmaktadır. Bugüne kadar bu konularda yasaların yapılmamış olması toplu sözleşme ve grev konularında işçi ve işveren açısından belirsizlik yaratmıştır. Çünkü sırf Anayasa'da bu haklardan bahsedilmiş olması bu hakların düzenli bir şekilde işlenmesini de birlikte getirememektedir. Bu hakların kullanılmasında uyulacak biçim ve usuller Anayasa'da belirtildiği gibi, yapılacak yasalarla açıklığa kavuşturulacaktır. Bu konudaki çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Amacımız; soruna köklü çözüm getirmek olduğundan ve toplu sözleşme ve iş uyuşmazlıkları ile ilgili yasa tasarıları kısa sürede Bakanlar Kurulu'na sunulmuş olacaktır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani Palm Beach grevi bekleyeceğiz yasalar gelsin de sonra hallonsun Günay Bey? Altı ay sürer bu iş.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Sayın Naci Talât, biz bu konuyla ilgili olarak sendikalardan gelen istemi değerlendirerek bu konuları, grevin kalkması için...

NACİ T. USAR (Devamla) - Bu Schafer'e gösterdiğiniz müsamahayı siz milletvekili arkadaşlarınıza göstermediniz. Sana değil lafım yalnız Sayın Günay Bey.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Tabii. Biz Savcılık görüşüne başvurduk. Her haliyle işverenin ilgili sendikayı muhatap olarak kabul etmemesinden kaynaklanan bu durum dolayısıyla ilişkide sunulan "Palm Beach Otel işletme kira mukavelesi," "Çazino imtiyaz mukavelesi" ilgili sendika ve bazı sendika yetkililerinden ısrarla talep edildiği...

NACİ T. USAR (Devamla) - Çıkar bir hükümet al paranı defol git der. Kendine al paranı, al teminatına der, çek git der. Bu kadar bu meseleler tartışılmaz.

BAŞBAKAN DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Naci Rey...

NACİ T. USAR (Devamla) - Amanerde hükümetlik yahu?

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Bunun üzerine...

NACİ T. USAR (Devamla) - Böyle aciz, böyle bir Almanın karşısında, bir işverenin karşısında aciz.

DERViŞ EROGLU (Devamla) - Yasalarla idare edilen bir memleketteyiz efendi.

BAŞKAN - Dinleyelim Sayın Naci Usar.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sarıca şana yasaları okudu.

BAŞKAN - Sayın Rakamı dinleyelim.

DERViŞ EROGLU (Devamla) - Hükümetin ne olduğunu bilmeyen adam konuşur.

NACİ T. USAR (Devamla) ya, ya.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Muhterem arkadaşlar; biz bu konuda gerçekten çok duyarlıyız. Fakat yasaların bize verdiği imkânlar nisbetinde...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - İşçilerin üzerine polis yürümesi var bu tarihte.

DERViŞ EROGLU (Devamla) - Senin tarihini de biliriz.

SALİH USAR (Devamla) - Patronların çıkarları söz konusu olduğunda aslan kesilirsiniz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen Sayın Bakanı dinleyelim.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Patronlar, Doğu Almanya'dadır. Ben de Doğu Almanya'ya gider gelirim her hafta.

NACİ T. USAR (Devamla) - Amerika'dır senin yolun iki gözüm. Sam amcacık.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sen benden daha çok giden Amerika'ya.

NACİ T. USAR (Devamla) - Sam amcacık evladım.

BAŞKAN - Dinleyelim arkadaşlar lütfen.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Evet arkadaşlar...

NACİ T. USAR (Devamla) - İşte talih ve tarih getirdi koydu seni o Raşbakanlığa.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - (Anlaşılmayan sözler)

NACİ T. USAR (Devamla) - Tarih ve talih.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Hükümet etmesini öğrenin siz de.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Muhterem arkadaşlar... Sayın Başkan...

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen dinleyelim. Buyur Sayın Bakan.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Ve bu görüşlerinizi Sıvıcağın görüşüne sunduk. İş uyumsuzluğu...

SALİH USAR (Devamla) - Bu ülkenin çalışanları size hak ettiğiniz dersi verecektir.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Her seçimde vermektedir.

GUNAY CAYMAZ (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Arkadaşlar lütfen. Lütfen konuşmayalım. Karşılıklı konuşmayalım efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - (Anlaşılmayan sözler)

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Seçimlerde parayı yatırıp kazandın Taşkent, parayla.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Oyle zannet sen. Para sende var Sayın Civa.

MEHMET CİVA (Devamla) - Seçimlerde oyları parayla satın aldığını sen bu kürsüden kendin söyledin.

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Para sende var.

BAŞKAN - Lütfen saygılı olun efendim.

MEHMET CİVA (Devamla) - Sayın Bakanın...

BAŞKAN - Sayın Civa...

ATAY CAFER (Girne) (Yerinden) - Sen emekçileri bu kadar kötü mü görün de parayla satın alacaklar?

BAŞKAN - Sayın Civa, Sayın Atay.

SALİH USAR (Devamla) - 'Sen o ihalecikleri nasıl kazandın onun hesabını ver önce de ondan sonra başkasına laf at.

ATAY CAFER (Devamla) - Vereceğiz tabii, vermeye hazırız her zaman.

SALİH USAR (Devamla) - Verecen tabii.

ATAY CAFER (Devamla) - İnsanları küçümsemeyin öyle.

BAŞKAN - Arkadaşlar, Sayın Atay, Sayın Civa, karşılıklı konuşmayalım efendim.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan ikaz etti bizi, şimdi yine söyler. Lütfen dinleyelim Sayın Bakanı.

ATAY CAFER (Devamla) - Bilmediklerinizi de öğreneceksiniz.

BAŞKAN - Toplantıya bir çeyrek ara veriyorum efendim.

Kapanış Saati: 15.30

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Başkanlığa saygılı olmayı ve karşılıklı konuşmayı sizlere bilhassa rica ediyorum ve burda konuşmacıları dikkatle dinlemeyi istiyorum. Bu vesilele Cumhuriyet Meclisinin, 1'inci Dönem, 2'inci Yasa Yılına, 7'inci Birleşimine, 3'üncü oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılmasını rica edeceğim.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Nisap var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır; şimdi gündemimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Buyurun Sayın Bakan Günay Caymaz.

GENÇLİK, SPOR VE ÇALIŞMA BAKANI GÜNAY CAYMAZ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; verilen aradan sonra tekrar kürsüye gelmiş bulunmaktayım. Aslında konuşmam sona ermişti. Fakat bu konuşmamı son olarak bağlayamadım. Ve şu cümlelerle bu konuşmayı bağlıyorum; Hükümet olarak biz grevin kaldırılması için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Hiç kimse Hükümeti işçinin karşısındadır diye göstermeye de hakkı yoktur. Hükümet her şeyden önce, herkesten daha fazla iş barışının sağlanmasından yanadır. İktidara göre lehte ve aleyhte konuşmalar on dakikayı aşmamayı yeğler. Lehte konuşan arkadaşım bu süreyi çoktan aşmış bulunuyor. Bana göre bu genel görüşme mahiyetinde olmuştur. Yeniden genel görüşme açılmasına bir gerek yoktur. Teşekkür ederim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Günay Caymaz.

Sayın milletvekilleri; şimdi de önerge uyarınca genel görüşme açılıp açılmamasını oyunuza sunacağım.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, açıklama hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Altınay...

ATAY CAFER (Girne) (Yerinden) - Yeterli görüyorum.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Sataşma var.

BAŞKAN - On dakikayı aşkın bir konuşma yaptınız, ben bunun bilincindeyim. Bilinçli olarak size söz verdim. On dakikayı aştı konuşmanız. Eğer o husustaysa 'Unay Caymaz'ın söyledikleri yerindedir. Ancak bunun dışında bir açıklama istiyorsanız, açıklamanızı öğrenmek istiyorum. Ne hakkındadır açıklama efendim?

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Konuyla ilgilidir.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yeterince açıklandı.

BAŞKAN - Görüşme tamamlanmıştır efendim.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMABAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Sataşma yoktur.

BAŞKAN - Sataşma yoktur. On dakikayı aşkın bir konuşma yaptınız. Tamamdır, yerindedir. Ben bilerek size söz verdim.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Konuyla ilgili açıklama olmaz Sayın Başkan. İçtüzüğe aykırıdır.

MEHMET CIVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Hesaba mahsuben Sayın Başkan şey yapıyorsunuz? Fazla konuştu diye, fazla konuşmuş olabilir.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmada da söylediğim gibi biz bu çok beyutlu sorunun çözülmesini istediğimiz için bu konular üzerinde duruyoruz. Ve işveren temsilcisinin yazdığı mektuptaki ifadeyi de size aktardım. Bu kendimizin kişisel meselesi değil. İşveren devletin makamını tanımıyor.

Benim burda açıklama getirmek istediğim husus şudur; Sayın Bakan konuyu basite indirgesen, bu konu özellikle Sayın Bakanın bir iş uyumsuzluğu ç. zmesinde işverenle sendika arasında çözü- ceği bir konu olarak çıkmıştır ve eğer mesele Sayın Bakanın bu şekilde bir çözüme bırakmışsa, bu sorun çözülmeyecektir. Koca Devletin konusu halindedir, Anayasa sorunu halindedir. Meseleyi bu kadar geniş ve ciddi boyutlarda görmezsek bu sorunu çözüme olanağı kalmaz, bunu işaret etmek istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Altınay.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Sataşmaya hiç ilgisi yok efendim.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ne hakkında Sayın Eşber Serakinci?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Sayın Başkan söz istiyorum usul hakkında.

BAŞKAN - Buyurun usul hakkındaysa.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne hakkında konuşuyor Sayın Başkan?

BAŞKAN - Usul hakkında efendim.

MEHMET CIVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Usulleri biliyoruz.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Neyi bilirsin, bilsen Sayın Civa...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın millet- vekilleri;...

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hakta var efendim usul hakkında konuşsun. Tamamdır.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Aslında usul hakkında da bu kürsüden konuşabilirim, ilgili konu ile ilgili konunun aleyhinde de konuşabilirim. Ne? Onu da izah edeyim.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaç defa?

EŞBER SERAKINCI (Devanla) - İktisadî İşler Kanunu 116'ncı maddesinin ilgili fıkrasında diyor ki; Üzeriyle konuşulmayan bir kişi çıkar takdim eder, bir milletvekili lehte konuşur, bir milletvekili aleyhte konuşur. Sayın Bakan burda gelişmelerle ilgili izahta bulunmuştur. Aleyhte veya lehte konuşma milletvekiline aittir İktisadî İşler Kanununa göre. Eğer şundan hareket edilecek olursa, Bakanın da esası milletvekilidir. Bu kabinede bakan olup da, bu Mecliste pardon, bakan olup da milletvekili olmayan arkadaşlarımız da vardır. Dolayısıyla onlar bu kürsüden konuşma yapmış olsaydı o zaman öyle zannediyorum ki milletvekili doğal olarak söz hakkına sahip olurdu ve bu İktisadî İşler Kanunu hazırlanırken bu düşünülerek bu şekilde yazılmıştır.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yanlış yorum. Bu yorum yanlış.

EŞBER SERAKINCI (Devanla) - Ancak bir bakanın konuşmalarını

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Çıksın bakan konuşsun, sen de konuş öyle ise.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Dinleyin be adamı, öğrenin konuşanı dinleyeni.

EŞBER SERAKINCI (Devanla) - Bu konuda yeterli gördük. Dolayısıyla aleyhte bir konuşma yapmak niyetinde değiliz. Ancak Sayın Bakan Arkadaşımız bu kürsüden konuşurken şunları söylemiştir; demiştir ki lehinde konuşan Sayın Milletvekili Arkadaşımız, Sayın Meclis Başkanının hoşgörüsü ile kendisine İktisadî İşler Kanununa göre tecavüz etmiştir, yeteri derecede konuyu açıklamıştır ve genel görüşmenin yapılması yapılmaması konusundaki, iki yapılacak konuşma hali ile genel görüşme haline sokulmuştur ve konu yeterince bu Yüksek Mecliste tartışılmıştır ve Sayın Milletvekili Arkadaşım tekrar kürsüye geldiğinde şu sözleri söylemiştir "konu ile ilgili" demiştir. Bir kere Sayın Başkanın konu ile ilgili söz vermemesi gerekirdi İktisadî İşler Kanununa göre. Ancak yine Sayın Başkanın hoşgörüsü ve toleransı bu imkânı da Sayın Milletvekili Arkadaşımıza sağlamıştır. Milletvekili arkadaşımız burda şunu söylemiştir. "Hükümet bu konuyu hafife almasın" Biz Ulusal Birlik Partisi olarak kesinlikle bu şekilde

MEHMET CIVA (Devamla) - Zararı da olmadı ki, iyi oldu.

BAŞKAN - Bu nedenle ben inisiyatifimi kullandım.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sizin iyi niyetinize Serakinci'nin tecavüz etmeye hakkı yoktur.

BAŞKAN - Bu gibi konularda da gerekirse kullanırım. Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; şimdi genel görüşme açılıp açılmasını oylarınıza sunuyorum. Genel görüşme açılmasını kabul edenler?... Lütfen sayınız.

KATİP - 20.

BAŞKAN - Reddedenler?... Çekimser kalan?... Yoktur. 20 kabul, 23 ret, oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi ikinci sırada yer alan Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin vermiş olduğu "Cypfruvex'te toplu iş sözleşmesine aykırı olarak partizanca yapılan istihdamlarla ilgili olarak Hükümet politikası ve uygulamaları" hakkında genel görüşme açılması önergesinin öngörüşmesi yapılacaktır. Buyurun Sayın İbrahim Koreli.

KATİP - Okuyalım efendim.

BAŞKAN - Lütfen İbrahim Koreli, önce okunsun.

KATİP -

17.10.1986

K.K.T.Cumhuriyeti,
Meclis Başkanlığına.

Cypfruvex'te toplu iş sözleşmesine aykırı olarak partizanca yapılan istihdamlarla ilgili genel görüşme yapılması için gerekli işlemin yapılıp ivedi olarak gündeme alınmasını arz ederim.

Saygılarımla

İbrahim Koreli
TKP Milletvekili

GEREKÇE

Tarım-Sen ile Cypfruvex Ltd. Şirketi arasındaki mevcut toplu iş sözleşmesinin "İşçi istihdamı ve iş güvenliği" ile ilgili 34'ncü maddesi aynen şöyledir:

"İşçi istihdamı, önceden sendika ile işveren arasında saptanacak prensip ve esaslara göre yapılır. İşveren işçi istihdamında bir önceki sezon şirkette çalışan işçilere kesinlikle öncelik verecektir. Ancak işçi alımında işçilerin kıdemleri, aile ve geçim durumları gözönünde bulundurulularak sıralama yapılır. Her aileden prensip olarak birer kişi istihdam edilir. Zorunlu haller dışında aileden birden fazla kişi istihdam edilemez. Kamu görevinden emekliye ayrılan herhangi bir kişi hiçbir statü altında Cypfruvex Ltd. Şirketinde işe alınmaz. İşçi yeniden işe alındığı zaman ücretinden düşüş yapılmaz. Yaz mesaisi yaptırılan işçiler haftada kırk saat mesai yapmış addolunur ve memurların çalışma saatlerine uyarlar."

Hal böyle iken Cypfruvex'te altı, hatta on yıldan beri çalışan dokuz işçi işe alınmamış ve yerlerine yeni işçiler alınmıştır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Onsav. Buyurun Sayın İbrahim Koreli.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT
ATASAYAN (Yerinden) - Uzun mu?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - On dakikadır konuşma, nasıl uzun mu kısa mı diye soruyorsun? Biz demokrasiye saygılı olan bir kişi ve parti olarak İktüzüğün öngördüğü çerçevede konuşacağız Sayın Bakan.

KATİP - İbrahim; Koreli; senin süren yoktur, süresizdir.

BAŞKAN - Siz konuşabilirsiniz.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Cypfruvex'le ilgili, Cypfruvex'te yapılan işçi istihdamlarının partizanca yapıldığı düşüncesiyle Yüce Mecliste bir genel görüşme talebinde bulunurken biraz önce tartışılan Palm Beach grevini de dikkate alarak ülkemizde özellikle Türkiye'de ANAP'ın iktidara gelmesinden sonra uygulanan ekonomik politikanın doğal bir sonucu olarak ve Türkiye'de ANAP'ın iktidara gelmesiyle sendikalara karşı uygulanan ambargolardan esinlenerek Kıbrıs'ta da, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de aynı uygulamaların, sendikalara kilit vurma isteminin ağır bastığını vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Özellikle Ozal'ın ekonomik önlemler paketi adı ile ülkemizde en katı bir şekilde uygulamak istediği ekonomik politikanın doğal sonuçları olarak başlangıçta Sanayi Holding'de, hemen ardından Turizm Sektöründe ve önümüzdeki günlerde fiilen devreye girecek olan narenciye sektöründe en acımasız ve çok katı bir şekilde partizanca uygulamalar, işçi kısımları başlamıştır. Bundan bir süre önce 1 Ekim 1986 tarihinde Cypfruvex'e ait Gülbasi Paketleme Tesisinin devreye girmesiyle yıllardan beri, 1975'ten beri Cypfruvex'te emek veren, hizmet veren, eski işçiler, dokuz tanesi işe alınmamış ve yerlerine toplu sözleşmeye aykırı olarak ve partizanca, Sayın Aytaç Beşerler tarafından yeni işçiler alınmıştır. İlk günden sorunu barışçıl müzakere yollarıyla çözmek için girişimlerde bulunan sendikamız Cypfruvex'in bağlı olduğu Tarım Bakanlığını ziyaret ederek Sayın Bakanımız Aytaç Beşerler'le görüşmüş oldu. Ne var ki Sayın Beşerler bu kararın Cypfruvex Yönetim Kurulunca alındığını, bu işçilerin Cypfruvex Yönetim Kurulu tarafından alınmak istenmediğini ve bu sorunu çözmek için elinde hiçbir şey olmadığını bize söylemiştir ilk görüşmemizde. Arkasından hemen Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Unal Akif'le yaptığımız bir görüşmede, Sayın Unal Akif'in söyledikleriyle Sayın Beşerler'in söyledikleri arasında büyük bir çelişki ortaya çıkmıştır.

Sayın Unal Akif, Yönetim Kurulunun böyle bir kararı olmadığını, Yönetim Kurulunun toplu iş sözleşmesinin öngördüğü kurallar çerçevesinde hareket etme düşüncesinde olduğunu bize söylemiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; toplu iş sözleşmesi Sayın Tarım Bakanı Beşer'in tecavüzüne, müdahalesine uğramıştır ve tek taraflı olarak bilinçli ve kasıtlı olarak ihlali edilmiştir. Hatta, Cypfruvex yönetimi baskı altına alınma pahasına toplu iş sözleşmesinin ilgili maddesi tek taraflı ihlali edilmiş ve Hükümete girerken tabanına hizmet edeceğim düşüncesiyle söyledikleri sözlerini de yerine getirme sevdasına kapılmıştır daha ilk günden.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Uç kişi midir taban Beşer'in Sayın Koreli?

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - Uygulamaya bağlanın, yavaş yavaş. Dur bakalım.

OMER DEMİR (Devamla)- Geçmişte ...

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Şimdi soruyoruz. Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulunun işçilere yönelik böyle bir kararı olmadığını, aksine toplu iş sözleşmesinin işçi istihdamı ve iş güvenliğiyle ilgili maddesinin öngördüğü şartlara, bizim geçmişte olduğu gibi bu yıl da uyacağımızı, çünkü yürürlükte olan bir toplu iş sözleşmemizin var olduğunu dile getirirken, Sayın Beşer'in bu Yönetim Kurulu kararıdır gibi tamamen septirilmiş, aksi bir uygulamayla dokuz işçinin, on yıldan beri Cypfruvex'te çalışan dokuz işçinin işe alınmaması ve yerlerine Türkiyeli, Kıbrıslı ayırımı yapma pahasına sekiz veya dokuz işçinin alınmasını hangi dille izah edebilecektir?

OMER DEMİR (Devamla)- Durdurulan işçiler nereliydi hepisi? Durdurulan işçiler Kıbrıslı Türkiyeli var mıydı aralarında? Yoksa onlar da mı Türkiyeliydi?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, biraz önce ...

OMER DEMİR (Devamla)- Onları niye söylemiyorsunuz?

BAŞKAN - Evet, arkadaşlar; lütfen dinleyelim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan olarak sizlerin yaptığı uyarıya ...

OMER DEMİR (Devamla)& Yalan söylemeyeceksin burada. Gerçeği söyleyeceksin.

BAŞKAN - Sayın Omer Demir lütfen dinleyelim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Uyarıyı dikkate alarak biz konu-
mamızı saygı ve anlayış çerçevesinde müsaade etmeleri halinde de-
vam etme düşünce ve niyetindeyiz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Ona da ver cevap da korkma.

BAŞKAN - Evet, Sayın Koreli buyurun, lütfen dinleyelim arkadaşlar.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, muhterem millet-
vekilleri; toplu iş sözleşmesinin ilgili maddesi, 34. maddesi,
işçi istihdamı ve iş güvenliğiyle ilgili maddesi aynen şöyledir:
"İşçi istihdamı önceden sendikayla işveren arasında saptanacak
prensipten ve esaslara göre yapılır. İşveren işçi istihdamında bir
önceki sezon Şirkette çalışan işçilere kesinlikle öncelik verecek-
tir. Ancak, işçi alımında işçilerin kıdemleri, aile ve geçim du-
rumları gözönünde bulundurularak sıralama yapılır. Her mileden
prensipten birer kişi istihdam edilir. Zorunlu haller dışın-
da mileden birden fazla kişi istihdam edilemez. Kamu görevinden
emekliye ayrılan herhangi bir kişi, hiçbir statü altında Cypfruvex
Ltd. Şirketinde işe alınamaz. İşçi yeniden işe alındığı zaman üç-
retinden düşüş yapılamaz" şeklindedir. Yani, sözleşmenin bu ilgi-
li kuralı, her sezon fabrikalar açıldığı zaman, önceden bir sezon
önce veya geçmişte Cypfruvex'te hizmet eden işçilere kesinlikle
öncelikle istihdam edilme koşulunu getirmektedir. Hal böyleyken,
biraz önce söylediğim gibi, Sayın Beşerler'in Cypfruvex Yöneti-
mine baskısı, müdahalesi ve tecavüzü sonucu bu toplu sözleşmenin
ilgili kuralı çiğnenmiş ve dokuz işçi halâ daha işe alınmamıştır.
Aradan yaklaşık bir ay gibi bir zaman geçmesine karşın. Sayın
Beşerler'le yaptığımız o günkü görüşmede, bu işçilerin disiplin-
siz olduğunu dahi söyleme cesaretini bulabilmişti.

Sayın Beşerler bu işçilerin işe alınmamasının gerekçesini disiplinsizlik olarak ileri sürerken herhangi bir kanıtları olmadığını da bizzat kendisi itiraf etmiştir. Toplu sözleşmenin disiplin kuruluyla ilgili başka bir maddesi vardır. Herhangi bir işçi, herhangi bir suçtan dolayı Disiplin Kuruluna havale edilir ve Disiplin Kurulunda ancak cezalandırılabilir, ve bu Disiplin Kurulu da iki sendika, iki işveren temsilcisinden oluşmaktadır. Bilginiz olsun diye bu Disiplin Kuruluyla ilgili maddeyi de okumak istiyorum.

"Disiplin Kurulu: İşçinin ve işverenin işyerindeki sorumsuz, yersiz davranış ve tutumlarını önlemek amacıyla işyerinde üst düzeyde iki sendika, iki de işveren temsilcisinden oluşan bir Disiplin Danışman Kurulu oluşturulur. Bu kurulun faaliyet ve yetkileri sendika ve işveren arasında yapılacak görüşmelerle saptanır. Sendikanın işyerinde çalışan üyelerine verilmesi sözkonusu olan ağır disiplin cezaları ile haklarında uygulanacak işten çıkarma işlemleri ancak sendika ile işveren yüksek kademesinde görüşüldükten sonra karara bağlanır."

Burda bu sözkonusu işçilerin zerre kadar bir disiplin suçları yoktur. Çünkü disiplin suçu olan bir işçiye ilgili tesis amiri veya ilgili tesisin müdürü sözlü, arkasından yazılı ihbarlarda bulunur veya ihtarlar verilir. Bu işçilerin elinde tek bir ihtar dahi yoktur. Ne sözlü ne de yazılı bir ihtarları söz konusu değildir. Ancak Sayın Beşerler Hükümete girmeden önce söylediği "tabanıma hizmet edeceğim" düşüncesinden kaynaklanan bir uygulamanın sonucu olarak kendi hedeflerine, kendi tabanıma hizmet edebilmek için bazı işçilerin insanlık onurunu, işçilik onurunu, ayaklar altına alıp çığnakmak pahasına okmekleriyle oynayabilmıştır,

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle olacağı belli değil miydi?

BASKAN - Dinleyelim Sayın Ozker Ozgur.

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Sayın Beşerler'le yaptığımız müzakerede, konu ile ilgili yaptığımız müzakerede siz felsefe olarak, taşıdığınız dünya görüşü olarak tabanınıza hizmet etmek istiyorsunuz, KİT'leri batırmak pahasına.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kimin batıracağına biz gördük geçmişte.

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Batırma pahasına tabanınıza hizmet etmek ister ve yüz kişilik kapasiteli bir işgücü kapasiteli bir fabrikada yüz yirmi - yüz otuz kişi çalıştırmak istiyorsanız ve kendi tabanınızdan kişileri istihdam etmek istiyorsanız bu sizin sorumluluğunuzda olan bir şeydir. Ben istediğin kadar işçi alabilirsin, bunun sorumluluğu da sana ait olacaktır diye müzakerelerde kendisine söyledim. Ancak bu dokuz işçinin ekmeğiyle oynama hakkınız yoktur dedim ve kendisi gelişen bu olaydan, bu sorundan kendisini soyutlamak için Cypfruvex Yönetim Kurulunu toplatmıştır. Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı ile görüştüğümüzde de hayır, Cypfruvex Yönetim Kurulunun öyle bir kararı yoktur, Sayın Tarım Bakanı Beşerler gelsin, böyle bir kararın olup olmadığını bize ispat etsin dedi. Ve ben de kendisini bu Meclis kürsüsünden böyle bir kararın olup olmadığını isbat etmeye davet ediyorum.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) Tarım Sen olunca alternatif sendikayı nasıl kuracaklardı?

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Geleceğiz ona da. Sayın Curcioğlu olmadığı için geçiştirmek isterdim ama...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - O dinler içeride kütüphanede. Onun için söyle.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, ben istediğim kadar konuşabilirim. Ve benim ağızma da kilit vurma hakkınız da yoktur Sayın Omer Demir. Bunu böyle biliniz.

OMER DEMİR (Devamla)- İktüzüğe göre on dakikaya sınırlıdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İktüzüğü oku ve öğren lütfen. İktüzüğü oku ve öğren.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa)(Yerinden)- İktüzükte yoktur öyle birşey. Konuşabilir. Lehte ve aleyhtedir o.

BAŞKAN - İktüzüğe göre lehte ve aleyhte olanlar onar dakika konuşabilir. İmza sahibi konuşma hakkına sahiptir. Buyurun Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine toplu iş sözleşmesinin "Grev Hakkı" başlığı altındaki 48. maddesi aynen şöyle demektedir: "Toplu iş sözleşmesinin yapılması, uygulanması, yenilenmesi ve benzeri konularda çıkacak uyuşmazlık nedeniyle, sendikanın uygulayacağı bir grev süresince işveren, grev kapsamı içerisinde bulunan işyerlerinde yeni işçi istihdam edemez ve yeni işçi çalıştıramaz" diye bir maddesi vardır. Grev halinde dahi, işveren dışardan yeni işçi getiremez. Şimdi, ortada bir iş barışı vardır. Bir grev yoktur ve iş barışının olduğu bugünlerde bile, Sayın Beşerler bu iş barışını bozma pahasına kendi tabanına, Türkiyeli Kıbrıslı ayırımı yapma pahasına, kendi tabanındaki bazı kişileri istihdam edebilmiştir. Yıllardan beri, Sayın Beşerler, biz Kıbrıslı Türkiyeli ayırımı yapmıyoruz diye Meclis Kürsüsünde, köylerde, kentlerde nutuk atan Sayın Beşerler, Hükümete girdiği ilk günden beri bu partizanca uygulamalarına başlamıştır. Sayın Beşerler'in şunu bilmesini isteriz ki; böyle bir ayırımı kesinlikle kafasından silmesini ve böyle bir ayrıcalıklı uygulama içerisine girmemesini talep ediyoruz ve bilmesini isteriz ki, bu sendika içerisinde yüzlerce Türkiyeli de vardır ve bu sendikanın her zaman desteği içerisinde ve Sayın Beşerler'e soruyorum. Hangi Yeni Doğu Partili bir üyesine veya Türkiyeli bir Tarım Sen üyesine ayrıcalıklı bir

davranış içerisinde girmiştir bu sendika ? Tek bir örnek verebilir mi? Tarım Sen'in bin yedi yüzü aşkın üyesi vardır. Bu bin yedi yüz üyesinin içerisinde en az beş yüzü Türkiyeli vatandaşlarımızdır. Ne soruyorum. Beş yüz tane Tarım Sen üyesi içerisinde bu sendikanın, gerek sendika başkanı olarak, gerekse Toplumcu Kurtuluş Partisinin bir milletvekili olarak beş yüz Türkiyeli vatandaş üzerinde zerre kadar bir ayrıcalıklı uygulama oldu mu? Tek bir örnek vermeniz yeterlidir. İkinci, üçüncü beşinci örneğe gerek yoktur Sayın Başçşler.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kıbrıslı Türkiyeli demeniz bile bir ayrıcalıktır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Yaratıyorsunuz onu.

OMER DEMİR (Devamla)- Demeniz bile bir ayrıcalıktır. Konuşmanız bile bir ayrıcalıktır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Getiriyorsunuz işte.

BAŞKAN - Lütfen Sayın Omer Demir, dinleyelim lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ilgili bakan olan Sayın Beşçşler'le bu görüşmeler yapıldıktan ve arkasından Cypfruvek Yönetim Kurulu Başkanı Unal Akif'le görüşmeler yapıldıktan ve soruna Sayın Beşçşler'in başkıcı ve müdahaleci durumu nedeniyle bir çözüm bulunamamasından, Çalışma Bakanlığına da müracaat ettik, daha ilk günlerden. Çalışma Bakanıyla yaptığımız bu görüşmelerde de, bir Sayın Tarım Bakanını göreyim, bir konuyu Başbakan'a aktarayım, bir ilgililerle görüşeyim belki bir çözüm buluruz gibi yaklaşımlarla bu iş bir aydan beri geçştirilmiştir.

20 Ekim 1986 tarihinde Çalışma Bakanlığına hitaben bir yazı yazdık. Bu, Meclis tutanaklarına geçmesi açısından bunu da bilgilerinize getirmek istiyorum.

Sayın Günay Caymaz

Gençlik, Spor, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Lefkoşa.

Sendikamız, Tarım Sen ile Cypfruvek Ltd. Şirketi arasında akdedilen toplu iş sözleşmesinin 34. maddesi -işçi istihdamı ve iş güvenliği- işçi istihdamında işverenin bir önceki sezon şirkette çalışan işçilere kademeleri dikkate alınmak suretiyle kesinlikle öncelik verilmesini öngörmesine rağmen, işveren Gazi Mağusa'daki Gölbaşı Paketleme Tesisini işletmeye açtığı 1 Ekim 1986 tarihinden beri Cypfruvek'te yıllardan beri hizmet veren ve hiçbir açığı olmayan dokuz işçiyi halâ daha işe almamış ve yerlerine yeni işçiler istihdam etmiştir.

Daha önce de tarafınıza sözlü olarak bildirdiğim bu olayın toplu iş sözleşmesinin ihlali anlamına geldiğini ve çalışma barışını koruyucu değil bozucu bir eylem niteliği taşıdığını, sorumluluk bilinci içerisinde bir kez daha bilgilerinize arzeder, sorunun çözümü için tavassutlarınızı acilen rica ederiz.

Saygılarımla,

İbrahim KORELİ

Tarım-Sen Başkanı."

Bu yazıya da ne sözlü ne de yazılı bir cevap almış durumda değiliz.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bu ülkede genel ekonomik siyasi sorunların yanında genel olarak sendikal sorunlara dikkatlice ve gerçekçi bir göz atarsak sözlerimin başında vurguladığım gibi Ozal'ın iktidara geldiği 1983'ten beri Türkiye'de sendikalara karşı, bazı sendikaların kapatılması, bazı sendikaların ekarte edilmesi, ücretlerin dondurulması, IMF reçetelerinin ve uluslararası tekellerin reçetelerinin gündeme gelmesiyle sendikalara vurulan kilitlerin bir devamı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de aynı olaylar yaşanmaya başlamıştır. Meselenin özü budur. Palm Beach'te oynanan, işçiye karşı oynanan, sendikalara karşı oynanan, oyunlar da, Cypfruvex'te tezgahlanan oyunlar da, Sanayi Holding'de işçiye karşı tezgahlanan oyunlar da bu politikanın doğal sonuçlarıdır.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Bravo, doğru.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) Tezahürat yasak ama.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Alkiş de tutalım bari.

OZKER OZGUR (Devamla) - Sen ister alkişla ister alkişlama.

IBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sendikalara kilit vurulacak, özel teşebbüs Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine davet edilecek ve ucuz emek sömürülecek. Ucuz emek imkânları yaratılacak ve yatırımlar ona göre geliştirilecek, işçi hakları, sosyal haklar, sendikal haklar ortadan kaldırılacak. Heselenin özü, yapılmak istenen budur. Sanayi Holding'de de, Turizm Sektöründe de, narenciye sektöründe de yapılmak istenen, kurulan tezgâhlar aynı amaca yöneliktir. Şimdi bütün bunlara karşın sendikal harekete, işçi hareketine karşı bütün bu olumsuzluklar, bu baskılar, bu tehditler, bu partizanlıklar yapılırken bu emekçi halk kesiminin bütün bunları sineye çekeceğini mi zannediyorsunuz? Böyle bir heves, böyle bir düşünce içerisinde iseniz biliniz ki hevesiniz kursağınızda kalacaktır. Bu kesindir ve bu kesin gerçeği hiçbir gücün de değiştirmeye yetkisi ve gücü olmayacaktır.

Sayın Beşeler Gölbacı tesisinde üç - beş adamını işe alabilir. Yarın Mağusa Paketleme Tesisi, bir on gün, on beş gün sonra Maraş Paketleme Tesisi, Narin I, Narin 2 ve benzeri, Cysfruvex'e ait tesisler devreye girebilir ve bu tesislere, her tesise beş tane, on tane adamını koyabilir. Sayın Beşeler bu üç tane, beş tane, on tane adamını işe koymakla bu memleketin işsizlik sorununu mu çözecek? Hangi amaçla bunu yapmaktadır?

Bu memleketin istihdam sorununa çare bulmak için mi bunu yapmaktadır? Hayır. Bu katı ve acımasız bir şekilde partizanlığını gündeme getirmiştir ve partizanlık yapmaktadır. Memleketin, istihdam sorununu, işsizlik sorununu düştüğünden değildir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; konuşma daha fazla, daha uzun sürdürmek niyetinde değiliz. Yalnız, Cypfruvex'te işçi istihdamıyla ilgili güdülen politikanın çok yanlış ve tehlikeli bir politika, bir uygulama olduğunu hatırlatmak istiyoruz. Eğer, narenciyenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisi için hayatı, yaşamsal bir önemi olduğu sözlerinde samimi iseler, ciddi iseler, bu söyledikleri sözlerin tersi bir uygulama içerisinde gitmemeleri lâzımdır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ekonomisinin belkemiğini teşkil eden narenciyenin daha verimli, daha istikrarlı bir çalışma süreci içerisinde narenciye ürününün paketlenmesini ve hazırlanmasını istiyorlarsa, birinci sorumluluk kendilerine aittir. Sorumluluklarının bilinci içerisinde hareket etmek mecburiyetindedirler. Yoksa, gayet sorumsuz, partizanca ve katı yaklaşımlarla birtakım işçilerin ekmeğiyle oynama sevdasına kapılmışlarsa, bu işçi geçmiş zamanlarda olduğu gibi, bugünkü günlerde de örgütlenmesini, bütünleşmesini, kenetlenmesini çok iyi bilmektedir ve yağ gibi karşınıza çıkabilecektir. Ve sonunda da bu işçi suçu sayılmasın beyler. Geçmişte yaptığınız gibi. Siz, doğru işçiyi işten atmakla, yerlerine yeni işçiler istihdam etmekle Cypfruvex'in toplum ekonomisi içerisindeki yerini, önemini artıracığınızı zannederseniz veya üç beş adamınızı iş yerine sokup istihdam sorununuzu veya parti sorununuzu çözeceğinizi zannederseniz büyük bir yanlış içerisindediniz. Sizi, bir kez daha bu konuyla ilgili sorumluluk bilinci içerisinde, gerçekçi bir şekilde hareket etmeye davet ediyorum Sayın Beşerler. Saygılar sunarım.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Biz de takip edeceğiz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İsmail Koreli. Sayın milletvekilleri; Önerge hakkında lehte bir milletvekiline söz vereceğim. Buyurun Sayın Ferdi Sabit Soyer. Konuşma süreniz on dakikadır. Geçmemesini rica edeceğim.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün, Cypfruvex konusunda yaptığımız bu görüşmenin özünde ülkemizdeki sendikal haklara ve genel partizanlığa yakın ilgisi olduğunun altını işaret etmek istiyorum. Özellikle, son dönemlerde sendikal haklara yönelik ciddi tecavüzler ve saldırılar partizanlıkla beraber atbaşı gitmektedir ve Cypfruvex'te yaşananlar, Palm Beach'te, Sanayi Holding'de ve diğer işyerlerinde yaşanan sendikal uyumsuzluk konularıyla özde bir farklılık yoktur. Çünkü, konunun özünde, işçinin anayasal ve yasal hakkı olan toplu iş sözleşme hakkını çiğneme olayı yatmaktadır. Bu nerede gözükmiştir? Toplu sözleşmenin ilgili bir maddesi var ve ilgili maddeye göre işe alımda kıdem belirleyicidir ve bu çatır çatır çiğnenebilmekte ve dokuz insan işe alınmamaktadır. Bu, sendikal haklara vurulan en büyük darbedir. Şimdi, bu noktada, sendikal haklara vurulan bu darbe karşısında işçi ne yapacaktır?

Su anda bu işyerinde çalışan insanlar bir miktar dokuz işçi çerçevesinde orta yerden kaldırılması ile kendi güvensizliğini yaşamaktadır. Kendisi toplu sözleşmenin kendisine sağladığı güven ortamından soyut hissetmektedir kendisini. Yarın bu doğrultuda sendikal mücadeleye çıktığı zaman, siz bu eylemlerin, sendikal mücadelelerin arkasında siyasal amaç mı var diyeceksiniz? Kaldı ki kamu yönetiminde ciddiyet ister, kamu yönetiminde büyük ölçüde açıklık ister ve Cypfruvex'te yapılan bu olayın devlet olma ciddiyeti ile hükümet olma ciddiyeti ile hiçbir ilgisi yoktur. Neden mi? Kamu yönetiminde, bir kamu kuruluşunda yapılan her iş belli mevzuata, belli kurallara uymak zorundadır. Şimdi Cypfruvex'te işe alınmayan bu dokuz işçinin yerine, işe alınan insanlar için Çalışma Dairesinden mi geçti bu insanlar?...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hayır.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Bu münhal için, münhal verildi mi? Mülakat yapıldı mı? Nasıl girdi bu insanlar? Hangi kuralla girdi, hangi yöntemle girdiler? Çalışma Dairesinden geçtiler mi? Hani devlet olma ciddiyeti, nerededir? Bu o zaman partizanlığın daniskası demektir. Yalnız Cypfruvex'te değil, pek çok kamu yönetiminde, pek çok kamu kuruluşunda bu usul çığnemektedir. Çalışma Dairesinden vatandaşlar geçirilmemektedir. Çalışma Dairesi devre dışındadır ve münhaller büyük ölçüde kartlarla, kart vizitlerle doldurulmaktadır ve en somut örneği dokuz işçinin yerine Cypfruvex'te istihdam edilen ve bundan sonra istihdam edilecek olanlardır. Sorarım size, bunun ayrımcılığı yok mu burda? Ne hakkınız vardır sizin işsiz bir yurttaşın sizinle yakın temasta değildir diye Devletin bir kuruluşundaki bir münhale müracaat etme hakkını ons tanımamaya, ne hakkınız vardır? Bu hakkı siz nerden buldunuz ki sizin kendinizin tanıdığı dokuz insana bu çalışma imkânını vereceksiniz? Başka işsiz yok mudur bu ülkede? Kim isterse olsun, işte bu ayrımcılığın daniskasıdır. Onun için bu konuya Meclis si stemek zorundadır ve çığnemen toplu sözleşmenin kendisidir, toplu sözleşmenin kurallarıdır. Daha dün öğrendik bir olayı Sanyı Holding'te buna benzer. Famasack'ta bir memur izne çıkıyor ve mecburi izne yollandırılan memur, aynı fabrikada işe çağrılacağına başka fabrikadan bir memur oraya tayin ediliyor. Niye? UBP'li değildir diye ve bu Cypfruvex'te de yaşanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda çok hassasız, oldukça öfkeliyiz. Pek çok insan bize gelmektedir ve işe çağrılmamasının yolunun CTP'den istifa etmesini, TKP'den istifa etmesi şartına bağlandığını bize söylemektedirler ve insanların siyasal düşünceleri ile bu şekilde oynanmaktadır. Bunu yaşamaktayız ve özetlersek, sizin toplu sözleşmeleri çiğ-nemeye hakkınız yoktur. Bu bir.

İkincisi; kamu kuruluşlarına siz Çalışma Dairesinden geçmeden mülkatsız, münhalsiz, sınavsız herhangi bir kurala ve mevzuata bağlı olmadan adam alma hakkına sahip değilsiniz. Devlet kimsenin babasının çiftliği değildir. Hele kamu kuruluşları hiç değildir. Eğer bu böyle olursa devlet olma ciddiyeti orta yerden kalkar. Peki soruluyor. İnsanlar satın alınmaz diye? Neden öyle ise siz insanlarımızı Çalışma Dairesi aracılığı ile mülkatlara girip, kamu kuruluşlarındaki münhal mevkilerine girme hakkını tanımıyorsunuz? Bunu neden sağlamıyorsunuz? Cypfruvex olayında gözükken budur. Aynı şey Paketleme Tesislerinde, patateste, hangi işçi Çalışma Dairesinden geçti de oraya girdi? Cypfruvex'te de aynısı yaşanmaktadır. Bunları her gün yaşıyoruz. Böyle mevsimlik işlerde bile bariz partizanlıkların olması ülkede ne huzur bırakır, ne güven bırakır, ne de herhangi bir olay ve saygı bırakır. İşte bu durum nedeni ile Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak bu Önerinin lehinde olduğumuzu bildirir, dinlediğiniz için saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ferdi Sabit Soyer.

Sayın milletvekilleri; Önerenin aleyhinde söz almak isteyen?... Buyurun Sayın Aytaç Beştaşlar.

HASAN SARICA (Lefkoşa)(Yerinden) - Aleyhinde mi Sayın Başkan?

BAŞKAN - Sayın Aytaç Beşeşler, aleyhinde mi, Hükümet adına mı?

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Leyhinde olacak değil ki.

BAŞKAN - Aleyhindedir efendim.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ortada mı konuşacaksınız, aleyhinde olduğunu söylemediniz de.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet kurulmadan önceki Kurucu Meclis'te de bir üye olarak aranızda idim. 1983 senesinden bu yana, bu çatı altında, Kurucu Meclis Üyesi ve Tarım Bakanı olarak başladım ise ve bugün 1985 seçimlerinden sonra bir parti mensubu olarak burda ve yine Hükümet ortağı olarak, bir bakan olarak karşınızdayım. Hiçbiriniz bana gösteremezsiniz ki, burada Kıbrıslı ve Türkiyeli ifadesini kullandığımı, hiçbiriniz bana bunu ispat edemezsiniz, ama sizler bunu burda kullanmaktan utanmadınız ve çekinmediniz.

FADİL ÇAĞDA (Girne)(Yerinden) - Kürsülerde kullanıyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır hiçbir yerde kullanmadım.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Utanmaz sensin. Meclise bu şekilde davranılmaz.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Davranır, davranır.

(Anlaşılmayan sözler)

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar, lütfen dinleyelim efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Burada halkın Cypfruvex işçisini bahane ederek Anavatanı burdaki faaliyetlerle özdeşleştirmeye çalışıyorsunuz.

ERGIN ABDULLAH (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bayrakları biz mi taşıyorduk.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hangi bayrakları? Her iki bayrak elimizde idi bizim.

SALIH USAR (Girne)(Yerinden) - Bu onların, bu bizim diye, değil mi?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sen de vardın son mitingimizde. Var mıydı başka bir bayrak?

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sen de vardın son mitingimizde, çorap fabrikasında.

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Yerinden) - İşbirliğine geldiği galiba.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bayrağı ve Anavatan bayrağından başka bayrak var mıydı elimizde?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Saptırma meseleyi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve bunun üzerinde başka bir konuşma oldu mu? Sen de orda idin.

ERGIN ABDULLAH (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Geriye dönük de konuş biraz, neler konuştunuz orda?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve ben bu kürsüde asla, Kıbrıslı ifadesini kullanmadım, asla Türkiyeli ifadesini de kullanmadım. Ama sizler bugün çekinmeden bunu kullanıyorsunuz. Bundan sonra ben kullanmamaya devam edeceğim. Siz kullanın bildiğiniz gibi.

**OZKER OZGUR (Lefkoşa)(Yerinden) - Partide
hiç Kıbrıslı yoktur.**

**OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Allah, Allah,
e, benim karam Kıbrıslıdır.**

**EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Hocam seni davet
ediyorum, buyur.**

**AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve siz konuyu esas
septirerek burada bir tabana hizmet meselesi tutturmuş
gidiyorsunuz. Geçen defa Hükümet Programı konusunda...**

(ANLAŞILMAYAN SOZLER)

BAŞKAN - Arkadaşlar kütfen dinleyelim Sayın

Bakanı.

**AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hükümet Programı
konusunda da ifade ettim. Tabana hizmet ifadesinin
ağızından hangi şekilde çıktığını ve ne maksat için
kullandığımı anlatmaya çalıştım. Eğer tabana hizmet
dokuz kişiye işe almaksa, eğer tabana hizmet bu alıp
da politikada yükselmek veya milletvekili olmak ise
ben o zaman şimdi çoktan sizden ilerdeyim demektir.**

**Değerli arkadaşlarım; asla tabana hizmetin anlamı
bu değildir ve söylediğim gibi bu sizin düşündüğünüz
anlamda da kullanılmamıştır. Hele, hele, izah ettim bir
defa daha izah edeyim. Sayın Hocam çok iyi kullanıyor
Türkçeyi, biliyor dil bilgisini...**

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Gerek yak

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Pakiştirmanın ne demek olduğunu izah etmeye çalışmışım size ve pakıştırma yaptığımı ve sonunda cümleyi nasıl tamamladığımı izah etmişim. Tekrar etmeme gerek yok, zabıtları açın okuyun.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Horu ile baktılar Sayın Başkan.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve de Cypfruvex'deki bu olayı tekrar, tekrar Anavatanla, Anavatandaki bugünkü Hükümetle eşleştirmeye, politika diyorsunuz ve bunu burada yapıyorsunuz.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - İstismar ediyorsunuz Sayın Beşeşler.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Çok yazık ve Cypfruvex için ayrıca gelip, yok Sanayi Holding'dir, yok Palm-Beach'tir bunları katıyorsunuz. Bu gösterilerden lütfen vazgeçin.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Toplu sözleşme çığnenmiştir.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yenisini yaparız merak etme.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden) - Toplu sözleşme gerekleri yerine getiriliyor mu?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve artık biz, Hükümet olarak da, Yeni Doğu Partisi olarak da bu bu özdeşleştirmeden bıktık. usandık. Lütfen bir daha bunu kullanmayın. Bizim buradaki icraatımız, belli sınırlar içerisinde, yasalarla, Anayasalarla ve programımızla beraber sürecektir. Eğer Anavatanla bir sözleşmeyi yürekten bağlılık olarak düşünüyorsanız, bunu şimdiden buradan kabul ettiğimizi ifade edelim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Damagoji yapıyorsunuz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Gelelim konuya, esasa.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Asla tarafından Cypfruvex'e baskı, müdahale ve tecavüz olmamıştır. Toplumcu Kurtuluş Partisinin Hükümet olduğu zamanlarda Sayın Başbakanım nasıl bir işçi bulma kurumu gibi çalıştığını Mağusa'nın söyledi.

Ben aynı konuyu burda tekrar etmek istemiyorum. Eğer öğrenmişsek belki de sizden öğrenmiş olduk.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaç tane işi atıldı işten?...

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hiç alınmadı ki.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Dokuz tane nasıl alındı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; konuya, esas konuya girmeden önce...

BAŞKAN - Arkadaşlar; dinleyelim lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tekrar şunu ifade ediyorum.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sizden özellikle rica ediyorum. Özellikle bir parti başkanı ve hükümet üyesi olarak rica ediyorum. Lütfen "Kıbrıslı", "Türkiyeli" ayırımını, bu çatının altına bir defa daha sözle de olsa getirmeyin.

OMER DEMİR (Devamla) - Doğru.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bunu özellikle sizden, özellikle bir defa daha rica ediyorum.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Siz partimizle: de getirdiniz bunu.

AYTAÇ BEŞEŞLER - Çünkü.... Ne partisi Seyin Özer Özgür?

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Türkiyelilerin partisi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ne tüzükte, ne programda buna bir satır rastlayamazsınız siz.

OZKER OZGUR (Devamla) - Dört milletvekiliniz var, dördü de Türkiyeli.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim seçilseydi. Yok muydu aday? Senin içinde var mı, sanin söylediğin gibi böyle milletvekili?

OZKER OZGUR (Devamla) - Var tabii aday.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sen koymuyorsun bile listene.

OZKER OZGUR (Devamla) - Aday var tabii.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sen koymuyorsun bile listene.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aç da bak aday listelerine var mıydı, yok muydu.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aç da bak aday listelerine. 1985 seçimlerinde ortaklar birbirinize ne söylerdiniz?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen Sayın Bakanı dinleyelim. Sayın Ferdi Sabit Soyer, lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yasalarla gizilmiş haklarınızı kullanıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ferdi Sabit Soyer.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Sayın Başbakan siz de söylüyordunuz ayırıcı ve bölücü olduklarını.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri;

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yasalarca gizilmiş hakkımıza kullanıyoruz.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Konuya gelisin, konularını saptırır.

BAŞKAN - Lütfen dinleyin ki konuya gelebilsin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - Seçme ve seçilme hakkını kullanıyoruz ve o maksatla bu çatı altındayız.

SALİM USAR (Girne) (Yerinden) - Esasa gel Sayın Bakan, esasa gel.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - Esası söylüyorum.

Sayın İbrahim Koreli toplu sözleşmenin 40'inci maddesini okudu, disiplinle ilgili maddeyi. 40'inci maddenin toplu sözleşmede aradığı husus maaşta sendika tarafından yerine getirilmiş değil. Yani iki temsilcisini Disiplin Kurulu danışmasına seçmiştir, seçtiğini iddia edebilir misiniz? Göndermişsiniz.

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - İşveren seçti?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - İşveren verdi?

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Vermedi efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - Verdi ve siz 40'inci madde için iki tane temsilci göndermediniz. Şimdi bu dokuz işçi Yönetim Kurulu Kararı demedin size, Yönetim Kurulu bilgisi ve Genel Müdürün tasarrufu ile tek taraflı olarak işletilmiştir bu 40'inci madde. Disiplinsizlik, uygunsuzluktur.

İBRAHİM KORELİ (Devanla) - Yönetim Kurulu Kararı olarak söylediniz Sayın Beşeşler. Saptarıyorsunuz her şeyi.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yanlış söylediniz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - Siz Danışma Kurulunu kurmak için üzerinize düşen görevi yerine getirmediğiniz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İşveren yaptı mı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yaptı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Havaya gazel okuyorsun, belge getir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Kendi temsilcisini....
Söyleyeceğim bir dakika sabredin.

BAŞKAN - Lütfen dinleyin efendim. Siz dinleyin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Saptırıyor efendim.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Saptırmıyor.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bundan bir veya iki sene önceki uygulamada iki kişi hakkındaki disiplin işlemi sizin dışınızda yani sendika olarak göndermediğiniz iki kişinin dışında uygulandı ve cezalandırılmıştır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sizin temsilcinizin dışındadır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır, öyle birşey yoktur. Yalan söylüyorsun kusura bakma.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Vardır. Gidin, sorun, öğrenin.

BAŞKAN - Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu sözü söylemek ihtiyacındayım.
Çünkü ikinci ve üçüncü defadır yalan söylüyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Koreli; lütfen Sayın Bakanı dinleyin.
Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu Mecliste tek yalan söyleyen birinci sensin. Burda Naci ile tartıştığını çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

MAHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Naciyi karıştırma.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Değerli arkadaşlarım; müdür...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Belge getir. İşverenin Yönetim Kurulu üyeleri ile ilgili belge getir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Genel Müdürün, Yönetim Kurulunun kararı değil, düzeltiyorum...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sayın Başkan; böyle karşılıklı konuşma var mı?...

BAŞKAN - Hayır efendim, yoktur.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Yönetim Kurulunun bilgisi, Genel Müdürün tasarrufu ve yine de benim bilgilerimle işten çıkarılma olmuştur ve değerli arkadaşlarım genel manada söylediğim Kıbrıslı, Türkiyelili ayırımı yapmama konusunda şunu ifade ediyorum. Çıkarılan dokuz işçi de Türkiyelidir. Hangi ayırmadan bahsediyorsunuz siz? Dokuz işçi de Türkiyelidir ve benim Bakanlığımı basmıştır. Hangi Kıbrıslı Türkiyelili ayırımıdır?

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Teessüf ederiz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşeşler.

İSMAIL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; bana satışta vardır. Salamis'teki partizanlık için bana satışta vardır. Söz istiyorum. Hiç ilgisi yokken...

SESLER - Satışta yoktur.

İSMAIL BOZKURT (Devamla) - Benim görev dönemimle ilgili açıklama istiyorum.

SESLER - Satagma yoktur Sayın Başkan.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sana birşey söylemedi.

İSMAIL BOZKURT (Devamla) - Nasıl söylemedi yahu?

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - TKP'nin ismi geçti mi?

İSMAIL BOZKURT (Devamla) - Dolaylı olarak geçti.

BAŞKAN - Buyurun Sayın İsmail Bozkurt.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; Önerge sahibi olarak söz istiyorum. Kısa sürer, beş dakikayı geçmez.

İSMAIL BOZKURT (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sanıyorum ki herşeyden önce birbirimize karşı dürüst davranmamız ve dürüst hareket etmemiz gerekir. URP- TKP Koalisyon Hükümetinin artık yürümeceğine dair Sayın Başbakanla mutabakata vardığımız bir toplantı vardır, son toplantımız. Ben Sayın Durduran'la ikimizdik, Sayın Başbakan yalnızdı Başbakanlıkta. Başbakanın orda bir sözü oldu bize, burda hatırlatmak gereğini duyuyorum. Şöyle dedi Sayın Başbakan. Hemen hemen kelimesi kelimesine, aklımdadır. "Ben ne Sayın Bozkurt'tan, ne Sayın Altınay'dan özellikle Sayın Bozkurt'tan partizanlık görmedim." Daha devam etti ama diğer devam ettiğini söylemeyeceğim, başka şeye gidecek.

MEHMET ALTINAY (Lefkoşa)(Yerinden) - Erbilen'den?

İSMAIL BOZKURT (Devamla) - Onu söylemeyeceğim. O ilgili bir konu değil. Fakat burda bulunmadığım bir toplantıda, Sayın Başbakan benim partizanlık yaptığım yolunda sözler sarfetmiş. Şimdi...

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Yerinden) - Hayır, siz bir Turizm Bakanı...

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - E, kim, başka kim yapacak.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Hayır, ben de özür dilerim...

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Turizm Bakanı o zaman bendim, başka kim yapacak?

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Devamla) - Turizm Bakanlığı adına milletvekilleri karargah kurdu ve siz de benimsediğinizi bana söylediniz.

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Güzel Sayın Başbakan, güzel ama benimsedim, benimseniyorum, benimsediğim için gerekli önlemleri de aldım. Önemli olan odur. Bu farkı ortaya koymamız gerekir.

BAŞBAKAN DR.DERVIŞ EROGLU (Devamla) - Nasıl önlem aldınız?

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Şimdi, şimdi...

(Anlaşılmayan sözler)

BAŞKAN - Dinleyelim arkadaşlar lütfen.

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Sayın arkadaşlar, ben tekrar baştaki sözüme döneyim. Birbirimize karşı dürüst olmamız gerekir. Bu bir yıllık görev dönemimiz içinde hiçbir partizanlık yapmadığımız, partisinden dolayı tek bir işçi atmadığımız, partizanlıktan dolayı, özellikle daimi kadrosuna Turizm şirketinin ve memur kadrosuna tek bir kişi dahi alınmadığını, almadığımızı ben burada bir daha vurgulamak isterim.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Bizim kaynımız nasıl durdu yahu İsmail Bey?

ATAY CAFER (Girne)(Yerinden) - Tarım işletmelerinde
karargah kuruldu işe alınırken, nasıl olur?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Kaynın kimdir?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Altınay'a sor kimdir,
yediniz adamı bizim kaynımızdır diye.

MEHMET ALTINAY (Lefkoşa)(Yerinden) - Hangisi?

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Tansel.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Siyasi mevkidir o.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Siyasi mevkileri niye
konuşuyorsunuz Sayın Taşkent burda.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Siyasi mevkidir o.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Konuyu niçin
bambaşka şeye çekiyorsunuz.

(Anlaşılmayan sözler)

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ama biz yapmadık
onu da.

(Anlaşılmayan sözler)

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Sayın Taşkent, sayın
Taşkent, bunu da ama, bunu da...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)
Size saygılarız sonsuzdur.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bana saygısızlıklar
önemli değil, bana saygınız vardır, çıkarışlarınızın
gerçeklerin tam tersine, bizi itham edecek, suçlayacak
şekilde söylersiniz. Bunu da kabul etme vakti gelmiştir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Bizim kaynımız değil burda
ya bu İsmail Bey?

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Önlük aldığınızınizi söylediniz, demek vardır birşey ki önlük aldınız.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Karargaha kardeşiniz orda...

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Şey yoktur, semiz şahsıyla ilgili değil diyor sana.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın Başkan, ben de öyle kullandım.

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Bakanlığın dâiminde olan birşeydir. Neyse, karşılıklı konuşmanın bir anlamı yoktur. Ben bunları konuşma gereğini duydum... Hiçbir zaman Sayın arkadaşlar, partizanlığı benimsemedim.

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun, Meclis kâhretmeMeclis Başkan Yardımcısı Sayın Sait Güven'den devralar.)

BAŞKAN - Arkadaşlar, burasını lütfen bir meclis lâyük şekilde işletelim. Devam edin Sayın Bozkurt.

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Teşekkür ederim, söyleyeceğimi söyledim.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşma şekline döndüğünüzdir. Başka söz verilecek değildir. Oylamaya geçiyorus efendim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan, önerge sahibi olarak birşey...

BAŞKAN - Söz verilmeyecektir Sayın Korali.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Çok kısa bir konuşma.

BAŞKAN DR. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Bize antlaşma vardır da konuşuyoruz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Konuşun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim, lehte ve aleyhte söz verilir. Satagma olmasına kanaat verilirse yine verilir, verilmiştir. Lütfen oylamaya geçelim. Sayın Bozkurt'un da dediği gibi birbirimizi daha çok rencide etmeyelim. Şimdi Önerge...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yerinden yarım dakikalık birsey...

BAŞKAN - Sayın Koreli, yeterince burda konuştunuz. Vermiyorum efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır, birseyi aydınlağa kavuşturmak için...

BAŞKAN - Vermiyorum efendim. Vermiyorum, oylamaya geçiyoruz. Lütfen...

MEHMET CIVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Zaten reddedilecek Sayın Başkan. İdam mahkumu gibi adamın son dileğini yerine getirin.

(GULUŞMELER)

BAŞKAN - Daha burdayız Sayın Civa, daha çok burdayız, konuşacağız. Onun için başka zaman da söylersiniz. Evet efendim, Sayın Koreli'nin önerdiği...

(İbrahim Koreli yerinden kalkıp Aytaç Beşeşlerin yanına giderek birseyler söyler.)

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Yerine otur, burası Meclistir.

BAŞKAN - Sayın Koreli lütfen yerinize oturur musunuz?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hepsi Türkiyeli dediniz ve yüzümüze baka baka gerçekleri söylemediniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Peki efendim, peki altısı Türkiyeli, ne olacak?

BAŞKAN - Cypfruvex'te toplu iş sözleşmesine aykırı olarak partizanca yapılan istihdamlarla ilgili genel görüşme yapıp yapılmamasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 19.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler?...

KATİP - 23.

BAŞKAN - 19 kabul, 23 ret oyu ile reddedilmiştir.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Hiçbir şey görüşülmesin Mecliste.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sabahtan beri ne görüştük?

OZKER ÖZGÜR (Devamla) - Hepsi Türkiyelidir.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Ne görüştük ya! Sayın Koreli; tamam efendim aldım sözümü geri aldım. Altısı olsun efendim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yalan söyledikten sonra kıymeti yoktur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Altısı olsun.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Peki niye yalan söylüyorsunuz kürsüde?

BAŞKAN - Efendim konu kapanmıştır. Sayın Koreli; bizi başka önlem almaya zorlamayın efendim lütfen.

Gündemimizin görülecek tasarı ve önerilerle, komite-lerden gelen diğer işler kısmında görüşülmeye hazır konu yoktur.

Şimdi gündemimizin sorular kısmına geçiyoruz.

III. SORULAR VE YANITLAR

Sayın millîetvekilleri; 14 Ekim 1986 tarihli 5'inci Birleşimimizde sorulan ve o birleşimde yanıtlanmadığından aynı gün İktidârımızın 111'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Başbakanlığa gönderilmiş olan ve bugünkü birleşim gündemine alınan iki sözlü soru var. Bu soruların bu birleşimde yanıtlanması gerekmektedir. Birinci sözlü soru Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Rasih Keskiner'in Götürü Usulde Tahsil Edilen Gelir Vergileri ile ilgilidir. Soruyu okuyunuz lütfen.

KATİP -

14 Ekim 1986

Sözlü Soru No: 31/2/86

TOPLUMCU KURTULUŞ PARTİSİ GİRNE MİLLETVEKİLİ
SAYIN RASİH KESKİNER'İN "GÖTÜRÜ USULDE TAHSİL
EDİLEN GELİR VERGİSİ" İLE İLGİLİ SÖZLÜ SORUSU

Aşağıdaki sözlü Soruların Başbakan veya ilgili Bakan tarafından yanıtlanmasını saygılarımla rica ederim.

1. Götürü usulde gelir vergisine tabi serbest meslek sahibi ve esnaflardan vergi toplanmasında neden ancak yıl sonu başlamıştır?

2. Toplanmasında çalışılan götürü usuldeki vergiler, Gelir Vergisi Yasasına uygun mudur?

BAŞKAN - Sayın Maliye ve Gümrükler Bakan Vekili cevap verebilecek durumda mıdır efendim?...

639/...

vardır. Öte yandan, beş yıl, altı yıl ve tartışması sürdü ve sonuçta bugün kamu oyunda birtaban sorunların karşılığı beklenir oldu. Ben bu kamu oyunu beklediği karşılıklara ışık tutmak amacı ile aşağıdaki sözlü sorularımın ilgili Bakan, ya da Başbakan tarafından yanıtlanmasını saygılarımla rica ederim.

1. Şu anda öğretmeni olmayan ya da eksik öğretmenli okullarımız hangileridir.

2. Öğretmensizlik nedeni ile meydana gelen kayıplar nasıl ve ne zaman giderilecektir? Bu gibi okullardaki 5'inci sınıf öğrencilerinden orta eğitime geçmek isteyenler için almayı düşündüğünüz özel önlemler var mıdır? Varsa nelerdir? Bu sorum özellikle kırsal kesimler içindir.

3. Bugüne kadar özel ders verme izni alma için başvuranlar kimlerdir, hangilerine izin verildi, hangilerine izin verilmedi, nedeni?

BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA VE TURİZM BAKANI NAZİF BORMAN (Yerinden) - Bu da şehirler için.

(GÜLUŞMELER)

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 4. Ülkemizde izin almadan özel ders verenlerin tesbiti yapıldı mı, yapıldı ise bunlar kimlerdir, bunlar için ne gibi işlemler yapıldı geçirilmiştir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; dağılmadan evvel...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir saniye Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Cevap vereceğim.

BAŞKAN - Cevap vereceksiniz. Yalnız bir hususu dikkatinize getirmek zorundayım. Sözlü sorular hemen yanıtlanabilecek nitelikte sorular olup, geniş araştırma gerektirmeyecek konularla ilgili olarak sorulur. Dolayısıyla bazı soruların araştırma gerektirmesi halinde burdan sorulmaması gerekir.

Sayın Bakan bu soruya yanıt verebileceğini söylüyor. Buyurun Sayın Bakan. Bunu bilhassa dikkatinize getirmek istiyorum.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; milletvekili arkadaşımız Sayın Angolemlî'nin sorularını içeren bir gündem dışı konuşma sabahleyin Sayın Kemal Emirzade tarafından yapılmıştır ve biz de bu kürsüden o konuşma içeriğine uygun görüşlerimizi Yüce Meclise arzettik. Oyle zannediyorum ki, muhterem arkadaşım Sayın Angolemlî beni ya iyi dinlemediler veya algılamak istemediler.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Veya siz onu söylemediniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Öğretmen eksikliği konusundaki açıklamamı bir defa daha kesin hatlarıyla açıklıyorum, diyorum ki; bu ülkede öğretmen eksikliği yoktur. Bu ülkede münferit olarak görevlendirilen X öğretmen şu veya bu sebeple ayrılabilir. Emekliliğini isteyebilir. Ama akabinde, kısa bir sürede yerine yenisi verilmektedir. Çünkü ülkemizde yüksek öğrenim gören ve halen kendi sahasında istihdam edilmeyen ve Yasanın da atanmasına cevaz verdiği vatandaşlarımız vardır. Bu vatandaşlarımız ilk-öğretimde özellikle çalışmak için müracaatlarını Bakanlığımıza yapmıştır. Biz herhangi bir bölgede öğretmen eksikliği vuku bulduğu takdirde o bölgeden veya o bölgeye gitmek isteyen vatandaşları çağırıyoruz, teklif ediyoruz. Kabul etmezse bir başkasına teklif ediyoruz ve gönderiyoruz. Olay budur.

Verdiği örnek doğrudur. Turunçlu köyünde geçen haftaya kadar öğretmen vardı, geçen hafta ayrıldı. Ama yerine derhal öğretmen gitmeyecek değil, bir olay yoktur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir hafta geçti en azından. Suç onların mı?

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben sabahleyin onu izah ettim. Dedim ki yerine gitmesi azami bir hafta almaktadır. Çünkü o bölgeye gitmek isteyen var, gitmek istemeyen var. Bu bir ülkede öğretmen eksikliğini ifade etmez. Bir ülkede öğretmen eksikliği demek, öğretmen gönderecek olanak yok demektir. Çağ içi çocukları okula çağırarak olanak yok demektir. Bunun anlamı budur. Dünyada da böyle ülkeler vardır.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Bakan her zaman yaşıyoruz bunu.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çok şükür bizim ülkemizde böyle bir olay yoktur. Çağ içi bütün çocuklarımız bugün okula devam etmektedir. Devam eden çocuklarımıza her sınıfa öğretmen verilmektedir. Sabahleyin arkadaşımın ifade ettiği gibi bu

bazı yörelerde bazı sınıflarda sayı kırkı aşmaktadır. Doğrudur. Ama Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin olanakları belirlidir. Okullarımız rahattır. Belli yörelerde ansızın bir sınıftaki öğrenci sayısı kırkı geçti diye eğitim olanığı yaratılmamıştır diye bir yargıya varmak yanlıştır.

Dershane konusuna gelince, yine onu da sabahleyin izah ettim. Yasayla ilk tüzükler yeni yeni çıkmıştır. Çünkü Yasa Mayıs sonunda, Haziran, o devrelerde geçirilmiştir. İlgili tüzükler peyder pey çıkmaktadır. Dershane açma tüzüğü çıkarılmıştır ve kanunun öngördüğü gibi ve Öğretmenler Yasasının öngördüğü gibi dershanelerde öğretmenin görev : yapamayacağı tüm öğretmenlere bildirilmiştir. Faaliyette olan dershanelerden izin alması gerektiği kendilerine ihtar edilmiştir. Lefkoşa'da izin alan dershane vardır. Diğer yerlerden müracaat vardır. Müracaatlar müfettişlerimiz tarafından incelenmektedir. Yerinde teftiş edilmektedir. Bu işin peşine Bakanlığımız düşmüştür. Zannedersen tatmin oldunuz Sayın Angolemlî.

Riz başvurmayan, izinsiz çalışan, efendim tekrar bu kürsüden ifade ediyorum, arkadaşlarımız müsterih olabilir. Bakanlıktan izin almayan, bünyesinde kamu görevlisi çalıştıran her dershane mutlak surette Savcılığa intikal ettirilecektir. Arz ederim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sorunuz var mı Sayın Angolemlî?

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir şey sorayım, gayet kısa.

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Kırsal kesim için mi, şehirler için mi söyleyecen Sayın Angolemlî.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Bakan cevap vermeye çalıştı, ama beni tatmin etmedi. Bu bakımdan sorular açıktı. Kimler özel ders vermek için izin istedi.

BAŞKAN - Bu da araştırma gerekir Sayın Angolemlî. O zaman yazılı soruya geçireceksiniz.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Dershane açmaktır. Evinde özel ders verir, vermez onu takip edecek kanuni yetkim yoktur.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam.

SALİH COŞAR (Devamla) - Onu anlayalım.

BAŞKAN - Evet, peki.

SALİH COŞAR (Devamla) - Dershaneyi önlere yasa.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben...

BAŞKAN - Başka Sayın Angolemlî.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kanun açıktır, açın okuyun.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Başka... Kaldın içinde.

(GÜLÜŞMELER)

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yok, kalmam içerisinde. Soruma eğer bu yanıtta sizin nazarınızda o ayrı konu ama kimler özel izin almak için... Bugün cevap veremezse Sayın Bakan, gelen defa cevap verebilir.

BAŞKAN - O zaman yazılı yap.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Araştırma yapabilir.

BAŞKAN - O zaman yazılı soru şeklinde soracaksınız.

HUSEYİN ANGOLEMLİ (Devanla) - Evet.

SALİH COŞAR (Devanla) - Bir tek derhane izin almıştır, ötekileri takip ediyoruz, onu söylüyoruz.

BAŞKAN - Peki teşekkür ederim. Peki.

Sayın milletvekilleri; gündeminiz tamamlanmıştır...

SALİH COŞAR (Devanla) - Savcılığa vereceğim. Eğer ben bir ay sonra vermezsem bana sorarsınız.

BAŞKAN - Gelecek birleşimin gündemi:

- I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları,
- II. Özel gündemde yer alacak işler,
- III. Seçimler ve oylaması yapılacak işler,
- IV. Sorular
- V. Genel görüşme ve Meclis Araştırması yapılması:
- VI. Görüşülecek Tasarı ve Öneriler ile Komitelerden gelen diğer işler.

Gelecek birleşim 31 Ekim Cuma, saat 10.00'da yapılacaktır. Birleşimi kapatıyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış saati: 17.20)

DONEM : 1

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ

GÜNDEMİ

7'nci Birleşim

24 Ekim 1986 Cuma

Saat: 10.00

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
- IV. SORULAR
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI:
 1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclisi Grubu ile Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubunun ortaklaşa sundukları, "Palm Beach ve Dome Casino"da sürüp giden grevlerle ilgili olarak Hükümet Politikası ve uygulamaları hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesinin (G.G.No: 5/2/86) Öngörüşmesi.
 2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin vermiş olduğu "Cypfruvex'te toplu iş sözleşmesine aykırı olarak partizanca yapılan istihdamlarla ilgili olarak Hükümet Politikası ve Uygulamaları hakkında Genel Görüşme Açılması Önergesinin (G.G.No:6/2/86) Öngörüşmesi.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.

